

DE MORGENSTER.

Tweemaandelijksch Tijdschrift.

Zesde Jaargang.

N. ROT,
APELDOORN.
1914.

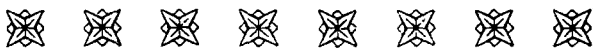
I N H O U D
van den
Zesden Jaargang.

	BLADZ.
„En ziet, Ik ben met u”	1
„Mijne Rust”	9
Jozefs geschiedenis als toekomstbeeld	
25, 33, 137, 169	
Beschouwingen over het boek Daniël	48, 105, 183
Noach	56, 65, 97, 146
Psalm 45	74
Hem zij de heerlijkheid in de Gemeente. . .	87
De blinkende Morgenster	95
Omhoog! (Gedicht)	96
Het Moab der Schrift	114
Beantwoording van vragen.	127
Op den heiligen berg	129, 161
Is het tweede zegel geopend?	154
God doet alles ter rechter tijd	158
Jesaja vijf en dertig	159
Zielsverlangen	168
Bij de laatste bazuin.	177
„Het kleine licht”	181

„En ziet, Ik ben met u.”

Het boek des geslachts van Jezus Christus, „Hij zoon van David, zoon van Abraham.” — Met deze woorden vangt Mattheüs, geïnspireerd door den Heiligen Geest, zijn Evangelie aan. Door dit begin weten wij dus dadelijk, hoe ons Christus voorgesteld wordt in het eerste boek van het Nieuwe Testament, n.l. als **Dauids Zoon**, en ook als **Zoon van Abraham**. — Als *Zoon van David* is Hij de beloofde Messias, de Koning van Israël, als *Zoon van Abraham* is Hij „het Zaad” (Gal. 3 : 16), in hetwelk alle volken der aarde zullen gezegend worden.” (Gen. 22 : 18.)

En, daar aan Israël de belofte geschonken was, wordt ons ook eerst dit karakter, als Zoon van David, aangegeven van den Christus Gods. Dan volgt de koninklijke geslachtslijn, en, met den Heer medegerekend, vermeldt deze ons twee en veertig namen, waarvan een en veertig zonder titel genoemd worden; en één, n.l. in vers 6,

5 : 19.) Arme, blinde, ongelukkige wereld, *waar zij in en door Jezus te verwerpen God in Zijn liefde verwierp, en hierdoor het oordeel over zich gehaald heeft!* (Joh. 12 : 31 ; 21—25.)

Christus, in het vleesch gekomen, was „God, geopenbaard in het vleesch.” (1 Tim. 3 : 15.) Christus is „het Beeld des onzienlijken Gods” (Kol. 1 : 15.) Hij kon zeggen: „Die mij gezien heeft, heeft den Vader gezien.” (Joh. 14 : 9.)

Christus was derhalve voor hen, die in Hem geloofden, toen Hij op aarde was, degene, in Wien en bij Wien zij alles vonden, waaraan hun zielen en harten behoefte hadden. Niet alleen, dat de Zijnen door Hem onderwezen werden, o neen! hoe Goddelijk verheven dit onderwijs ook was, zoo was Hij meer voor hen dan een Meester en Leeraar. Zij vonden en bezaten in Hem Eén, die voor alle omstandigheden des levens voor hen alles was. Zij schaarden zich om Hem; zij namen in dagen van lijden en droefheid tot Hem hun toevlucht, en Hij genas en troostte. In gevaren riepen zij tot Hem, en Hij redde hen uit. Hij spijsigde de hongerigen. Hij nam het woord voor hen op, waar men de Zijnen lagen legde en met strikvragen hen trachtte te doen vallen. Hij bad voor hen, en zij bezaten Hem als den Persoon en het Voorwerp hunner aanbidding. In volmaakt-hed ondervonden en genoten zij de waarheid der woorden: „Ik ben de Heere, uw Heelmeester.”

(Exod. 15 : 26.) Ja, Hij was de Jehovah, de „Ikben” (Exod. 3 : 14, 15; Joh. 5 : 58); Hij is degene, die op de bede: „Neem mij niet weg in het midden mijner dagen,” het Goddelijk antwoord ontving: „Uwe jaren zijn van geslacht tot geslacht... (Ps. 102 : 25—28; „Gij zijt dezelfde en uwe jaren zullen niet geëindigd worden.” (Hebr. 1 : 10 — 12.)

Hoe gelukkig waren de discipelen, waar zij alzoo in hun Heer en Heiland den Emmanuël, God met ons, bezaten! Zij hadden oogen en ooren om Hem te zien, de Eengeborene van den Vader, om Hem te hooren, die kon mededeelen, wat Hij van den Vader gezien en gehoord had. (Joh. 3 : 32.) De Heer heeft hen dan ook welgelukzalig geprezen in Matth. 13 : 16: „Doch welgelukzalig uwe oogen, omdat zij zien, en uwe ooren, omdat zij hooren; want voorwaar, ik zeg u, dat vele profeten en rechtvaardigen hebben begeerd te zien de dingen, die gij aanschouwt, en hebben ze niet gezien, en te hooren de dingen, die gij hoort, en hebben ze niet gehoord.”

Waren de geloovigen, die tijdens het leven van den Heer op aarde Hem omringden, alleèn zoo gelukkig? Zijn wij nu minder gezegend, nu de Heer in den hemel Zijn plaats heeft ingenomen? O neen, integendeel!

Het laatste hoofdstuk van Mattheüs is geheel in overeenstemming met en bevestigt, wat in het eerste door den engel aangaande den Heer gezegd

is. Daar luidt het: „Men zal Zijnen naam noemen **Emmanuël**, hetwelk overgezet is: **God met ons**;" en in het laatste vers van hfdst. 28 zegt deze zelfde Heer tot de Zijnen: „En ziet, **Ik ben met u** al de dagen tot aan de voleinding der eeuw." Er is dus niets veranderd. Alleen de plaats waar de Heer Zich bevindt, is anders geworden, maar de Heer Zelf niet. Neen, „Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde, en tot in eeuwigheid." (Hebr. 13 : 8.) Op aarde zijnde en in vernedering Zich openbarende, of „uitermate verhoogd" zijnde, de Heer is en blijft dezelfde. Zijn liefde, Zijn genade, Zijn trouw, Zijn zorg, Zijn geduld, Zijn verdraagzaamheid, Zijn lankmoedigheid, kortom, alles wat in Hem en bij Hem wordt gevonden, verandert en veroudert niet. Is dit niet onuitsprekelijk heerlijk? Zijn wij minder bedeed, en is ons geluk lager te schatten, dan dat van de discipelen voor negentien honderd jaar? Neen, niet waar?

En wie is Hij, die ons toeroept: „En ziet, **Ik ben met u**?" Niemand minder en geen ander, dan die zeggen kan: „Mij is gegeven **alle macht** in hemel en op aarde." Ja, „de heerschappij is op Zijnen schouder" (Jes. 9 : 5); Hij is in het bezit van den sleutel Davids (Jes. 22 : 22; Openb. 3 : 7); ja, wat meer is: Hij heeft „de sleutels van den dood en den hades." (Openb. 1 : 18.) Alle macht in hemel en op aarde is Hem gegeven. De koningen en vorsten dezer aarde plegen hun

proclamatieën aan te vangen met de vermelding van de grootte hunner heerschappij, gelijk wij b.v. van Ahasvéros lezen: „Hij regeerde van Indië af tot aan Moorenland toe” (Esther 1 : 1); maar hoe raakt dit alles op den achtergrond in vergelijking van onzen gezegenden Heer, Wiens macht gaat over allen en alles in hemel en op aarde. En deze roept ons toe, waar Hij gereed staat de aarde te verlaten en tot den Vader terug te keeren: „Ik ben met u!”

Ja, Hij is met ons „al de dagen tot aan de voleinding der eeuw.” O, als wij bedenken, dat de Heer nimmer iets te veel of te weinig gesproken heeft, maar altijd volmaakt, ook in zijn woorden, Zich geopenbaard heeft, hoe is het dan voor het hart, dat Hem gelooft en lief heeft, kostelijk en gezegend, te mogen weten „**al de dagen**” is de Heer met mij. Dit overdenkende, roept Hij met David uit: „Gij zijt mij eene verbergung, Gij behoedt mij voor benauwdheid, Gij omringt mij met vroolijke gezangen van bevrijding.” (Ps. 32 : 7.) Elk geloovige, ten allen tijde en in alle levensomstandigheden, kan, gedenkende aan de woorden: „Ik ben met u, al de dagen,” ook hierop laten volgen: „Bij U schuil ik.” (Ps. 143 : 9.) De apostel zegt in Hebr. 13 : 5 en 6: „Hij heeft gezegd: „Ik zal u niet begeven en u niet verlaten;” zoodat wij vrijmoedig durven zeggen: „De Heer is mij een helper, en Ik zal niet

vreezen, wat zou een mensch mij doen?" O, dat wij in het praktisch geloof en in het vertrouwen op Hem, en in de verzekerdheid, dat de Heer met ons is, ons steeds sterker openbaren mogen! Gewis zullen wij dan Hem verheerlijken, en onze zielen zullen rust en vrede smaken.

„Tot aan de voleinding der eeuw.”

Wanneer zal de eeuw (of bedeeeling) geëindigd zijn? Zoo spoedig, als de Heer komen zal in de lucht, om Zijn Gemeente van deze aarde Hem te ontmoet te voeren, en haar in het Vaderhuis met de vele woningen in te leiden. Tot zoolang is **de Heer met ons**. En heeft Hij de Zijnen met Zich in de heerlijkheid vereenigd, dan wordt het op eenmaal veranderd, en zal het woord van den apostel Paulus zijn vervulling verkregen hebben: „*En aldus zullen wij altijd met den Heer zijn.*” (1 Thess. 4 : 17.)

Gelooven wij het laatste, n.l. dat wij dan altijd **met den Heer zijn** zullen? O, dat wij dan ook des Heeren bemoedigende toezegging: „En ziet, **Ik ben met u!**” door het geloof van heeler harte omhelzen!

Kunnen we niet gemoedigd, met het oog op deze zekere toezegging des Heeren, onzen nieuwen jaargang intreden? De Heer geve ons genade zulks te doen, hetzij wij lezen of schrijven zullen.

D. R.

„Mijne Rust.”

.... „Want wij, die geloofd hebben,
gaan in de rust” ....

(Hebr. 4 : 3.)

Op deze aarde wordt de rust niet gevonden!
Gode zij dank genieten velen rust voor hun
geweten, rust voor hun *hart*, rust voor hun *ziel*.

Die rust hebben zij aan Jezus' voeten gevonden.
Hij schenkt ze een iegelijk, die tot Hem vliedt.
Op aarde zijnde riep de Redder van zondaren:
„Komt tot mij, allen die vermoeid en belast zijt,
en *Ik zal u rust geven*. Neemt mijn juk op u, en
leert van mij, want ik ben zachtmoedig en nederig
van hart; en *gij zult rust vinden* voor uwe zielen;
want mijn juk is zacht, en mijn last is licht.”
(Matth. 11 : 28—30.)

Alleen door zich volkomen te verlaten op het
algenoegzame werk van Christus, vindt het moede
hart van den zondaar rust. Alleen door te ver-
trouwen op het getuigenis Gods aangaande het
bloed Zijns Zoons, komt het geweten van den
schuldigen en verontrusten mensch tot rust. Alleen
door met Jezus onder hetzelfde juk te wandelen,
alleen derhalve in Zijn gemeenschap, is er voor
de ziel, voor het gemoed van den geloovige, rust

te genieten. Het is dus wel van de grootste beteekenis op het werk van Christus het oog te richten, achter het bloed van Christus ieder oogenblik onzes levens te schuilen, en met den Heer Jezus te wandelen! Dan vindt en geniet men in deze wereld vol onrust, die drieërlei rust, welke waardij verre boven onze berekening uitgaat. Dan heeft men niet alleen zelf zulk een onwaardebaren schat gevonden, maar men is bovendien tot een getuigenis in deze wereld, tot een licht te midden van de duisternis. De apostelen bezaten rust voor hun geweten; rust voor hun hart; rust ook voor hun zielen. En daarom zijn ze zoo volhardend, zoo zeker. Denk aan *Petrus* in de gevangenis. Hij *slaapt*, terwijl hij weet, dat het morgenlicht hem niet meer gegund is. Welk een verheven schouwspel! Denk aan *Paulus* en *Silas*. Daar vinden we nog meer. Zij *bidden*; zij *zingen* — en dat temidden van zooveel vijandschap, lichamelijke smart en levensgevaar. Welk een getuigenis voor de gevangenen te Filippi! Ja, het is wel een begeerlijk goed: de rust voor de ziel, d. w. z. die volkomen eenswillendheid om den Heer te volgen, waar Hij ons leidt. Gode zij dank, velen kennen de rust voor het geweten, en die van het hart en die der ziel!

Maar toch — op deze aarde wordt de rust niet gevonden. Veeleer is hier strijd, onrust, een jagen naar de rust. Bij sommigen een jagen naar

de rust, die geen rust is, maar toch ook bij vele anderen een haken naar de ware rust. Een christen moet zeggen: „*repos ailleurs*” d. w. z. „*elders rust*.” En wanneer de geloovige naar de toekomst zijn blik richt, wetende dat eenmaal de ware rust voor hem aanbreken zal, dan kan hij dat doen in overeenstemming met God, want ook de Heer spreekt in Zijn Woord over de rust, als over een kostbaren schat, dien wij eenmaal uit Zijn hand zullen ontvangen, en in welks genot wij met Hem zullen deelen. Als een begeerlijke prijs wenkt die rust ons aan het eind van de loopbaan, en naar dat heerlijk doelwit strekken we ons met verlangen uit. De geloovige is een pelgrim, op reis zijnde naar het land der rust.

De brief aan de Hebreërs richt zich tot pelgrims, en spreekt op een zeer schoone wijze ook over de rust. De hoofdstukken 3 en 4 zijn aan dit onderwerp voor een zeer groot gedeelte gewijd. En vooral de woorden: „*Zijne rust*” en „*Mijne rust*” hebben onze aandacht getrokken. God belooft niet slechts in de toekomst rust, Hij gaat verder, en maakt die reeds zoo begeerlijke rust nog veel begeerlijker door haar te noemen „*Mijne rust*.” De rust voor den geloovige is een rust, die hij zal genieten *in gemeenschap met zijn Heer*. En dat is een zeer kostbaar en bijzonder voorrecht. Dat is veel meer, dan te kunnen zeggen: „Ik ga naar den hemel,” hoe uitnemend heerlijk

dit op zichzelf ook reeds is. De geloovige zegt: „Ik ga in Gods rust in.” „Laat ons dan vreezen, daar een belofte van in zijne rust in te gaan is achtergelaten.” (Hebr. 4:1.)

De eerste rust, waarvan gesproken wordt in de Schrift, is Gods rust op den zevenden dag. „Als nu God op den zevenden dag volbracht had zijn werk, dat Hij gemaakt had, heeft Hij gerust op den zevenden dag van al zijn werk, dat Hij gemaakt had.” (Gen. 2:2.) Deze rust was heerlijk! Met welbehagen zag des Heeren oog het werk van Zijn almachtige hand. Het beantwoordde geheel aan de door Hem gestelde eischen. Maar deze heerlijke rust is verstoord geworden — we weten het allen — door de zonde! De zonde deed haar intrede in deze wereld, en met haar kwam strijd, met haar kwam moeite, met haar kwam de dood. In plaats van rust is arbeid gekomen. En wanneer we het Woord lezen, zien we, dat er gesproken wordt over den arbeid van den Vader, van den Zoon en van den Heiligen Geest.

Tot de Joden, die Jezus vervolgden, dewijl Hij een kranke genezen had op den sabbatdag, zeide de Heer: „Mijn Vader werkt tot nu toe, en ik werk ook.” (Joh. 5:17.) De Heilige Geest is uit den hemel op deze aarde nedergedaald om tweeërlei werk te doen. De wereld moet door den Heiligen Geest worden overtuigd van zonde, van gerechtigheid en van oordeel. En voorts wordt

door dien zelfden Geest uit de wereld een Bruid verzameld voor Christus, den hemelschen Bruidegom. (Joh. 16: 8—11; 1 Kor. 12: 13.) Waar de rust van God verstoord is geworden door de zonde, daar kan zij ook niet hersteld worden, vóór de zonde geheel is weggedaan. En om de zonde weg te nemen, heeft de Vader den Zoon gezonden. En om de zonde te niet te doen, was de Zoon van God in „arbeid der ziel.” Eenmaal zal de zonde, dat afschuwelijk beginsel van kwaad, geheel zijn weggedaan. Ze wordt dan niet meer gezien, nergens meer gevonden. Dan is het Woord vervuld: „*Zie het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt.*” Heerlijk vergezicht voor een iegelijk, die in de vreeze Gods een welbehagen gevonden heeft, en pijn heeft bij de gedachte aan de zonde. Eenmaal geen zonde meer! Hoe gaarne neemt een geloovige nu reeds de woorden van den dichter op de lippen:

„Zonder ziekte, moeite of sterven
Eeuwig zonder zonde zijn.”

Maar dan geldt niet alleen van den geloovige — eeuwig zonder zonde; de zonde is dan geheel weg! Geen gedachte meer aan de zonde. De geloovigen ervan verlost, de ongeloovigen voor eeuwig verwijderd. Schoone toekomst — geen zonde meer; de rust Gods hersteld! En om armen, verloren menschen kinderen *gemeenschap* te verschaffen *aan die rust Gods*, wordt er ook nu nog

immer zooveel arbeid verricht. De Heilige Geest gebruikt de gezanten van Christus om te prediken, dat een iegelijk, *die in Jezus gelooft*, door de genade Gods die rust eenmaal mag ingaan, op grond van het volmaakte werk door Christus op het kruis volbracht. De Heilige Geest schrijft door den apostel in Hebreë 4: „*Wij, die geloofd hebben, gaan in de rust.*”

Nadat er gesproken is in Hebreë 4 over de rust van God op den zevenden dag, over de sabbatsrust derhalve vóór de intrede van de zonde, wordt ons een andere rust voorgesteld, n.l. de rust, die de kinderen Israëls zouden vinden in het land Kanaän. Die rust zijn zij, wier lichamen vielen in de woestijn, niet ingegaan wegens ongelooft. Wel was den uit Egypte verlost kinderen Israëls „een blijde boodschap verkondigd.” De inhoud daarvan was: zij zouden ingaan in het land, vloeiende van melk en honing. En aan den oever der Schelfzee bezingen de zonen en dochteren Israëls niet alleen de verlossing uit Faraö's hand, maar zij denken in hun vreugdezang ook aan het heerlijke land, waarheen Jehovah hen leiden zal, en roepen uit: „*Gij voert hen zachtkens door uwe sterkte tot de liefelijke woning uwer heiligheid. Al de ingezetenen van Kanaän zullen versmelten.*” (Ex. 15: 13, 15.) „Het woord der prediking deed hun geen nut, omdat het in hen, die hoorden, niet met het geloof gepaard ging.”

(Hebr. 4:2.) Jozua en Kaleb alleen gingen het land binnen en de kinderen Israëls ontvingen de belofte: „*Alle plaats, waarop ulieder voetzool treden zal, heb Ik u gegeven, gelijk als Ik tot Mozes gesproken heb.*” (Joz. 1:3.) Derhalve opnieuw „een blijde boodschap.” De bevestiging, de herhaling, de uitbreiding tegelijk van de eerste blijde boodschap door middel van Mozes in de woestijn gegeven. De eerste elf hoofdstukken van het boek Jozua doen ons zien, op welk een heerlijke wijze God Zijn belofte vervulde. Jozua leidt de legerscharen Israëls van Gilgal uit zegevierend door het land en — valt niet het geheele land hun ten deel, dan is het alleen, omdat zij er niet door het geloof den voet hebben gezet. Het schoone slot van Jozua 11 luidt: „*En het land rustte van den krijg.*”

Maar de rust was nog niet gekomen. Het boek der Richteren geeft er overvloedige bewijzen van. Het volk Gods heeft de vijanden gespaard, althans ten deele, en dat tegen het bepaalde gebod Gods. Die vijanden hebben het hart der kinderen Israëls van God afgetrokken. En zooals eenmaal de helden van Jozua's krijgsheren den voet hadden gezet op de halzen van de koningen der Kanaänieten, zoo plaatsten nu omgekeerd de kinderen van Kanaän hun voet op de kinderen van Jakob. En wel heeft God dan hun gekerm gehoord, en vele malen uitkomst gegeven door godvreezende richters, doch we lezen wel: „het land rustte,”

maar telkens met de bijvoeging: „20 jaar;” „40 jaar;” „80 jaar;” enz.

Neen, Jozua had het volk niet gebracht in „**de rust.**” Lezen we maar: „*Want indien Jozua hen in de rust had gebracht, zoo zou Hij daarna niet van een anderen dag gesproken hebben.*” (Hebr. 4 : 8.)

„Een andere dag.” Was dat dan Davids dag, of die van Salomo?

De historische bladen der Heilige Schrift geven een antwoord op deze vraag. David heeft „*de oorlogen des Heeren*” gevoerd, en wel de omwonende vijanden van Israël tot onderwerping gebracht, maar **de rust** bracht hij niet. Wel was de tijd van Salomo's regeering er een van vrede, van welvaart, van bloei, van rust, maar die tijd was ook niet meer dan een *schaduw* van een andere eeuw, wanneer de ware Salomo, de ware Vredevorst regeeren zal. De zonde was er nog en we vinden haar bij den koning zelven. Nadat hij „de paarden zeer had vermenigvuldigd,” en zijn troon had verheerlijkt door een ongeëvenaarden luister, vermeerderde hij het aantal vrouwen tot duizend, en deze werden hem tot een val. Zijn hart had niet alleen den waren God verlaten, neen zelfs tot den dienst der afgoden vervalt hij. En dan verwekt God *drie wederpartijders*: *Hadad*, den Edomiet, *Rezon* van Damaskus en *Jerobeam*, den zoon van Nebat, (1 Kon. 10 : 26—29; 11 : 1

—26; Deut. 17:16—17.) Alzoo het tegenovergestelde van rust. Als Salomo heengaat, en Rehabeam den troon zijns vaders zal beklimmen, roept het volk Jerobeam, den man, die het hoofd worden zal van het tien-stammenrijk. De tijd vangt aan, dat „*Efraïm* (tien-stammenrijk) *Juda* (tweestammenrijk) *benijdt*, en *Juda Efraïm benauwt*.” Maar eenmaal zal de tegenstelling in vervulling gaan: „*Efraïm* zal *Juda niet benijden*, en *Juda* zal *Efraïm niet benauwen*.” (Jes. 11:13). Die tijd zal de tijd der sabbatsrust voor deze aarde zijn.

Neen de rust is nog op deze aarde niet gevonden. Niet in Adams dagen; niet tijdens Jozua; niet onder de regeering van David en Salomo. Doch wat zoo gelukkig is: de Heer spreekt niet tot ons over het herwinnen van wat verloren gegaan is, niet over een herwinnen van een verloren paradijs. Alleen komt de waarschuwing na al deze door de verschillende eeuwen heen treurige ervaringen: „*Verhardt uwe harten niet*.” Welk een waarschuwing! Doch hoeveel oorzaak is er voor. Hoe ernstig spreekt dit woord tot ons geweten. Gevoelen we het? Doen we winst met wat te voren geschied is en ons niet alleen tot voorbeeld, maar ook tot waarschuwing geschreven is? De apostel zegt: „*Laat ons dan vreezen*.” Het is, alsof hij wil zeggen: Hoe treurig is de geschiedenis der heiligen, en der menschen in het

algemeen, en daarom behooren we in de vreeze Gods te wandelen.

Na al deze dingen begint de apostel in vers 9 van hoofdstuk 4 als het ware opnieuw met de slotsom van zijn voorafgaande beschouwing: „*Zoo blijft er dan een sabbatsrust over voor het volk van God.*” Een nieuw uitgangspunt voor den apostel bij zijn onderwijzingen der Hebreërs. Die rust is gansch niet twijfelachtig. Het is een onwankelbare belofte. De rust *blijft over*. En velen zijn reeds *in hun rust ingegaan*, om te rusten van hun werken, en het oogenblik te verbeiden, dat **de** rust voor allen, voor het geheele volk Gods, voor al de heiligen, zal aanbreken. Zij hebben reeds een onuitsprekelijk groot voorrecht: ze zijn ontbonden en bij Christus, en dat is zeer verre het beste; ze zijn ontheven aan den strijd en ook aan de tallooze gevaren, die hier beneden gevonden worden; ze genieten een storelooze vreugde in het Paradijs Gods. Ze rusten van hun werken, werken des geloofs, door genade verricht. Maar ze wachten nog met ons. Zij *daar*, wij *hier*. Allen, die God liefhebben, in de vreeze Gods wandelen, zien verlangend uit om, tegelijk met de ontslapenen, een nieuw lichaam, een verheerlijkt, onsterfelijk en onverderfelijk lichaam te ontvangen, waarin zij God verheerlijken zullen, waarin zij bij God zullen wonen, waarin zij met Christus zullen zijn. Dat is het heerlijk einddoel! Daarop wachten wij nog.

Zouden we ons niet „*beijveren, om in die rust in te gaan?*” En al wat niet in overeenstemming met dat heerlijk einddoel is, terzijde stellen? En, al wat ons kan verhinderen, dat doelwit al meer te naderen, wegwerpen?

Wat zal het zijn dien dag der rust te zien! Wat zal het voor den God en Vader van onzen Heere Jezus Christus zijn, al Zijn voornemens, al Zijn raadsbesluiten vervuld en uitgewerkt te zien! Verheerlijkt, op het hoogst verheerlijkt door het werk Zijns lieven Zoons! „*Eere zij God in de hoogste hemelen,*” dat woord der hemelsche heirscharen tot werkelijkheid geworden! Wat zal het zijn, wanneer Hij omringd zal zijn door die duizendtallen en nog eens duizendtallen van heiligen, die door alle tijden heen, Zijn Woord geloofd en op Zijn beloften gesteund hebben? Wanneer de algeheele verlossing verkregen is en alle verlost en in eeuwige veiligheid ingevoerd zijn? Wat zal het zijn, wanneer Hij allen, die Hem omringen in volmaakte overeenstemming zal zien met hun omgeving, met den troon van God zelve, met Zijn hart? Wanneer er *harmonie is tusschen Hem en allen, die Hij bij Zich doet wonen!* Weleer — wederhoorigen; zondaars; vijanden; diepgezonkenen; niet geschikt om in de volmaakte heilige woning van God te verkeer en daar gemeenschap te oefenen. Maar dan — begenadigd; heiligen; huisgenooten; op een troon

verheven; bekwaam gemaakt om het hart van God te genieten en daar te rusten! Dit heeft de Vader van onzen Heere Jezus Christus als het heerlijk einddoel Zich voorgesteld. Daartoe heeft Hij gearbeid. „*Mijn Vader werkt tot nu toe.*” Daartoe gaf Hij alles, wat Hij schenken kon. Zijn eigen, veelgeliefden, eeniggeboren Zoon! Dat te zien — is Zijn rust. En aan die rust wil Hij ons deel geven. Eenmaal in de toekomst. O, dat is heerlijk, op dien dag te zien! Verstaan we, daaraan denkende, dat andere woord der heilige leger-scharen: „*In menschen een welbehagen?*” En roepen we niet met den Psalmist uit: „*Die God is onze zaligheid; een God van volkomen zaligheid?*”

Wat zal het zijn voor den Zoon van God, onzen gezegenden Heer en Heiland, de vrucht te aanschouwen op al Zijn arbeid. „*En ik werk ook*” zeide Hij tot de Joden. Dien heerlijken, rijken oogst te zien binnengebracht? Te kunnen zeggen: „*Zie hier ik en de kinderen, die Gij mij gegeven hebt?*” Allen te zien rondom hun geliefden Heer, die Zijn bloed voor hen gestort heeft, en voor hen een trouwe voorspraak geweest is. Ja, wat zal het zijn voor den Heere Jezus, de Zijnen te kunnen voorstellen aan den Vader, rein, onbestraffelijk, aan Hem gelijk? Dan geen gevaren meer voor degenen, die op Hem vertrouwd hebben. Dan eeuwige rust. Dat te aanschouwen — is Zijn rust!

Wat zal het zijn voor den Heiligen Geest, als

Zijn arbeid zal voleind zijn. Als allen zijn toegebracht, aan wiens geweten Hij gearbeid, wiens hart Hij bestraald heeft. Wanneer alle dingen in harmonie zijn gekomen, zoowel met den Vader, als Zijnen Zoon? Wanneer ook de arbeid voor den Geest van God gevolgd wordt door rust?

Het is verkwikkend aan de rust te denken, die God „mijne rust” noemt. Het hart wordt met aanbidding vervuld jegens God, die **alles** daarvoor deed. Wat hebben wij gedaan? Niets, absoluut **niets!** Wij hebben door genade „de blijde boodschap” aangenomen, die ons verkondigde, dat wij om niet deel ontvangen konden aan die heerlijke rust van God-Zelven. „*Wij, die geloofd hebben gaan in de rust.*” Welk een genade!

De zoo begeerlijke rust in de toekomst is niet een ledig zijn. Een gansch ander beginsel integendeel is daar van kracht, n.l. dat, hetwelk uitgedrukt wordt in het Woord: »Zijne slaven zullen Hem dienen.” (Openb. 22 : 3.) Neen, niet een „zalig nietsdoen” lacht mij toe. Dat is het toekomstbeeld voor blinde heidenen. Het is gansch wat anders! Ik zal in harmonie zijn met de plaats, waar ik mij bevind, met de sfeer, waar ik eeuwig mij bewegen zal, met allen, die ik daar ontmoet. „Geen vreemde God komt daar mij tegen, neen, 't is mijn Vader en mijn God.” Zijn liefde ken ik; Zijn natuur veroordeelt mij niet meer; Zijn hart geniet ik; Zijn gave waardeer ik; Zijn ge-

meenschap smaak ik. O, hoe heerlijk, in harmonie te zijn met den Heer des hemels en met allen, die daar verblijf hebben! De betrekking, die er tusschen God en de heiligen bestaat is een eeuwige betrekking: zij deelen in „Zijne rust.”

„Laat ons dan vreezen om in die rust in te gaan.” Laat ons wandelen in de vreeze Gods, het oog gericht op die rust. Een verlangen, een jagen naar die rust *sluit alle lichtvaardigheid en oppervlakkigheid buiten*. Verstaan we welk een genade ons tot die rust heeft geroepen, dan voeden we geen zelfvertrouwen, integendeel, dan gevoelen we ons diep afhankelijk. Gelukkig, indien het zoo is. Dan zullen we menigwerf onze knieën buigen. Dan zullen we zeggen: „Bewaar mij, o God, want ik betrouw op U.” En dan komt de Heer ons in Zijn liefde tegemoet met onfeilbare hulpmiddelen, die ons op den weg tot groot nut kunnen zijn, ja, die we niet ontberen kunnen. Welk een genade: eerst een blijde boodschap n.l. „gij zult ingaan in mijne rust;” daarna onfeilbare hulpmiddelen ten einde ons op den weg naar het land der rust te bewaren, tot op het oogenblik, dat we of ontslapen en van onze werken zullen rusten, of opgenomen zullen worden, teneinde de nimmer eindigende hemelsche sabbatsrust te genieten! Opnieuw brengen we het woord van Psalm 68 in herinnering: „Die God is ons een God van *volkomen* zaligheid.”

Onfeilbare hulpmiddelen heeft God ons gegeven. We vinden ze genoemd aan het eind van Hebreë 4. Eerstens: **het Woord**. Het veroordeelt niet slechts uitwendig. Het onderzoekt, dringt door, verdeelt, maakt scheiding, stelt naakt voor God. En dat alles, opdat we gescheiden zouden blijven van het kwaad. Denken we veel hieraan. Ja, meer, laten we veel dat Woord gebruiken. Ons er door laten oordeelen! Vervolgens noemt de apostel **onzen Hoogepriester**. Dierbaar voorrecht: **Jezus-Zelf** wil met ons op den weg zijn! Verontreiniging is mogelijk, en daartoe is ons het Woord gegeven, opdat we het als het water zouden bezigen. Maar ook zwakheid wordt bij ons gevonden. We kunnen ontmoedigd zijn. Ons ingezonken gevoelen. We moeten allerlei doormaken. En wat is dan heerlijker, dan de gedachte: Jezus is met mij? Hij is weliswaar niet meer op aarde; Hij is „*de hemelen doorgegaan*.” Maar dat maakt alles voor den pelgrim juist zooveel te heerlijker, want daardoor heeft hij van oogenblik tot oogenblik de zekerheid, dat, wat de verlossing aangaat, alles volkomen in orde is. Daardoor weet hij, dat het bloed is „aan de zijposten en den bovendorpel.” Hij heeft den pelgrimsstaf in de hand en het kleed opgetrokken. Hij betreedt den moeilijken pelgrimsweg, doch heeft *zijn Verlosser* nu tot *zijn Helper*. Bij Hem is barmhartigheid. Bij Hem medelijden. Bij Hem genade. Bij Hem hulp

op tijd, op den juisten tijd, ja hulp zelfs, wanneer we nog voor de gevaren staan, om ons er door heen te leiden zóó, dat we niet gedeerd worden. Welk een hulp op den weg naar de eeuwige rust. O, maken wij er een gepast, een dankbaar, een gelukkig gebruik van!

„Het woord der prediking deed hun geen nut, omdat het in hen, die hoorden, niet met het geloof gepaard ging.” Dit woord zij ons tot ernstige waarschuwing. Laat het Woord ons tot nut zijn. Laat ons dat Woord met zijn dierbaarste beloften, zoowel als met zijn ernstigste vermaningen, bewaren. Laat ons door het geloof wandelen. Dag bij dag, en ons dan voor 's Heeren aangezicht grootelijks verblijden over de belofte van Zijn eigen mond:

„Zoo blijft er dan een sabbatsrust over voor het volk van God.”

J. T.

Jozefs geschiedenis als toekomstbeeld.

Inleiding.

De geschiedenis van Jozef heeft te midden van de andere geschiedenissen in Genesis haar eigen karakter, haar eigen verborgenheid, haar eigen zedelijke strekking. **Verkiezing** wordt ons te aanschouwen gegeven in **Abraham**; **zoonschap** of de *aanneming van de uitverkorenen tot kinderen* zien we in **Izak**; **tucht** in **Jakob**; en nu in **Jozef** het **gesteld worden tot het verkrijgen der erfenis**. Dit is de Goddelijke orde.

En geheel in overeenstemming hiermede, ontmoeten we in Jozefs geschiedenis het lijden vóór we tot heerlijkheid geraken. Het woord van den apostel in beeld: „Indien kinderen, dan ook erfgenamen. . . . zoo wij namelijk met hem lijden, opdat wij ook met hem verheerlijkt worden” (Rom. 8 : 17).

Gelijk de tucht over ons komt, wijl we kinderen zijn, zoo gaat het lijden voor ons uit, wijl we erfgenamen zijn. Hier ligt het verschil tusschen Jakob en Jozef. Als kind, als zoon, wordt Jakob door de tucht Gods er toe gebracht Gods heiligheid meer deelachtig te worden. Lijden, lijden om der gerechtigheid wil, lijden terwille van de

waarheid, kenmerkt het pad van Jozef, dat tot heerlijkheid voert.

Dit is de kroon, en dit de heerlijke sluitsteen van het wonderbaar schoone gebouw der waarheid, hetwelk in Genesis is opgetrokken. In Genesis, dat boek aangrijpend schoon, zoowel door zijn verhalen vol waarheid, als door zijn volmaakt-
heid van indeeling. De eene zedelijke les na de andere komt onder onze aandacht; het eene geheim na het andere wordt geopenbaard in ongekunstelde, onopgesmukte familieverhoudingen en gebeurtenissen, en daarin zien we en daaruit leeren we onze roeping, de bron en het uitgangspunt van onze eigen geschiedenis, vanaf de verkiezing tot aan de verkrijging der erfenis.

Jozefs geschiedenis laat zich heel gemakkelijk in vier deelen splitsen:

1. Jozef bij zijn vader in Kanaän.
2. Jozefs afzondering in Egypte.
3. Jozef bekend geworden aan zijn vader en vaders huis.
4. De laatste dagen tot aan zijn dood.

I. *Jozef in Kanaän.*

Nauwelijks vangt de geschiedenis aan, of ze toont ons den erfgenaam. Zijn droomen zijn droomen van heerlijkheid. Maar lijden is voor het heden de metgezel ervan.

Jozef is zoowel een getuige *voor* als *tegen* zijn broeders. Tegen zijn broeders: want hij vertelt zijn vader over hun booze daden. Voor zijn broeders: want hij spreekt tot hen over zijn droomen. In geen van beiden is Jozef te veroordeelen. In hoeverre de natuur deel erin gehad heeft, een schadelijken invloed geoeffend heeft, waag ik niet te beoordeelen, maar het getuigenis als zoodanig, was onder Goddelijk gezag. Een was er, de Volmaakte in al wat Hij deed en sprak, die een getuigenis sprak *tegen* en *tot* de wereld. Misschien is deze dienst bij Jozef eenigermate ontsierd door een gebrek in gelegenheid of maat. *Buiten* den tijd, *buiten* de maat, hoewel goed op zichzelf, *veroorzaakt* besmetting. Een vat, bekwaam tot gebruik des Meesters, moet kunnen *verbergen*, zoowel als *bevatten* den schat, die er in is, en behoort te weten, *waar* en *wanneer* en *hoe* den inhoud aan te wenden. David had de olie van Samuel op het hoofd, als de zalving des Heeren; hij wist, dat het Koninkrijk zijne was, maar hij sluiert zijn heerlijkheid, totdat Abigaïl ze door het geloof erkent. Hierin heeft David misschien Jozef overtroffen. Ik zeg niet, dat het zoo is. Misschien was het zoo. Maar de mededeeling zijner droomen en gezichten, welke de Geest hem had geschonken, was van God.

En daarin ligt al dadelijk de bron van zijn lijden. De Heer onderscheidt hem als den erfge-

naam der heerlijkheid. Jozef spreekt over de goedertierenheid, die hij gevonden heeft en over het verheven doel van God met hem. En daarom haten hem zijn broederen. Zij benijden hem en wie kan tegen den nijd bestaan? Zij hadden hem alreeds de gunst des vaders misgund, nu misgunnen zij hem Gods welgevallen. Zij haten hem om zijn woorden en om zijn droomen. En als zij te zamen in het veld zijn, (gelijk het was bij Kaïn en Abel) beraadslagen zij eerst te zamen hem te dooden; daarna komen zij overeen hem in den kuil te werpen en ten laatste hem aan vreemdelingen te verkoopen.

En dit alles in den tijd, dat hij ze *diende*. Hij was een langen weg gekomen, om ze naar hun welstand te vragen en een woord van hen mede te nemen naar den vader; hij bracht ze een zegen van hun vaders huis met hun vaders liefde. En zulk een oogenblik was voor hen de gelegenheid. Niet als den boodschapper van goede tijding ontvingen zij hem. Hoor ze spreken: „Daar komt de meester-droomer aan!” „*Dit is de erfgenaam,*” Matth. 21 : 38 was de geest van hun woorden. Uit nijd gaven zij hem over; voor zijn liefde stonden zij hem tegen; en voor twintig zilverlingen gaven zij hem in de handen van Ismaelieten over.

In den gemeenschappelijken haat mogen verschillen zijn, maar wat het zedelijk beginsel

betreft, zijn zij allen van één geslacht. Ruben was Jakobs eerstgeborene en we mogen aannemen, dat hij zich meer verantwoordelijk gevoelde tegenover den ouden vader in betrekking tot den jongeling. Hij redt Jozef van het zwaard; Juda stelt voor, hem aan de kooplieden te verkoopen. Hiernaar te oordeelen zijn er graden van vijandschap. Zoo waren er ook, die van Jezus zeiden: „*Hij is een goed mensch;*” en anderen: „*Neen, maar hij misleidt de schare.*” In de gelijkenis van de bruiloft voor den zoon des konings gaan sommigen tot den akker, en anderen tot hun koophandel, en weer anderen namen de knechten en doodden hen. Maar de Heer spreekt over allen, als zijnde van één geslacht. „*De overigen*” — zegt de Heer — grepen zijn slaven, deden hun smaadheid aan en doodden hen.” De Rechter der gansche aarde zal gewisselijk recht doen, er zullen er met „*weinige*” en er zullen er met „*vele slagen*” geslagen worden, maar **de wereld heeft Jezus verworpen**, en de wereld is de wereld. Allen zijn de schuldige broeders van Jozef en naar hun gemeenschappelijken raadslag en hun gemeenschappelijken haat is hij aan de kooplieden verkocht en door dezen weggevoerd naar Egypte, om daar opnieuw en meer profijtelijk te worden verkocht.

Het is vooral de harteloosheid, die in dit alles ons schokt. Daarop wijst ook de profeet *Amos*,

als hij door den Heiligen Geest zoo plechtig spreekt over „*de verbreking Jozefs,*” welke uitdrukking beteekent de smarten, de wonden van Jozef. En wij, zoo langen tijd daarna, hebben een aandeel in de vermaning van den profeet wegens dezelfde harteloosheid, indien we de wereld kunnen liefhebben, die booze wereld, die den waren Jozef heeft uitgeworpen. Wat zullen we zeggen, als we zien op den roemruchten vooruitgang van alles in deze wereld, als we een blik slaan op den volhardenden ijver, waarmede het huis geveegd en versierd wordt, hoewel het *bevlekt is met het bloed van Jezus? De elpenbeenen bedsteden, het geklank der luit, de voortreffelijkste olie,* waren nimmer zoo overvloedig, als in onze dagen. (Amos 6: 4—6). En als we kunnen opgaan met het leven in zulk een wereld, zijn we dan — gelijk het ons betaamt — getrouw aan het kruis van Christus? We hebben een hart zonder liefde, en leven in een hartelooze wereld, gelijk we zien op de hartelooze broeders van Jozef. Ieder weet voor zichzelf het beste, hoe het bij hem is. We bekommeren ons niet over de verbreking van Jozef en zijn niet trouw in betrekking tot de verwerping van Christus. „*De vriendschap der wereld is vijandschap tegen God.*” Ze wijst op harteloosheid jegens Christus!

Welke diepten zijn er in het bederf, hetwelk in ons is! Gelijk hier! Ze doopten den veelver-

vigen rok, den rok, dien de oude vader zijn Jozef aantooft, in bloed en zonden hem den vader met de woorden: „Dezen hebben wij gevonden; beken toch, of deze uws zoons rok zij, of niet.” Dit is de taal van Kaïn: „Ben ik mijn broeders hoeder?” Kaïn legde den last van Abels bloed op den Heere, daar hij met zijn woorden te kennen gaf, dat de Heere Abels hoeder had moeten zijn, dewijl Hij een welbehagen had getoond in hem en zijn offerande. Zoo legt het gezegde van Jozefs broeders den last van diens bloed op den ouden vader, die, waar hij hem zóó lief had, gelijk de veelervige rok uitdrukte, beter voor hem had moeten zorgen, dan waarvan dit bloed getuigenis scheen af te leggen.

Welke diepten voorwaar in het weerbarstige, opstandige, bedorven hart des menschen! De beproeving op verschillend tijdstip legt ze bloot. Ze zondigden in dit alles tegen hun ouden vader en tegen hun weerloozen broeder, en dat op den dag, dat de liefde van den een had uitgedacht, en de liefde van den ander had volbracht een zending, waarvan zij zelf de voorwerpen waren. Een boodschap van genade en zegen. Van een volk, hetwelk zij, zoowel zedelijk als typisch vertegenwoordigden, is gezegd, gelijk van hen kon gezegd worden: „die Gode niet behagen en tegen alle menschen zijn.” (1 Thess. 2:15).

Donkere diepten, voorwaar! Het bloed van Jozef

is op hen, al zoeken zij het ook te verbergen. De dag staat voor hen, wanneer hun zonde hen vinden zal, en het bloed op Jozefs rok zal een kort getuigenis tegen hen zijn. Voor het heden nemen ze toe in goddeloosheid, totdat de beker zal overloopen. De geschiedenis van Jozef wordt onderbroken, opdat we gelegenheid ontvangen om te zien, hoe het met de broeders gaat tijdens Jozefs afzondering. Daartoe bezitten we hoofdstuk 38. En wat we daar ontmoeten is inderdaad een diep verval, een volledige afwijking van „den weg des Heeren,” waarin Abraham had gewandeld, en aangaande welken weg hij zijn kinderen bevelen had gegeven. Juda treedt verradelijk op, als hij de dochter van Sua trouwt. Ook wat het uitwendige betreft veracht Juda den weg des Heeren en verlaat dien openlijk. En toch treedt de genade ook hier nog weer tusschenbeiden. **Perez** is een nieuwe loot. De hoop Israëls rust in den moederschoot en er is een zegen in de „bos druiven,” maar waarlijk, het is een bos van een wilden wijnstok, die waard was aan den sikkels te worden prijs gegeven, indien souvereine genade niet tusschenbeiden trad met het woord: „**Verderf ze niet.**” (Jes. 65 : 8; Matth. 1 : 3).

(*Wordt vervolgd.*)

Jozefs geschiedenis als toekomstbeeld.

(*Vervolg van bladz. 32.*)

En zooals de zonde van hun vader Juda was, zóó is de zonde van Israël. Maar een even overvloedige genade zal het volk in de laatste dagen tegemoet treden. Genade zal dan heerschen in de geschiedenis van Israël, gelijk ze het nu doet in de geschiedenis van iederen geloovige, uitverkoren naar het vrijmachtig welbehagen Gods en gesteld tot een toonbeeld van de reddende macht van Christus.

Misschien hebben we geen oog voor zulk een overvloedige betooning van Gods genade. Misschien nog minder, dan we wel meenen. Jona had het niet. Annanias evenmin, en ook Petrus niet. (Zie Jona 4; Hand. 9 en 10.) We zijn soms onhandige, weinig geoefende weegmeesters, als we de balans hanteeren met de gewichten des heiligdoms. Zijn de harteloosheid van hoofdstuk 37 en de verontreiniging van het volgende kapittel niet *te erg*? Verwachten we na dit alles nog wel „*bekeering en vergeving van zonden*?” De moreele zin, het natuurlijk geweten, de eigengerechtigheid, de wetten der samenleving, het oordeel der menschen geven ons alle te zamen valsche weeg-

steen in de hand en we gebruiken ze vaker, dan we zelf denken. Maar ze zijn „*een gruwel*” (Deut. 25 : 16). Voor ons bewustzijn zijn de wegen van de hoer en den tollenaar erger dan de gemakzuchtige, eerbiedwaardige loop der wereld. Gebruiken we de balans des heiligdoms, dan wijzigen zich onze gedachten en we oordeelen gansch anders. „Wat hoog is bij de menschen is een gruwel voor God.”

II. *Jozef in afzondering.*

De hoofdstukken 39—41 teekenen ons het leven van Jozef, ver afgezonderd van zijns vaders huis in Egypte.

Gedurende dezen tijd zien we het begin van zijn verhooving. Maar vooraf worden we getuigen van zijn lijden; een lijden, hetwelk ditmaal hem wordt aangedaan door *vreemden*.

Het ligt voor de hand, dat sommigen de gedachte hebben, dat de Joden in de zedelijke wereld-geschiedenis bijzonder schuldig staan aan, en aansprakelijk zijn voor de zonde jegens den Heer. Maar dit is niet heel wijs. Voorzeker hadden de Joden een zeer bijzonder deel in het lijden, hetwelk Christus is aangedaan. Als volk staat Israël dan ook onder een bepaald oordeel. Maar de volken zijn niet onverschillig in dezen, hoewel ze onder-

scheiden worden van Israël. De dienst onzes Heeren betrof zoowel „de wereld” als „het Zijne,” d. i. „Zijn volk.” Aangaande het kruis van Christus geldt met nadruk dit woord: „*Want in waarheid zijn in deze stad vergaderd tegen uwen heiligen knecht Jezus, dien Gij gezalfd hebt, zoowel Herodes, als Pontius Pilatus, met de natiën en de volken Israëls.*” (Hand. 4 : 27.) Allen stonden schuldig, gelijk de apostel der volkeren, Paulus, het zegt: „De geheele wereld is verdoemelijk voor God” (Rom. 3 : 19). Joden en Heidenen zijn allen gelijkelijk onder de zonde.

Onze hoofdstukken brengen deze gedachte naar voren. De smarten van Jozef vingen aan onder zijn broederen, doch werden vermeerderd en voortgezet onder de vreemden. Zijn broederen hadden hem reeds gehaat en in den put geworpen, hem daarna genomen en als slaaf verkocht. Nu beschuldigt een booze Egyptische vrouw hem valschelijk, waardoor hij in de gevangenis geworpen wordt, waarop weder een ander Egyptenaar, dien hij gediend en met vriendelijkheid bemoedigd had, hem verlaat en vergeet. Doch hoe het ook zij, waar hij ook is, thuis of in den vreemde, de Heere is met hem. Dit is het karakter zijner geschiedenis. In Zijn wegen met de Zijnen gaat Gods medegevoel vooraf, daarna komt Zijn macht. Het medelijden des Heeren vergezelt de Zijnen door de smarten heen, en dan komt de kracht,

die ze uit het lijden verlost. Wij zijn geneigd te verlangen zonder tegenspoed en teleurstelling te zijn. Maar dat is niet des Heeren weg. Te Bethanië vinden we Jezus bezig met de Zijnen. Eerst weende Hij, daarna zeide Hij: „Lazarus kom uit.” Naar de natuur handelende zouden wij het hebben omgekeerd. Wij oordeelen vaak, dat menige beproeving ons bespaard had kunnen worden, indien God, van wiens macht wij overtuigd zijn, slechts op tijd had ingegrepen. Zóó zeiden ook de vrienden van de familie te Bethanië: „Kon Hij, die de oogen des blinden opende, niet maken, dat ook deze niet gestorven ware?” Maar hunne redeneering was onvolmaakt, wijl zij eenzijdig was. Zij rekenden louter met de macht van Christus.

We behooren meer rekening te houden met het medegevoel des Heeren. Want daarin openbaart Hij op een bijzondere manier *Zichzelven*. En dit medelijden genoot Jozef in zijn vernedering op een heerlijke wijze. Gelijk we reeds zeiden, dat de woorden „De Heere was met hem,” dit deel van zijn geschiedenis en den toestand, waarin hij zich bevindt, kenmerken. En hij had er overvloedig de bewijzen van. Zoodra hij in Potifars huis is, kenmerkt de voorspoed en een welslagen alles, wat aan zijn hand toevertrouwd was. Verandert ook de arbeid, toch komt daarin geen verandering. Is hij in de gevangenis, we lezen wederom hetzelfde woord aangaande Jozef en we zien dezelfde

omstandigheden rondom hem. De overste van het gevangenhuis vertrouwt hem, zooals ook Potifar gedaan had. Alles, ook in de gevangenis, gaat voorspoedig, zooals in Potifars huis alles door welvaart gekenmerkt was. Jozef kreeg op deze wijze een volledig getuigenis van Gods wege, dat de Heer voor hem voldoende was. „*k Heb aan U genoeg, o Heer,*” zou hij hebben kunnen zingen.

Voor zulk een was het niet noodig de hulp des Heeren te verwisselen voor die van het schepsel. En toch deed Jozef zulks, toen hij bouwde op de herinnering en het medelijden van den schenker en wenschte, dat deze voor hem een goed woord zou spreken bij diens meester, den koning.

Dit was heel natuurlijk. Jozef had den schenker des konings aan zich verplicht en deze zou omgekeerd ook aan Jozef moeten gedacht hebben. Het verzoek om betooning van medelijden is niet in strijd met eenig natuurlijk, menschelijk of zedelijk beginsel. Maar of we het van *Jozef* mogen verwachten, mag worden betwijfeld en evenzoo, of het de weg was, dien het *geloof* hem wees.

Het leidt dan ook tot niets. „*De schenker gedacht niet aan Jozef.*” Twee lange jaren zit hij in de gevangenis. Maar God zal *alles* voor hem zijn. Hulp zal niet uitblijven, maar ze komt van God. Rechtstreeks! Bij den Heer gaat de droefheid van den nacht, de vreugde van den morgen vooruit.

„Des avonds vernacht het geweest, des morgens is er gejuich!”

Voor de tijd der afzondering van zijn broederen ten einde loopt, zal Jozef zijn vrijgelaten, en gezegend, en geëerd!

Heerlijke waarheden liggen in de mededeelingen aangaande Jozefs afzondering. Waarheden, die ons doen denken aan Hem, die grooter is dan Jozef. Op vier ervan wil ik wijzen.

1. We zien zedelijke schoonheid in hem.

2. Hij bezit een kostelijke gave des Geestes.

3. De rechterhand der kracht en waardigheid is voor hem.

4. Bijzondere vreugde wordt hem bereid.

1. Jozef was, gelijk later een Daniël onder soortgelijke omstandigheden, een gevangene tusschen der onbesnedenen, een nazireër, die zijn besnijdenis, zijn afzondering voor God onbevlekt handhaafde.

2. Jozef was een vat in het huis Gods, die den zin van Christus bezat en diensvolgens diende als een, door wien God sprak. Evenals Daniël legde hij droomen uit en zeide, hoewel nog in diepe vernedering zijnde, tot zelfs den koning aan, wat op deze aarde geschieden zou.

3. Jozef zit op den troon met Faraö en ontvangt een macht, waarvan niet alleen de broederen, die hem uitgeworpen hadden, maar de geheele

wereld bovendien afhankelijk gemaakt worden in betrekking tot hun bestaan op deze aarde.

4. De koning bereidt Jozef een bruiloft en hij wordt het hoofd eener familie onder de volken, en dit wordt voor hem zulk een bron van vreugde, dat hij niet alleen zijns vaders huis, maar ook zijn smarten vergeten kan, hetgeen blijkt uit de namen, die hij zijn zonen geeft: Manasse, „God heeft mij doen vergeten al mijn moeite, en het gansche huis mijns vaders”; Efraïm, „God heeft mij doen wassen in het land mijner verdrukking.”

Voorzeker zijn dit heerlijke waarheden. We zien op Hem, die in dezen tegenwoordigen tijd verworpen en gescheiden is van Zijn volk Israël. Een kind kan de overeenstemming opmerken. Hij, die „het den kinderkens openbaart” leidt ons in dezen. En in het woord, hetwelk Stefanus sprak (Hand. 7), vinden we verband gelegd tusschen de omstandigheden van Jozef en anderen en den Heere Jezus, die daar genoemd wordt: „**de Rechtvaardige.**” Dit is van zooveel gewicht, dat we er ons eenige oogenblikken in het bijzonder mede willen bezighouden en luisteren zullen naar het belangrijke getuigenis van Gods Geest door den mond van Stefanus.

Het is maar voor een oogenblik, dat Stefanus verschijnt in den loop der goddelijke geschiedenis, doch hij neemt een uiterst voorname en zeer

onderscheiden plaats in. De aanleiding tot zijn optreden is vol beteekenis. Joodsche vijandschap deed weer haar werk der duisternis en de God der heerlijkheid zou Zijn schitterende voornemens openbaren.

Stefanus is een nieuw getuige van den Heer, die van deze aarde naar den hemel gegaan was, de aarde voor een tijd latende in den toestand van ongeloof en afval, en een volk roepende om een plaats in te nemen in den hemel.

Het tijdperk van Stefanus was er een van afzondering, net als dat van Abraham, Jozef en Mozes. Ja, gelijk dat van den Rechtvaardige, Jezus. De aanleiding tot de afzondering van de maagschap tot het vreemdelingschap (d.i. van de aarde tot den hemel) moge verschillend zijn, maar het is alles afzondering. Abraham was afgezonderd, wijl God zich afwendde van een bedorven wereld, terwijl Hij het oordeel verschoof en een ongeoordeeld, bedorven geslacht kan God niet tot Zijn woning kiezen, noch kan Hij Zijn uitverkorenen toelaten daar hun woning te hebben. De wereld had na den zondvloed zich verdorven en de Heer, die ze niet reinigt, wendt er Zich vanaf en wordt een vreemdeling, en roept de Zijnen er uit om desgelijks vreemdelingen te zijn met Hem. Derhalve is Abraham een afgezonderd man. Jozef was in zijn dagen er ook een. Afgezonderd van huis en maagschap, evenals Abraham en later Mozes. Bij

Jozef en Mozes is het evenwel niet alleen door de roeping van God, maar door de vijandschap en vervolging hunner broederen. En zoo ging het ook met den Heere Jezus. „Het Zijne” (Israël, Zijn volk) en „de wereld, die Hij gemaakt had,” weigerden Hem aan te nemen en te erkennen. Booze handen sloegen Hem, doch de Hemel ontving Hem.

Zoo ook Stefanus, die derhalve in zeker opzicht in betrekking staat met Abraham, Jozef, Mozes en den Rechtvaardige. Door den Geest wordt hij er toe geleid in het wonderbaar schoone 7e hoofdstuk van Handelingen op hun geschiedenis te wijzen. Al deze afgezonderde heiligen, Abraham, Jozef en Mozes, laten ons in hun verschillende tijdperken zien, wat Gods voornemens zijn in betrekking tot den hemel. Die tijdperken waren, om zoo te zeggen, overgangstijdperken.

Tot Stefanus' dagen is in de „Handelingen der Apostelen” alles op de aarde. In Hand. 1 spreekt de opgestane Heer tot Zijn apostelen over „*het koninkrijk Gods.*” Dan hooren we verder de engelen zeggen: „Mannen van Galiléa, waarom staat gij op te zien naar den hemel? Deze Jezus zal aldus komen.” Als in Hand. 2 de Heilige Geest neerdaalt en de apostelen er mede gedoopt worden, spreken dezen over de dingen op de aarde. Zij geven getuigenis, dat Jezus ter rechterhand Gods zit, totdat Zijn vijanden zullen worden gesteld tot een voetbank Zijner voeten. Daarna prediken zij, dat Jezus

terugkomen zal, indien Israël zich bekeert en de tijden der verkwikking zouden aanbreken met Zijn komst. Israël is derhalve het volk en de aarde het terrein, waarmede het getuigenis des Heiligen Geestes Zich in de eerste hoofdstukken bezighoudt.

Maar Joodsche vijandschap vindt een weg, gelijk in vroeger dagen, zelfs van den beginne af, en evenzoo neemt de Goddelijke genade haar loop, zooals deze ook gedaan had in vervlogen tijden. En Stefanus neemt onder de leiding van Gods Geest deze vijandschap tot zijn onderwerp. Hij werpt een terugblik op de geschiedenis zijn volks, onbesneden van hart en ooren beide, den Heere tegenstaande zoowel in den eenen als den anderen getuige. Evenzeer ziet hij terug op den weg van den God der heerlijkheid, die tot een geheel nieuwen en bepaalden zegen degenen riep, die zoowel door het bederf als door de vijandschap van het Joodsche volk waren afgezonderd, zoowel als verworpen.

Zijn eigen toestand was op dat oogenblik derhalve het uitgangspunt van Stefanus' betoog, gelijk de omstandigheden het in Hand. 2 voor Petrus waren. Petrus spreekt over de gave des Geestes, en Stefanus, om zoo te zeggen van de heerlijkheid, die hem van het gelaat afstraalde, hetwelk blonk, als dat eens engels, en van de vijandschap der Joden, die hem benauwde en verwierp. Het was een *overgangstijdperk*, ook toen Stefanus zijn

betoog met kracht uitsprak. Het was de ure van het glinsterend gelaat en de moordende steenen, van de vijandschap dezer aarde en van de al maar heerlijker en rijker ontvouwingen der genade, die voor den hemel roept. Bekende geschiedenissen, die van andere uitverkorenen, worden in herinnering gebracht, geschiedenissen, welke in soortgelijke momenten in de wegen Gods waren voorgevallen. Want de menschen dezer aarde stonden God nu in hem zoo goed als vroeger in anderen tegen. Gelijk Stefanus het uitdrukte: „Zij wederstonden immer den Heiligen Geest,” de kinderen, gelijk de vaders, door alle geslachten heen.

In Stefanus worden we getuige van een ander gewichtig overgangstijdperk. Het is een moment in de Handelingen, als dat van Jozef in Genesis. Dit verbindt Stefanus en Jozef, en geeft heel natuurlijk den Heiligen Geest aanleiding om op Jozef te wijzen. Waar evenwel de aarde voor Stefanus geen plaats had, gelijk de broederen Jozef geen plek gunden in het land zijns vaders, daar opent zich de hemel voor hem. De genade van God wordt gelijk met de menschelijke boosheid actief, d. i. treedt *handelend* op. „*Spijze gaat uit van den eter,*” de hemel opent zich in Handelingen 7. Een stroom van heerlijkheid vindt vandaar uit zijn weg en valt liefelijk en tegelijk schitterend op het gelaat van den getrouwen getuige, terwijl de menschen op aarde hem uitwerpen. En aldus

verzegeld *door* den hemel en *voor* den hemel spreekt hij *van* den hemel, terwijl de Heilige Geest zijn oog richt *naar* den hemel, totdat zijn geest wordt ontvangen door den Heer Jezus zelve *in* den hemel. Hemel, alles hemel! Stefanus ontvangt als het ware eerst een onderpand *ervan*, dan een gezicht *erop* en tenslotte een plaats *erin*.

Niets kan, in het lichaam althans, zulk een oogenblik overtreffen. Het is „de berg der verheerlijking” uit de Handelingen. Het overtreft Bethel en de Jakobs ladder, want de ladder is niet aan den bovensten sport afgesloten, en Stefanus ontvangt meer dan een plaats aan den voet van de ladder. Hier was een overgangstijdperk, en dat was de nacht in Gen. 28 niet. Een voorafschaduwung van dit oogenblik is veel meer Jozefs vernedering, die tot grootere vreugde en hoogere eer geraakt onder de volken in Egypte. Of nog beter: zoowel Jozefs, als Stefanus’ geschiedenis zijn elk op haar tijd en wijze de afschaduwung, of een teeken zoo ge wilt, van die heerlijkheid en die erfenis, tot welke de Gemeente, de uitverkorene dezer eeuw, geroepen is.

Heel eenvoudig en uit den aard der zaak vinden we Jozef en Stefanus te zamen verbonden in Hand. 7. Ieder hunner nam een plaats in in een overgangstijdperk, welke wij bij Stefanus meer levendig vinden voorgesteld, wat te begrijpen is. Alles was nieuw en hemelsch bij Stefanus.

Hij ziet opwaarts; niet naar de aarde. De engelen hadden de mannen van Galilea gezegd hun oogen van den hemel af te richten: de Heilige Geest doet Stefanus het oog naar den hemel slaan. Er is aardsche glorie, maar ook hemelsche heerlijkheid. De gave des Geestes in Hand. 2 had den discipelen den hemel niet aan het hart gelegd, en we vinden geen aangezicht, schijnende als dat van een engel. De Heilige Geest was op de vergadering te Jeruzalem, maar deze had niet het oog op den hemel, als zijnde de plaats der erve en het tehuis. Maar Stefanus staat op de grens van twee werelden. Zijn lichaam lag ten prooi aan de vijandschap der wereld, zijn geest zou worden ontvangen in de heerlijkheid bij Christus. Hij was verworpen door zijn broederen, maar aangenomen door God. Alles was overgang; en geheel in aansluiting daarmee vestigt hij den blik op Jozef en Mozes, die zulk een plaats vóór hem hadden ingenomen.

We moeten niet verrast worden door het typisch of zinnebeeldig karakter van de geschiedenissen des Ouden Testaments. Juist het tegendeel moet bij ons zijn; we moeten naar een zeer eenvoudig beginsel daarop geheel voorbereid zijn. God, die in deze geschiedenissen handelend optreedt, (we spreken tot Zijn verheerlijking), doet dit in overeenstemming met Zich-Zelf en Zijn raad. De historiëen worden daardoor even zoo vele

openbaringen van Hem en van Zijn doeleinden en voornemens, die Hij bereikt en ten uitvoer legt.

Wanneer ik tot in het diepst van mijn hart verzekerd ben van de inspiratie, ook in de geschiedenissen, dan heb ik daarmede nog *God* niet gevonden in die geschiedenissen. Er ligt een welbewust voornemen, zoo goed als waarheid in. Elke geschiedenis is een voorbeeld en is geïnspireerd. „Deze dingen zijn alle geschied tot voorbeelden” (1 Kor. 10 : 11), en zij zijn gebeurd, zooals ze zijn meegedeeld. Historisch zijn ze volkomen betrouwbaar. Doch God liet alles zóó geschieden, opdat ze „voorbeelden” mochten wezen, en alvorens we in die geschiedenis het voorbeeld niet hebben gevonden, d. i. het goddelijke voornemen in de geschiedenis, hebben we *God* er nog niet in gevonden. We moeten ons tot deze geschiedenissen, die van Jozef zoo goed als andere, wenden, gelijk de profeet zich moest begeven naar het huis van den pottenbakker (Jeremia 18). Hij moest daar een *wezenlijk werk* zien, vaten gemaakt door de bekwame hand des pottenbakkers. Maar er was een *les*, zoo goed als een wezenlijk werk. Er was een gelijkenis in, want de profeet moest God-Zelven aan de schijf zien, zoo goed als de pottenbakker aan de schijf staat. Zoo is het met de verhalen der Schrift. Er ligt in die verhalen realiteit, werkelijkheid ;

volmaakt in overeenstemming met de waarheid, en de inspiratie is ons daarvoor borg. Maar er is een zedelijke beteekenis ook in, en als we dat ontdekken, dus als we God en het doel der geschiedenissen in de historiën opmerken, dan zijn we op de goede wijze afgegaan naar des pottenbakkers huis. We leeren dat ook door het gebruik, dat we Stefanus zien maken door den Heiligen Geest van de Oud-Testamentische geschiedenissen van Abraham, Jozef en Mozes in het wonderheerlijke zevende hoofdstuk van de Handelingen der Apostelen.

(Wordt vervolgd.)

Beschouwingen over het boek Daniël

door Dr. A. H. BURTON.

(Vervolg van bladz. 181; vorige jaargang.)

„Ook zal het land van Egypte niet ontkomen.”
(Dan. 11 : 40—43.)

Tot recht begrip van de slotverzen van ons hoofdstuk was het noodig, dat we wel onderscheid maakten tusschen „*die koning*” uit vers 36 en „*de koning van het Noorden*” uit vers 40. De beschrijving van „*die koning*” of van den Antichrist begint even onverwacht, als ze eindigt en in vers 40 verliezen we hem geheel uit het gezicht. In het Nieuwe Testament wordt ons zijn einde beschreven, en ook worden daar de omstandigheden, welke dat einde vergezellen voorgesteld. (Zie 2 Thess. 2 : 8; Openb. 19 : 20 en vergelijk Jes. 11 : 4.) De koning van Dan. 11 : 36; de mensch der zonde uit 2 Thess. 2 : 4 en de valsche profeet van Openb. 19 zijn een en dezelfde persoon, voorgesteld onder verschillende benamingen en in onderscheidene verhoudingen.

Aan het einde der tijden, een periode, waartoe alle dingen snel schijnen te leiden, zal de Anti-

christ te Jeruzalem regeeren, als de valsche profeet, als de afvallige koning van het afvallige Joodsche volk. Als zijn bondgenoot heeft hij *het hersteld Romeinsche rijk*, in de Openbaring „*het Beest*” genoemd. Het Beest zal, gelijk we zagen uit Dan. 9:27, aan het einde een verbond sluiten met de massa des volks door tusschenkomst van den Antichrist. Hierop wordt gedoeld in Jesaja 28. De trotsche en zorgelooze vorsten des volks te Jeruzalem worden daar als volgt sprekende ingevoerd: „*Wij hebben een verbond met den dood gemaakt, en met de hel hebben wij een voorzichtig verdrag gemaakt.*” (Jes. 28:15.) Zij willen zichzelf beschermen tegen den machtigen verderver van Israël, dien Jehovah zal gebruiken als een geesel Zijns toorns. „*Ziet, de Heere heeft eenen sterke en machtige, er is gelijk een hagelvloed, een poort des verderfs; gelijk een vloed der sterke wateren, die overvloeien, zal Hij ze teraarde nederwerpen met de hand. De hoovaardige kronen der dronkenen van Efraïm zullen met voeten vertreden worden.* (vers 2, 3.) Teneinde zich te beveiligen tegen dit dreigend gevaar zal het Joodsche volk een overeenkomst sluiten met het Beest en verwaten uitroepen: „*Wanneer de overvloeiende geesel doortrekken zal, zal hij tot ons niet komen, want wij hebben de leugen tot eene toevlucht gesteld, en onder valschheid hebben wij ons verborgen.*” (vs. 15.) Maar alles blijkt ijdel. Immers, de Steen

in Zion gelegd, een veilige grondslag des vredes en der zekerheid voor een beproefd en getrouw overblijfsel, zal plotseling neerkomen op het afvallige volk en hun verbond met den dood zal vernietigd, en hun verdrag met de hel verijdeld worden, en de overvloeiende geesel zal doorgaan en zij zullen vertreden worden. Jesaja kondigt hier denzelfden inval in het land Palestina door den laatsten koning van het Noorden aan, als 200 jaar later Daniël doet met vermelding van meer en belangrijker bijzonderheden.

Als de afgodische koning van Palestina een bondgenoot vindt in het Beest, zal hij tegelijkertijd twee machtige tegenstanders vinden in de koningen van het Noorden en het Zuiden.

„En op den tijd van het einde zal de koning van [het Zuiden tegen hem met hoornen stooten.” Jeruzalem zal te dier tijde het brandpunt zijn van machtige gebeurtenissen. *Niet veel* wordt hier over den koning van het Zuiden gezegd. In ons hoofdstuk wordt de koning van het Zuiden vereenzelvigd met Egypte, hoewel daaruit niet volgt, dat het regeergebied van dien toekomstigen koning alleen het tegenwoordige Egypte zijn zal. Integendeel, vers 43 geeft ons aanleiding de grenzen ons wijder te denken, want daar wordt ook gesproken van Libye en Ethiopie (het land van de Mooren). Libye strekt zich over geheel Noord-Afrika uit, ja schijnt zelfs synoniem te zijn met Afrika, althans

met het toen bekende deel van Afrika. We weten, wat zich heeft afgespeeld in Zuid-Afrika, en ook, dat er een streven is, te komen tot één uitgestrekt gebied, één politieke eenheid. Kan men niet het gebied „van de Kaap tot Caïro” beschouwen als het gebied van den bijbelschen koning van het Zuiden? Kunnen de grenzen niet verlegd worden, evengoed als ook het gebied van den koning van het Noorden ver zich uitstrekt over de Noordgrenzen van Palestina? Wij voor ons willen wel zeggen, dat de gedachte bij ons sterker wordt, dat de koning van het Zuiden een veel machtiger heerscher zal zijn in de toekomstige afwikkeling van de gebeurtenissen dezer aarde, dan menigeen zich nu bewust is. Niets is voor God van meer wezenlijk belang, dan wat in onmiddellijk verband staat met de heerlijkheid van Zijn veelgeliefden Zoon en diens volk — hetzij het aardsche, hetzij het hemelsche — in verbinding met Hem. Afrika — of heden meer nog de Balkan — moge het onderwerp van aller gesprekken uitmaken, we kunnen ervan verzekerd zijn, dat de koortsachtige activiteit der natiën slechts den weg baant, waarlangs Gods plannen in vervulling gaan in betrekking tot Palestina en Jeruzalem en niet tot Egypte, Afrika, Europa of Rusland.

Niet alleen zal de koning van het Zuiden zijn heirscharen stellen tegen den koning te Jeruzalem, ook „*de koning van het Noorden zal tegen hem*

aanstormen, met wagenen, en met ruiteren, en met vele schepen." (vers 40.) Hier hebben we dus een heirmacht, zoowel te land als ter zee, die zich van het Noorden af op Palestina werpt. „*Hij zal in de landen komen en hij zal ze overstroomen en doortrekken,*" d. w. z. de landen, die tot Palestina behooren, vallen hem in handen. „*En hij zal komen in het land des sieraads,*" d. i. Palestina, hetwelk sierlijk is, niet zoozeer in de oogen der menschen, gelijk Babylon het wèl was (Jes. 13:19), maar meer in de oogen van Hem, die eeuwen te voren er Zijn volk uit slavernij had opgevoerd, opdat het wonen zou in het land, hetwelk „*de Heere had uitgespeurd voor hen, vloeiende van melk en honing, hetwelk het sieraad is van alle landen.*" (Ezech. 20:6.)

Terwijl alles schijnt te moeten wijken voor den zegevierenden voortgang van dezen machtigen koning, noemt God drie der landen, die op de grenzen van Palestina liggen, welke „*zijne hand zullen ontkomen*" en wel „*Edom, Moab, en de eerstelingen der kinderen Ammons.*" Hier wordt ons ongezocht een zeer treffend bewijs geleverd voor de ingevang der Schrift. Hier hebben we een van de talrijke voorbeelden, waarvan de Bijbel vol is, die ons doen zien, hoe treffend de samenhang der Schrift is. Vele handen werden door God gebruikt om Zijn Woord te schrijven, vele personen, die in ver van elkaar verwijderde lan-

den woonden en in tijden, die eveneens door zeer lange tusschenruimten gescheiden zijn, soms zelfs door eeuwen, en toch staat ieder deel in volmaakt verband met de andere. Jesaja heeft deze zelfde drie landen genoemd en heeft geprofeteerd, dat Israël ten tijde, als het in zijn eigen land zou hersteld zijn, dus dezelfde tijd als hier in Daniël wordt genoemd, „*zijn hand zal slaan aan Edom en Moab en de kinderen Ammons zullen hun gehoorzaam zijn.*” Ezechiël is geïnspireerd terzelfder tijd als Daniël ongeveer, en ook deze profeet spreekt over deze drie landen en kondigt het oordeel aan, dat ze ontvangen zullen uit de hand van Israël (zie Ezech. 25). Maar verder verklaart Ezechiël ons, waarom voor Edom, Moab en Ammon een uitzondering gemaakt wordt. Waarom ze dus niet uit de hand van den koning van het Noorden, maar wel uit die van Israël het oordeel ontvangen. „*Omdat gij gezegd hebt: Ha! over mijn heiligdom, als het ontheiligd werd, en over het land Israëls, als het verwoest werd, en over het huis van Juda, als zij in gevangenis gingen; enz. Omdat gij met de hand geklapt hebt, en met den voet gestampt hebt, en van harte verblijd zijt geweest in al uwe plundering, over het land Israëls. Daarom ziet, Ik zal mijne hand tegen u uitstrekken en u den Heidenen ten buit geven. Omdat Edom met enkel wraakgierigheid gehandeld heeft tegen het huis van Juda — daarom, alzoo zegt de Heere Heere:*

Ik zal ook mijne hand uitstrekken tegen Edom . . . En Ik zal mijn wraak doen aan Edom, **door de hand van mijn volk Israël.**" (Ez. 25 : 3, 6, 7, 12, 14.) Het is volmaakt waar, dat de verwoesting van het land en de gevangenschap van het beminde volk gericht waren van de hand van Jehovah, maar God gedooft nimmer ongestraft, dat een vleeschelijk, ongeloovig hart zich verblijdt over de tegenspoeden Zijns volks. Laat ook ons waken, want er is een zekere neiging, ook in onze harten, ons te verheugen over de verdrukkingen, die dezulken overkomen, met wie we misschien op gespannen voet staan. Maar Gode kan zulk een welgevallen in anderer leed nimmer welgevallig zijn. Integendeel! God gaat ook de woede van den mensch jegens Zijn volk nimmer ongestraft voorbij. Het oordeel komt eindelijk toch, al duurt het lang eer het losbarst. De genade biedt ieder, die zich bekeert, een uitweg. Het oordeel, hetwelk over Edom **als volk** komt, is evenwel vreeselijk en wel een van de ernstigste voorbeelden van de verdoemenis, die onbekeerde zondaren wacht. *Te dien dage, als „op den berg Zions ontkoming zijn zal . . . zal het huis Ezau's (Edom) geen overgeblevene hebben ; want de Heere heeft het gesproken."* (Obadja 17—19). *)

Behalve dus de drie genoemde volken en dat,

*) De lezer sla de verhandeling op over Edom in jg. 2, blz. 33—43.

wijl om redenen die we aangegeven hebben, het oordeel uit de hand van het in Palestina herstelde Israël op hen neerdaalt, ontkomt niemand aan den woedenden aanval van den koning van het Noorden. *En hij zal zijne hand aan de landen leggen, ook zal het land van Egypte niet ontkomen*" (vs. 42). Deze laatste woorden schijnen er op te wijzen, dat de koning van Egypte van militair standpunt gezien een zeer geducht tegenstander is, temeer waar uit vers 43 blijken kan, welk een buitengewone tentoonspreiding van welvaart er gevonden wordt. Allen hebben we al reeds gehoord van de goudvelden en diamant-groeven van Afrika, van de ongewone vruchtbaarheid van uitgestrekte gebieden in dat groote werelddeel en velen spreken van een schitterende toekomst, die Afrika tegengaat. De Schrift heeft deze dingen al zoo lang te voren meegedeeld. Het menschelijk hart staat op het bezit van rijkdom, van goud en zilver, hetwelk bij 't gebruik zal vergaan. Maar alle rijkdommen stellen hem, die ze bezit, niet in veiligheid, en bovendien wekt het begeerlijkheid van degenen, die ze voor zich verlangen. Zóó zal het ook zijn met den koning van het Noorden, die voor een tijd voorspoed hebben zal. *„En hij zal heerschen over de verborgene schatten des gouds en des zilvers en over al de gewenschte dingen van Egypte; en die van Libye, en de Mooren zullen in zijne gangen wezen.”* (vs. 43.)

Gelukkig zij, wier bezittingen en wier deel niet van deze wereld zijn en die verkregen hebben „geldbuidels, die niet verouden, een schat, die niet afneemt, in de hemelen, waar geen dief bij komt, en geen mot verderft.” (Luk. 12:33.)

Waar onze schat is, daar is ook ons hart.

---

* * *

Noach.

(Genesis 6—11).

Welk een verandering in den toestand aller dingen sedert den dag van Genesis — den dag der wording!

Dat is de eerste indruk, als ik mij moet uitspreken na de eerste lezing van de hierboven aangegeven bladzijden der Schrift. Doch is deze vreemde, wonderlijke ommekeer niet eenvoudig te verklaren?

In het eerste hoofdstuk van Genesis was *God alleen* bezig met het daarstellen in wijsheid, goedertierenheid en bekwaamheid van Zijn eigen werk. En toen was alles goed en naar wensch. Bij het terugkeeren van elken nieuwen avond en morgen overziet het Goddelijk welbehagen, wat Zijn hand gewrocht heeft en zie — alles was

zeer goed. De zevende dag werd geheiligd om de rust te genieten in de herinnering van het genot.

Maar hier is het niet Gods hand, die een werk levert, hetwelk volkomen is naar Zijn gedachten en genegenheden; neen, hier staat de mensch, de gevallen kunstenaar, die wijd in het rond wrevel en bederf verspreidt, om den geest Gods te smarten en te doen berouwen, dat Hij den mensch gemaakt heeft.

Dat is het geheim van de totale verandering. De mensch is aan het werk gegaan; de mensch heeft het tooneel gevormd en naar zijn smaak ingericht, en niet de levende God.

Daarom is de aarde vervuld met wrevel; en reuzen zijn er, mannen van aanzien en van naam; en het gedichtsel van des menschen hart, hetwelk „deze tegenwoordige booze wereld” haar aanzien gaf, was „ten allen dage alleenlijk boos.”

De verandering is volkomen, omdat een andere pottenbakker zich aan de schijf heeft geplaatst, en de verandering kon bij geen mogelijkheid minder zijn. Het blijde lied van de morgensterren in den dag der schepping aangeheven, het vreugdegescal van de zonen Gods, vond geen weerklank in de gevallen schepping. Er was geen echo van dat lied te beluisteren. De mensch treedt naar buiten, maar niet meer als een deel van het groote werk. Hij staat voor ons als een snood, goddeloos werkmeester.

Dat zet juist het stempel op deze hoofdstukken. En in de schepping zelve is voor dit alles geen heul. Het schoonste, wat ze kon opleveren, het heerlijkste deel, n.l. de mensch zelf, heeft zich verdorven. De zonen Gods zijn weggezonden in het moeras — *hun* wil, *hun* verlangen, *hun* smaak zijn voor hen het hoogste. „De dochteren Moabs hebben verleid tot hoererij en de bijzondersten — de Nazireeërs — die reiner waren dan sneeuw en witter dan melk, rooder van lichaam dan robijnen en gladder dan een saffier, zijn verduisterd geworden van zwartigheid.” (Klaagl. 4 : 7, 8). Het getuigenis tegen hen luidt: „hij is ook vleesch.”

Indien Adam verleid werd door de sluwste van alle vijanden en de lust van zijn harten begeerlijkheden der oogen volgde, de zonen Gods werden op even succesvolle wijze verstrikt. Weliswaar werkt hij meer van binnen af dan van buiten — „hij is ook vleesch” — maar weer wordt het gezicht der oogen en de lust van het hart gevolgd. „Vrouwen nemen zij uit allen, die zij verkozen hadden;” naar andere heeren of meesters wordt geluisterd, maar niet naar God, want God heeft geen plaats in hun gedachten, en dan verschilt het niet, of het is de door de slang gegeven belofte of wel de schoonheid van de dochteren der menschen.

Als de menschen op de aarde vermenigvuldigd worden staat dit in verband met het kwaad. Zoo

hier in Gen. 6 en zoo ook in Hand. 6 : 1. Toen het getal der discipelen wies, begonnen murmureering en twisting, en deze overeenkomstige gevallen in *Gen. 6* en *Hand. 6* leeren ons, dat de mensch nimmer te vertrouwen is en dat er meer nare dingen zijn, naarmate er meer menschen zijn. „Jesus vertrouwde zich hun niet toe, omdat hij allen kende; en omdat hij niet noodig had, dat iemand getuigen zou van den mensch, want hijzelf wist, wat in den mensch was.” (Joh. 2 : 24, 25).

Zóó was de toestand op deze aarde, en ten aanzien van al dit bederf en al dezen wrevel, die haar overdekten, luidt het oordeel Gods: „Mijn Geest zal niet *in eeuwigheid* twisten met den mensch, dewijl hij ook vleesch is.” Er moge zijn, en er zal ook zijn, een tijd van lankmoedig verdragen — gelijk gesproken is: „zijne dagen zullen zijn honderd en twintig jaren” — bij dat al blijft het een ernstige waarheid, dat het oordeel is uitgesproken en de dag der bezoeking komen zal. De Geest zal niet *in eeuwigheid* twisten.

Maar *in God* is een toevlucht, zoo goed als er oordeel *bij Hem* is. Indien de mensch, het werk van *Zijn hand*, Hem ook heeft bedroefd, toch zal Hij, aanleiding nemende in zichzelf, nog dieper gaan en *Zijn vreugde* vinden in de raadsbesluiten van *Zijn hart*.

„Noach vond genade in de oogen des Heeren.”

De mensch, — een *zondaar* zijnde — wordt het voorwerp van de verkiezende, vergevende en rechtvaardigende liefde; hij is een voorwerp geworden van het *hart* van God, gelijk hij het eerst was van de *hand* Gods.

De Heere gaat van Zichzelfen uit, maar in een dieperen zin dan te voren. Hij zou geen herstelling aanbrengen — dit zou Zijner niet waardig zijn geweest. Wat den mensch betreft, berouwde het God, dat Hij hem gemaakt had; en wat alles rondom den mensch aangaat, het druischte in tegen de gedachte Gods. De mensch, uit het stof der aarde geformeerd, kon nimmermeer tot het welbehagen Gods zijn. Doch *de genade* kan iets *nieuws* maken, niet herstellende het werk, dat op de schijf bedorven is, maar een ander vat makende, gelijk het den pottenbakker behaagt. In zijn vorigen staat is het bedorven, maar de genade wil het in dien toestand opnemen om er een vat van te maken, hetwelk goed is en aangenaam en waaraan de grootste waarde en alle gewenschte schoonheid medegedeeld wordt.

Wij bewonderen een ruïne. Sommigen, daarover nadenkende, hebben deze gedachte in haar zedelijke waarde gewantrouwd en zijn zelfs geneigd het hart en oog te veroordeelen, dat met genot neerblikken kan op wat een getuigenis was van verval en dood en van het begin van de macht der zonde. Maar ik waag, zulk een gevoel nog

eer aan te moedigen en den zulken toe te roepen, dat zij nog altijd een ruïne kunnen bewonderen, en zelfs zonder vreeze of zelfbeschuldiging. Wat verlost is, is ééne uitgestrekte, kostbare, schoone bouwval, die tot in eeuwigheid spreken zal, zoowel van de macht der zonde en des doods, als van de onbegrensde en heerlijke overwinning van Hem, die den dood heeft tenietgedaan. De gedachten Gods, de Geest van Christus, de hemel en al deszelfs heirscharen zullen gedurende een gelukkige eeuwigheid bij deze ruïne vertoeven. Zij zal de schoonheid en het welgevallen van Gods schepping uitmaken. „Zingt met vreugde, gij hemelen! want de Heere heeft het gedaan; juicht, gij benedenste deelen der aarde! gij bergen! maakt een groot gedreun met vreugdegezang; gij bosschen, en alle geboomte daarin! want de Heere heeft Jakob verlost, en Zich heerlijk gemaakt in Israël.” (Jes. 44 : 23.) En wederom: „Alzoo zal er blijdschap zijn in den hemel over één zondaar, die zich bekeert, meer dan over negen en negentig rechtvaardigen, die de bekeering niet van noode hebben.” (Luk. 15 : 7).

Dit is de bewondering des hemels over een schoonen bouwval. Zóó zijn de wegen Gods. Hetgeen Zijn hand in den beginne wrocht, was naar Zijn welgevallen en nu zijn de raadslagen Zijner genade Zijn welbehagen. En de engelen, die het aanschouwen, grijpen de harpen en bedrijven vreugde: daar is „gezang en gerei” in het huis

van den Vader, die den verloren zoon aan het hart heeft gedrukt.

Noach, die genade gevonden heeft in de oogen des Heeren, wordt het voorwerp van de Goddelijke onderwijzingen. Een uitverkoren vat is immer een vat, waaraan God werkt door den Geest. De Heer deelt hem Zijn gedachten mede. Hij zegt hem, dat het oordeel over een booze wereld, welker maat vol was, voor Zijn aangezicht was gekomen, doch dat er veiligheid was voor hem en zijn huis en een groote verlossing.

Daar is iets in deze mededeeling, hetwelk bijzonder kostelijk is, en wel, ze is volmaakt overeenkomstig hetgeen door den Heer te voren overlegd was in Zijn hart. Dit is zeer waard met dankbaarheid te worden opgemerkt. God zegt Zijn uitverkorene, dat het eind van alle vleesch voor Zijn aangezicht gekomen was, terwijl de Heere in Zijn hart had gezegd, als Hij raad hield met Zichzelven: „Mijn Geest zal niet in eeuwigheid twisten met den mensch.” Hij deelt hem Zijn gedachten mede over den zedelijken toestand der aarde, juist zooals Hij in het geheim te voren Zich had geuit. En verder zegt Hij hem een ark gereed te maken tot redding voor zijn huis, gelijk Noach reeds in Zijn oogen genade had gevonden in den raad van Zijn verkiezende liefde en vrijmachtig voornemen.

Dit te aanschouwen is zeer versterkend voor

het hart. Het doet ons verstaan, hoe nauwkeurig de ons geschonken openbaring ons in het bezit plaatst van Gods gedachten. „Zal Ik voor Abraham verbergen, wat Ik doe?” zegt de Heere tot Zichzelven sprekende bij een andere gelegenheid. En een evengroote volledigheid als nauwkeurigheid, mag ik wel zeggen, kenmerken deze openbaringen. Jezus zeide tot Zijn discipelen: „Al wat ik bij mijn Vader gehoord heb, heb ik u bekend gemaakt.” Evenwel met een uitzondering.

De Heere God had bepaald, dat 120 jaar bestemd zou zijn, als de tijd van Zijn lankmoedigheid. De prediking van Noach, zoowel als het bouwen aan de ark, zouden zóó lang duren. Dat was het *voornemen* van God. Maar aan Noach wordt *niets* van dit voornemen medegedeeld. De Heere houdt alle mededeelingen aangaande deze 120 jaar terug. Zeker, Noach wist, dat de wateren niet de overhand konden hebben, alvorens hij met de zijnen veilig was in de ark, maar hoe lang het duren zou, eer de wateren zouden gaan rijzen, en of na het gereedkomen van de ark nog eenige tijd zou verlopen — van dat alles wist hij *niets*. Dit deel van den raad Gods heeft de Vader in Zijn eigen macht gesteld. Dit was de uitzondering op de volheid van Zijn mededeelingen. Er moesten gebeurtenissen plaats grijpen, en teekenen zouden „den dag des Heeren” voorafgaan, tenminste zulke, als het gereedkomen en de

vulling der ark. Naar de taal van den profeet moest ook nu de knop teeder worden en de bladeren moesten uitspruiten. Wanneer iemand tot Noach gesproken zou hebben over de wateren, dat zij zouden rijzen, alvorens de ark gereed was, dan zou Noach niet verschrikt zijn of gewankeld hebben in zijn gemoed. Dat kòn eenvoudig niet. „De tijd is nabij gekomen” zou hen hebben misleid, gelijk het straks wezen zal met het overblijfsel van Gods verkiezende liefde, hetwelk als Noach, op verlossing wacht. (Lukas 21 : 8). Maar toch de tijd als zoodanig, de duur van Gods lankmoedigheid, was gesteld in de macht des Vaders, en niemand weet den dag, noch de ure. Hoe rijk en volkomen is de overeenstemming tusschen Gods handelingen in de verschillende bedelingen, in vroeger dagen, zoowel als in de toekomst. Noach was in zijn tijd een man, uitverkoren door God om een erfenis op de aarde te ontvangen, gelijk Israël in de toekomst zulk een volk zal zijn. Maar beiden worden in zoo verschillende tijden vooruit gewaarschuwd door Goddelijke onderwijzingen tegen de hen verontrustende misleidende alarmkreten of beloftenissen, welke hen zouden kunnen verleiden. De dag en de ure hunner verlossing worden voor hen verborgen.

(Wordt vervolgd.)

Noach.

(Vervolg van bladz. 64.)

De ark is, wat haar afmetingen, haar vorm en het materiaal aangaat, geheel naar het voorschrift van God. Noach had haar slechts te bouwen. — God ontwierp ze en gaf alle aanwijzingen. Het bouwen van de ark is slechts de beproeving van Noachs geloof. „Door het geloof heeft Noach — bevreesd geworden — de ark toebereid tot behoudenis van zijn huis.” Het bouwen van den tabernakel door Israël in later dagen, was eveneens een openbaring van geloof. Zij hadden het te maken — en zij deden het ook — met gewillige harten, bereidwillig tot den dienst; en zij gaven hun koper en hun zilver, en hun goud, hun fijn linnen, hun dassenvellen, sittimhout, olie, specerijen en kostelijke steenen. Maar dit alles was slechts de gehoorzaamheid des geloofs in den weg van verlossing en vrede, dien Godzelf had beraamd en geopenbaard. Zij bouwden het heiligdom, gelijk Noach de ark, doch zijn handeling was, zoo min als de hunne, iets anders dan geloof in de beschikkingen Gods. En wat is het Evangelie en het geloof in het Evangelie op dit oogenblik

anders dan een openbaring van de beschikkingen der genade en de gehoorzaamheid in overeenstemming met die openbaring? De godsdienst van den uitverkorene is altijd dezelfde geweest: „*Het is uit geloof, opdat het naar genade zij.*” Geloof in Gods vrijmachtige beschikkingen was de godsdienst van Adam in den beginne, van Noach in later dagen, daarna was het die van Abraham en elken waren Israëliet. En het is nog niets anders. Wij allen komen, als weleer Adam, uit onze schaamte en vreeze en verbijstering des gewetens tot de tijding van het Zaad der vrouw, hetwelk de slang den kop heeft vermorzeld en wien de verzenen zijn vermorzeld. Wij allen bereiden, als weleer Noach, een ark des behouds en worden erfgenamen van de gerechtigheid, die door het geloof is. Wij allen begeven ons, als weleer Israël, van den vurigen berg naar het heiligdom, waar de genadetroon is opgericht. En *Jezus, Jezus* is de dierbare Naam, die door alle tijden heen, van het begin tot het einde, door patriarchen, profeten, apostelen, heiligen, zoowel Joden als Grieken, door kleinen en grooten wordt verheerlijkt in den diepgevoelden jubelzang, die de eeuwigheid des hemels in verrukking zal brengen.

Het is niet alleen genade. De hemel kent zulk een gedachte niet. Ook is het niet alleen belofte. Het is *verzoening* en *overwinning*, het zijn *verworven* zoowel als *toegezegde zegeningen*.

Werp een blik in het heiligdom van God en gij zult zien, dat het daar niet alleen genade is. De genadetroon is er wel opgericht; het is de genade, welke zetelt op de Arke des verbonds; het is genade, ondersteund door het werk en den Persoon van den Zoon Gods. En voor zulk een geheimenis buigt het geloof met ontzag zich diep neer. Het geloof spreekt niet alleen van genade. Dat kan het niet doen. Het geloof kan evenmin spreken van louter genade in God als het kan spreken van gerechtigheid in den mensch. Het Evangelie kent ook zulke gedachten niet, en daarom kan het geloof ze ook niet aanvaarden. Het Evangelie openbaart Hem, die rechtvaardig is, rechtvaardigende den goddelooze. (Rom. 3 : 29) *Genade en waarheid hebben elkaar ontmoet.* Dit is tot eere van God in de hoogste hemelen, en tegelijkertijd vrede op aarde en in de menschen een welbehagen.

Abraham stond in dit geloof, gelijk we zien in Gen. 15. De Heere had tot hem gezegd: „Ik heb u uitgeleid uit Ur der Chaldeën, om u dit land te geven, om dat erfelijk te bezitten.” Dit was een *belofte*, ja een belofte van Een, die niet liegen kan. Het was onomstootelijk zeker. En Abraham luistert op de rechte wijze. Als een zondaar, die heel wel wist en terecht gevoelde, dat beloften aan een zoodanige, als hij was, een fundament moesten hebben, een waarborg, zóó luistert hij. En daarom

zegt hij opeens: „Waarbij zal ik weten, dat ik het erfelijk bezitten zal?” Is dit twijfel aan de belofte, of aan Gods getrouwheid? Neen, voorwaar! Het is alleen geloof! Geloof van een, die zich bewust is, als hij de toezegging der beloften ontvangt, dat er een waarborg of beweeggrond noodig is, alvorens die beloften met zekerheid in het hart te kunnen omdragen. En hierin vond de Heere welbehagen. Het geloof behaagt Hem immer, gelijk daar buiten niets Hem behaagt. En onmiddellijk doet de Heere Abraham zien, dat *de belofte wordt ondersteund door het offer*. (Gen. 15 : 9—17.)

Onze aartsvader vóór Abraham leefde op den grondslag van hetzelfde geloof. En in de voetstappen daarvan wandelende, openbaart hij het karakter van wat later duidelijker aan den dag treedt. Hij verkrijgt gerechtigheid. „U heb Ik gezien *rechtvaardig* voor mijn aangezicht in dit geslacht,” luidt nu des Heeren woord tot hem. „*Door het geloof* heeft Noach, een goddelijke aanwijzing ontvangen hebbende aangaande de dingen, die nog niet gezien werden, bevreesd geworden, de Ark toebereid tot behoudenis van zijn huis, waardoor hij de wereld veroordeelde, en *een erfgenaam werd van de gerechtigheid, die naar het geloof is.*”

Liefde, geloof en de volharding der hoop moesten beurtelings zijn ziel ondersteunen en zijn leven vormen in dien ernstigen tijd, die 120 jaar duurde. Terwijl de Ark werd gebouwd, was de Geest van

God door en in de prediking van Noach twistende met het menschelijk geslacht. Niets kan op zulk een schoone wijze vol van leering zijn, dan dit alles. Noach — even als de trouwe heiligen van Thessalonica zoovele eeuwen later — wandelde in den arbeid der liefde, de werken des geloofs en in de volharding der hoop. In dat geloof, waarmede hij de goddelijke aanwijzing ontvangen had, was hij bezig de ark te bouwen. In liefde predikte hij aan zijn medemenschen de gerechtigheid. (2 Petr. 2 : 5.) Het is niet anders dan heden ten dage. Zijn eigen veiligheid is gegrond' en vast, *dat* weet hij. Maar zijn hart is vol zorg over zijn omgeving, opdat óók zij dit voorrecht met hem deelen mochten. Toen streed de Geest door het getuigenis, gelijk nu, maar iedere hamerslag aan de ark was dag bij dag het bewijs, dat die Geest niet in eeuwigheid zou twisten.

Aan het eind van dit in Gods raad vastgestelde, maar niet geopenbaarde tijdsverloop treedt Noach de ark binnen. Dit is de groote, wonderbare verlossing op schoone zinnebeeldige wijze veraanschouwelijkt. Het is, als de nacht van Egyptes oordeel en Israëls verlossing. Niets minder dan volkomen gewaarborgde veiligheid en verlossing in een ure van het ernstigste oordeel is nu de geschiedenis van Noach. En dit is de behoudenis van het Evangelie. Later in Egypte heeft dezelfde hand, die het verwoestend zwaard het

land deed doorgaan het beveiligende bloed aange-
wezen. Kon het zwaard slaan? Onmogelijk! En
hier is Hij, die alleen met Zichzelven raad hield
in betrekking tot het oordeel der wereld, dezelfde,
die met Zijn uitverkorene raadpleegde over den
weg der ontkoming. De hand, die de wateren
zou loslaten sloot Noach in. Kon de vloed iets
tegen hem vermogen? Ook hier is het antwoord:
onmogelijk! Hij, wien alle wraak toekomt, heeft
volkomen het plan des heils ontworpen. Hij, die
het zwaard over het land Kanaän brengt, heeft het
scharlaken snoer in het venster van Rachab aange-
wezen. Maar een aangrijpend tooneel des oordeels
gaat er mee gepaard. De zon ging over de aarde
op, als Lot Zoar binnenging. En juist dat uur
van zonneschijn was de bepaalde tijd, dat een
regen van vuur en zwavel neerdaalde. Niets kon
geschieden, alvorens Lot de stad binnen trad,
maar dan moet ook op niets meer gewacht worden
en het vuur daalde van den hemel.

Hoe was het uur der verzoeking verborgen
gehouden! Wel mochten zij zeggen: „*Vrede en
geen gevaar,*” toen zij de morgenzon zagen, die
gelijk iederen dag te voren, het vroolijk en gelukkig
gelaat van de gansche omgeving met haar licht
vergulde. Maar juist op dat oogenblik viel „*een
haastig verderf*” op hen.

De lieden in Noachs dagen waren etende en
drinkende, huwende en ten huwelijk uitgevende,

als de wateren begonnen te rijzen. Geen andere voorbode was er, dan Noachs ingaan in de ark, gelijk Lots ontkomen binnen Zoar. Maar dat scheen dwaasheid. Zich gevangen te geven met al wat hij bezat, in een schip, hetwelk op het droge stond, ja dat *was* dwaasheid. Zoo oordeelde de wereld. Maar de vloed kwam op het oogenblik van de gewaande verzekerdheid en nam hen allen weg. „*Willens*” waren zij „*onbekend*” met het woord van God, *het getuigenis van den „prediker der gerechtigheid,”* die zich tot hen gewend had in de kracht en naar het beginsel van de hoop der opstanding. (2 Petr. 3 : 5; 1 Petr. 3 : 18—22).

Een haastig, maar zeker oordeel over allen, die buiten zijn, maar daarentegen een goddelijke, onfeilbare zekerheid over allen daarbinnen. De vrijstad was *door God aangewezen* en haar muren moesten heil wezen. Onmogelijk kon het minder zijn. Dezelfde gerechtigheid, die een vloek had uitgesproken over ieder, die niet bleef in al, wat geschreven stond in het boek der wet, heeft op gelijke wijze een vloek uitgesproken over een iegelijk, die aan het hout hangt. (Gal. 3). Kan Hij dan verloochenen Zijn eigen middel ter behoudenis voor den zondaar, die vervloekt is onder de wet, als deze door het geloof pleit op den Heiland, die een vloek werd in zijn plaats aan het kruis? Al weder onmogelijk!

„En de Heere sloot achter hem toe.” De hand

des Heeren deelde haar eigen kracht en zekerheid aan Noachs toestand mede. Het is niet te veel gezegd, dat allen *in* de ark even veilig waren, als de Heere zelf. De Heere keerde, kunnen we zeggen, naar Zijn eigen troon in de hemelen weder, die gevestigd is tot in eeuwigheid, en Noach wordt achtergelaten op de aarde, op de plaats en in den dag des oordeels. Maar Noach zoo veilig als de Heere Zelf. „Wij hebben vrijmoedigheid in den dag des oordeels, dat, gelijk Hij is, ook wij zijn in deze wereld.” Jezus is teruggekeerd naar den hemel en wij vertoeven nog in deze wereld, welker oordeel is vastgesteld door God, maar wij hebben de vrijmoedigheid, welke het deel is van Jezus. Wonderbaar om het uit te spreken! En toch, deze geheimenisvolle, heerlijke zekerheid wordt ons voorgesteld in deze eenvoudige handeling: „De Heere sloot achter hem toe.” Gods eigen hand stelde eerst Noach in volkomen veiligheid en daarna keerde Hij naar den hemel terug.

Van alle soort waren er dieren, gelijk met Noach, van uit de plaats des doods in de ark der redding in veiligheid gesteld. De „acht zielen,” waarvan Petrus spreekt, maar bovendien een overolijfsel van al het gedierte der aarde, groote en kleine, gevleugeld en kruipend gedierte, alle gehuisvest en beveiligd met Noach.

Zoo was het ook later in Egypte. Geen klauw bleef achter. De groote verlossing van dien dag

voorzag op gelijke wijze voor allen — Mozes en de 600000 man, met hun vrouwen en kinderen en ook al hun vee. Allen kenden en waren een getuigenis van de reddende kracht van God. Gelijk in de dagen van Ninevé, weer lang daarna, waar „veel vee,” zoowel als de „120000 menschen, die geen onderscheid wisten tusschen hunne rechterhand, en hunne linkerhand” in Gods gedachten een plaats hadden. (Jona 4).

En in de toekomst, als Christus, als de Erfgenaam van alle dingen, zal geopenbaard worden, dan zal Hij al wat van Gods hand is, in bezit hebben. „Schapen en ossen, alle die; ook mede de dieren des velds, het gevogelte des hemels, en de visschen der zee.” „De zee, de rivieren, de gebergten zullen vreugde bedrijven voor Zijn aangezicht” (Ps. 8; Ps. 98). Liefelijke verborgenheid! Zijn het niet allen Zijn Schepselen? Formeerde zijn hand in den beginne niet allen, en rustten Zijn oogen niet met welgevallen op hen? En is dit alles voor Hem verloren? Zou Jona den verdorden wonderboom wel mogen betreuren en God niet sparen de werken van Zijn eigen hand tot Zijn duurzame vreugde? „Hij zal het gelaat des aardrijks vernieuwen,” gelijk geschreven staat. „De heerlijkheid des Heeren zal tot in eeuwigheid zijn en de Heer zal Zich verblijden over Zijn werken.” (Ps. 104:31.) „Want de schepping verbeidt reikhalzend de openbaring van de zonen Gods. Want

de schepping is der ijdelheid onderworpen, (niet vrijwillig, maar om diens wil, die haar onderworpen heeft,) op hoop, dat ook de schepping zelve zal vrijgemaakt worden van de slavernij der verderfelijheid tot de vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods." (Rom. 8 : 19—21.)

(Wordt vervolgd.)

---

* * *

Psalm 45.*

Deze psalm is opgedragen aan „de kinderen van Korach.” Zij waren de liefelijke zangers, van wie de 84e Psalm zegt: „Welgelukzalig zijn zij, die in uw huis wonen; zij prijzen U gestadiglijk.” In het Huis worden de lof, de eer en de heerlijkheid van Jehovah grootgemaakt. De kinderen van Korach stonden daar; als de toonbeelden van Gods genade. Zij waren aan het oordeel ontrukkt naar het treffende woord: „De kinderen van Korach stierven niet.” (Num. 26 : 11.) En aan het oordeel ontvloten, zijn ze gesteld om de goedertierenheden des Heeren uit te spreken. Als zoodanig staan ze

---

*) Eenvoudige aantekeningen, gemaakt bij een lezing over dit onderwerp.

als een treffend voorbeeld van de geloovigen van dezen dag voor onze aandacht.

Deze Psalm is een lied der liefde, een onderwijzing. Niet dus een lied over de liefde, maar een lied, door de liefde geuit, en daarenboven een onderricht in de wonderbare gedachten Gods, van welke de Koning, n.l. Christus, het Middelpunt uitmaakt. Op koperen muziekinstrumenten, (Schóschannim) — in den vorm eener lelie — werden deze vreugdeklanken begeleid tot Jehovah's verheerlijking.

„Mijn hart geeft eene goede rede op,” zoo vangt de dichter aan. Onwillekeurig herinneren we ons de woorden van den Spreukendichter: „Heb ik u niet heerlijke dingen geschreven van allerlei raad en wetenschap?” (22 : 20). En waar de zanger den Koning voor zich ziet en een goede rede heeft uit te spreken, daar heeft zijn hart de diepgevoelde behoefte dit te doen in welgekozen woorden. Het is hem lang niet onverschillig, hoe hij spreekt over zijn verheven onderwerp, en daarom vervolgt hij: „Mijne tong is eene pen eens vaardigen schrijvers.” Laat dit ons tot leering zijn bij de bespreking van geestelijke, verheven onderwerpen, opdat we dit altijd doen in overeenstemming met het karakter ervan.

De Koning is het onderwerp van dit schoone lied. Deze Koning is Jezus Christus. Ontegensprekelijk blijkt dit uit het zevende en achtste

vers, die beide in Hebreën worden aangehaald en door den Heiligen Geest worden toegepast op den Zoon van God.

Jezus Christus is de Koning Israëls, terwijl Hij het Hoofd is der gemeente en de Bruidegom der voor den hemel geroepen Bruid. Ieder geloovige kan voor zich spreken over zijn Heiland, zijn Voorpraak, zijn Hoogepriester. Dat alles is Christus voor ieder geloovige persoonlijk. Maar de geloovige Israëliet bezong Hem als Koning. Als zoodanig wordt Christus eenmaal geopenbaard.

„Gij zijt veel schooner dan de menschenkinderen.” De Schrift gewaagt menigwerf over menschen van schoon gelaat. We denken slechts aan Sara, Rebekka, Rachel, David, Absalom. Maar boven alles en allen uit wordt op Christus gewezen. Wat was Hij voor Zijn God en Vader? Het antwoord vernemen we uit de luisterrijke heerlijkheid, waarover de apostel Petrus spreekt. In Hem had God al Zijn welbehagen. Wanneer de geloovige op Hem het oog vestigt, moet hij wel uitroepen: „Alles verzinkt in het niet, indien het wordt vergeleken bij Hem.” In Hem zijn al onze begeerten vervuld. Bij Hem hebben wij alles gevonden voor het geweten; voor het hart; voor de ziel. Tevergeefs zoeken we zulk een genot in deze wereld. En het genot in Christus eindigt niet bij den dood. Integendeel! Dan vangt eerst het volmaakte genieten aan. Bij het aanschouwen van al de heerlijkheid

des hemels en der aarde tot in alle eeuwigheid is Christus toch verheven boven al die heerlijkheid, als de Bron ervan.

„Genade is uitgestort in uwe lippen.” Hoe neemt dit allen schroom weg. Zoo licht kan de vraag in het hart van den geloovige oprijzen: „Kàn ik, màg ik, zàl ik waarlijk met Hem, die zoo heerlijk is, gemeenschap oefenen?” Zijn gerechtigheid, en heiligheid doen mij onwillekeurig op een afstand blijven. Evenwel, de woorden openbaren, wie Hij is, en wat in Zijn hart gevonden wordt. En deze woorden zijn woorden van genade. Dat neemt den afstand weg. Dat trekt het hart aan. Dat doet den schroom wegvallen. Als de Heer te Nazareth in de synagoge den rol van Jesaja neemt en leest: „Hij heeft mij gezonden om uit te roepen het jaar van het welbehagen des Heeren,” dan vervolgt Hij niet met de woorden: „en den dag der wraak onzes Gods,” maar geeft den boekrol over en zegt; „Heden is deze Schrift vervuld.” Van Zijn vijanden lezen we, dat zij bij diezelfde gelegenheid zich verwonderden over de woorden van genade, die over Zijn lippen kwamen. Genade en waarheid is door Jezus Christus geworden. Denk aan de volgorde. Genade staat voorop. De waarheid zou hebben geoordeeld. Zie de schuldige vrouw in Johannes 8. Tot haar spreekt de Heer: „Dan veroordeel ik u ook niet.” En is niet elk geloovige een voorbeeld? Met schuld

beladen vloten wij tot den Heiland. Inplaats van gedood, zijn wij in genade aangenomen. Daarna zijn we gereinigd door Zijn kostbaar bloed, en als gereinigden zijn we bekwaam gemaakt met Hem gemeenschap te oefenen. Niet alleen gemeenschap *aan* Hem, maar ook *met* Hem.

„Daarom heeft God u gezegend in eeuwigheid.” Welk een tegenstelling, als we denken, wat de menschen hebben gedaan met Hem. die in volmaakte genade Zich openbaarde. Israël verwierp Hem, zijn Koning en God! Maar de Vader heeft Hem gezegend in eeuwigheid. In de drie voorgaande Psalmen vinden we het volk Israëls aan de overzijde van den Jordaan, in Gilead en het Klein-gebergte. Zij weenen: „Wanneer zal ik ingaan?” Israël is straks om de snoode verwerping van den Messias in groote verdrukking; in water en vuur. Maar God zal Zijn volk, het getrouwe overblijfsel, gedenken. Christus zal verschijnen. In Psalm 45 wordt Hij profetisch, als de Koning, ingevoerd. De Verworpene van weleer. Doch dan geopenbaard in kracht, om in gerechtigheid het oordeel te brengen over allen, die Hem gehaat hebben. En tot Hem wordt gezegd:

„Gord uw zwaard aan de heup, o Held! uwe majesteit en heerlijkheid.” Dan, als de bedeeling der genade voorbij is, zal de tijd daartoe gekomen zijn. Eerst genade — dan gerechtigheid, in overeenstemming, zoo goed als nu de genade, met de

waarheid. Na zwakheid — kracht. „Christus is in zwakheid gekruisigd” (2 Kor. 13 : 4), maar straks wordt Hij in kracht en macht geopenbaard. Na vernedering — heerlijkheid; na verguizing — majesteit. Welk een ommekeer! Het is, als in Jesaja 42: „Ik heb van ouds gezwezen. Ik heb Mij stilgehouden en ingehouden.” De rookende vlaswiek bluschte Hij niet uit. Het gekrookte riet verbrak Hij niet. Maar dan is het: „Ik zal uitschreeuwen, als eene, die baart, Ik zal ze verwoesten, en te zamen opslokken.” (vers 14.) Eenmaal bezong Israël Jehovah als „een Held” en „Krijgsman.” Het was aan den oever der Schelfzee. Eenmaal zag Jozua Hem als den „Vorst van het heir des Heeren,” aan de overzij van den Jordaan, onder de muren van Jericho. En straks openbaart Zich Christus, ten behoeve van Zijn verdrukt volk, als een Held vol kracht.

„Rijd voorspoediglijk in uwe heerlijkheid, op het woord der waarheid en rechtvaardige zachtmoedigheid.” Rechtvaardige zachtmoedigheid is hier zulk een schoone vereeniging van twee karakters, die het gericht kenmerken. Hij oordeelt naar gerechtigheid, maar toch — het is voor Hem een vreemde zaak om te oordeelen. Hij doet het, want de tijd is gekomen, maar niet ten koste van zachtmoedigheid. Denk aan Salomo's eerste rechtspraak. De koning ziet den strijd der moeders. Hij komt ze beiden tegemoet. Het levende kind

moet gedeeld worden, opdat elk der beide moeders een deel ontvange.

„Uwe rechterhand zal u vreeselijke dingen leeren.” De rechterhand is het beeld van kracht en macht. Christus is nu verhoogd „aan de rechterhand der majesteit in den hoogte.” Christus zal Zijn vijanden straffen, de volkeren ten onder brengen. „Uwe pijlen zijn scherp, volken zullen onder u vallen, zij treffen in het hart van des Konings vijanden.” Is er eenige aanleiding deze woorden te vergeestelijken en dan zóó, dat de eigenlijke profetische zin geheel verloren gaat? Volstrekt niet! Zijn de volkeren onderworpen? Is er reeds één volk, hetwelk Christus erkent. We weten beter. Wij allen. De maatschappij zou een ander gelaat vertoonen, indien het zoo ware.

Alleen de Heer kan zóó oordeelen. Hij is waarlijk God, en waarachtig Mensch. „Uw troon, o God! is eeuwiglijk en altoos; de schepter uws koninkrijks is een schepter der rechtmatigheid.” Wonderbare woorden. Hij, die als God wordt toegesproken, heeft een eeuwig koninkrijk en zwaait den schepter der rechtmatigheid.

En hoe openbaarde Hij zich op deze aarde? Hij werd getoetst, beproefd, maar hoor het getuigenis aangaande Hem:

„Gij hebt gerechtigheid lief, en haat goddeloosheid,” of naar Hebreëñ 1:

„Gij hebt rechtvaardigheid liefgehad, en onge-

rechtigheid gehaat”.

En op grond daarvan vervolgt het Wooru, zoowel in psalm als brief:

„Daarom heeft U, o God, Uw God gezalfd met vreugdenolie, boven Uwe medegenooten.”

Als de afhankelijke wandelde Christus op aarde. Lees Psalm 16 en 116. Aan Zijn God klemde Hij Zich vast, toen Hij in vernedering wandelde. „Mijn God, ik vertrouw op U!” „Ik heb lief, want Jehovah hoort mijne stem, mijne smeedingen.” En aan Hem wordt het koninkrijk toevertrouwd. In verhooging zal Hij geen ander steunpunt zoeken, dan Zijn God. Op deze aarde was Hij „gescheiden van de zondaren.” (Hebr. 5.) Zulk een Koning betaamde God. Daarom is Hij gezalfd met vreugdenolie boven Zijn medegenooten. Wie zijn zij, die medegenooten? Het zijn allen, die tot Christus in betrekking staan. Wij *nu*, Israël *straks*. Het zijn hemelsche en aardsche medegenooten.

„Al uwe kleederen zijn mirre, en aloë, en kassie; uit de elpenbeenen paleizen, van waar zij u verblijden.” De specerijen, hier genoemd, doen denken aan duurzaamheid. Deze natuurproducten gebruikten Nicodemus en Jozef van Arimathea om het lichaam van hun geliefden Meester, in het graf geplaatst, te vrijwaren voor het verderf. (Maar reeds was dienaangaande geprofeteerd in Ps. 16 : 10: „Gij zult niet toelaten, dat uw Heilige de verderving zie.”) En wat elpenbeen als bouwstof

betreft, we hebben slechts aan het elpenbeenen paleis van Achab en den ivoren troon van Salomo te denken, om in te zien, hoe door het gebruik er van nevens duurzaamheid groote luister en vorstelijke weelde worden gesymboliseerd.

„Dochters van koningen zijn onder uwe kostelijke staatsdochteren; de koningin staat aan uwe rechterhand, in het fijnste goud van Ofir.” Toen Christus in Jeruzalems straten voortschreed, weenden de dochters der koninklijke stad. Maar in de toekomst zal het gansch anders zijn. Als Christus verhoogd is en Israël in levende betrekking met zijn Messias niet langer „de staart” wezen zal, maar „de kop,” dan wordt het woord van den profeet vervuld: „Alzoo zegt de Heere Heere: Ziet, Ik zal mijne hand opheffen tot de Heidenen, en tot de volken zal Ik mijne banier opsteken; dan zullen zij uwe zonen in de armen brengen, en uwe dochters zullen op den schouder gedragen worden. En koningen zullen uwe voedsterheeren zijn, hunne vorstinnen uwe zoogvrouwen: zij zullen zich voor u buigen met het aangezicht ter aarde, en zij zullen het stof uwer voeten lekken; en gij zult weten, dat Ik de Heere ben, dat zij niet beschaamd zullen worden, die Mij verwachten.” (Jes. 49:22, 23.)

„De koningin staat aan uwe rechterhand.” — Deze koningin is niet de Gemeente. De Gemeente, nu de Bruid des Lams, zal worden de Vrouw des

Lams. Zij zal met het Lam gezien worden in de innigste betrekking. Jeruzalem met haar inwoners zal de koningin zijn, en het fijnste goud der aarde wordt haar versiering genoemd. Zij wordt toesproken en opgewekt en de Koning heeft welgevallen in haar. Eenmaal weende Hij over haar. Wij kennen die woorden: „Jeruzalem, Jeruzalem, die de profeten doodt . . . , hoe dikwijls heb Ik u willen bijeenvergaderen, gelijk een hen hare kiekens . . . .” Maar dan is het:

„Hoor, o dochter! en zie, en neig uw oor; en vergeet uw volk en uw vaders huis.” Ernstig trio: HOOR; ZIE; VERGEET. De Koning moet alles wezen. Hier ligt een uitnemende leering voor ons. Doen wij zulks? Paulus deed het. Hij hoorde! Hij zag! Hij vergat! Alles achtte hij schade en drek te zijn. En dat — om de uitnemendheid van Christus!

„Dewijl Hij uw Heer is, zoo buig u voor Hem neder.” Uw Heer, d.i. uw Bezitter: uw Meester; Hij, die u gebieden kan en mag; Hij, die recht op u heeft; Hij, die u kocht met Zijn bloed. Voor Hem hebben wij ons te buigen, en buigen wij ons gaarne. Welk een dag voor Jeruzalem! Jesaja heft profetisch een jubelzang aan met dit schoone slot: „Juich en zing vroolijk, gij inwoneres van Zion! want de Heilige Israëls is groot in het midden van u.” (Hfdst. 12.) En Zefanja stemt met dit loflied in, als hij in de hoogste vreugde uitroept: „Zing vroolijk, gij dochter Zions! juich

Israël! wees blijde, en spring op van vreugde van ganscher harte,

GIJ DOCHTER JERUZALEMS!

De Heere heeft uw oordeelen weggenomen; Hij heeft uw en vijand weggevaagd;

DE KONING ISRAELS,.

de Heere is

IN HET MIDDEN VAN U,

gij zult geen kwaad meer zien," (hfdst. 3: 14. 15.)

„En de dochter van Tyrus, de rijken onder het volk, zullen uw aangezicht met geschenk smeeken." Tyrus staat aan het hoofd der volkeren. Was de eerste in heerlijkheid en macht. Gold voor onneembaar. Doch Nebukadnezar deed het vallen, na een langdurige (tweejarige) belegering. Hij schonk den belegeraars, die de rotsvesting namen, Egypte tot een belooning. (Ezech. 29.) Welnu, de machtigste vijanden zullen komen, maar als *vazallen*. Jeruzalem is in hun oogen dan een wonderstad. Het is „de stad Gods;" „op den berg Zijner heiligheid;" „de stad des grooten Konings;" en „beving grijpt de vergaderde koningen aan;" „hare torens en hare paleizen zijn een voorwerp van bewondering." (Ps. 48.)

„Des Konings dochter is geheel verheerlijkt inwendig; hare kleeding is van gouden borduursel." *) Zij heeft de plaats, die in overeenstemming

*) De nieuwe vertaling luidt: „Des Konings dochter is, geheel verheerlijkt, IN HET BINNENSTE VAN HET PALEIS." Dit maakt de bedoeling der woorden ontegenzegglijk veel duidelijker.

is met haar intieme betrekking tot den Koning en draagt een gewaad Zijner waardig. Daarom: „in gestikte kleederen zal zij tot den Koning geleid worden.”

„De jonge dochteren, die achter haar zijn, hare medegezellinnen, zullen tot u gebracht worden. Zij zullen geleid worden met alle blijdschap en verheuging; zij zullen ingaan in des Konings paleis.” Jeruzalem heeft vele dorpen en vlekken, als een krans rond om zich. Zij zullen zich mede verblijden in de vreugde en deelen in den luister der koningen. De stad, zoo vaak belegerd, meer dan eenige stad der aarde, zal in reien met de haar omringende stedekens opgaan, wanneer Ps. 24 vervuld is: „Verheft u, gij eeuwige deuren! opdat de Koning der eere inga. Heft uwe hoofden op, gij poorten! ja heft op gij eeuwige deuren! opdat de Koning der eere inga. De Heere der heirscharen, die is de Koning der eere.”

„In plaats van uwe vaderen zullen uwe zonen zijn; gij zult hen tot vorsten zetten over de gansche aarde. Ik zal uws naams doen gedenken van elk geslacht tot geslacht: daarom zullen u de volken loven eeuwiglijk en altoos.” „De vaderen” hadden een hooge en voorname plaats, want aan hen zijn de beloften geschonken. Maar tot het volk in de toekomst zal Jehovah zeggen: „uwe gerechtigheid is uit Mij.” (Jes. 54:17); „Ik zal u spijszigen met de erve van uw vader Jakob.” (Jes. 58:14);

Mijn Geest, die op u is, en mijne woorden, die
Ik in uwen mond gelegd heb, die zullen van
uwen mond niet wijken,

NOCH VAN DEN MOND VAN UW ZAAD,
noch van den mond

VAN HET ZAAD UWS ZAADS,
zegt de Heere,

van NU AAN TOT IN EEUWIGHEID TOE." (Jes. 59 : 21.)

De zonen zullen vorsten zijn over de geheele
aarde. „Het zaad zal Hem dienen; het zal den
Heere aangeschreven worden tot in geslachten.”
(Ps. 22 : 31.) De kinderen zijn dan een erfdeel
des Heeren. Zij zijn *van* Hem en *voor* Hem! Dan
wordt de Naam van Jehovah voortgedragen over
de geheele aarde. Die Naam wordt geëerd van
geslacht tot geslacht! En de vrucht ervan:

DE VOLKEREN
zullen den Heere loven
EEUWIGLIJK EN ALTOOS.

J. T.

Hem zij de heerlijkheid in de gemeente.

„Hem zij de heerlijkheid in de
gemeente, in Christus Jezus, tot in
alle geslachten van alle eeuwigheid!
Amen.” (Efeze 3 : 21.)

De gemeente van Jezus Christus heeft een zeer bijzondere plaats. Haar roeping is aan de overheden en de machten in de hemelsche gewesten de veelvoudige wijsheid Gods bekend te maken. Dit is naar het eeuwig voornemen, hetwelk God heeft opgevat in Christus Jezus. Uitdrukkelijk wordt het ons zòò geleerd door den apostel Paulus in het hier boven aangehaalde hoofdstuk.

De gemeente ontstond op den Pinksterdag, toen de Heilige Geest nederdaalde uit den hemel. Tevoren was zij niet bekend. God had evenwel het voornemen haar te Zijner tijd te openbaren. De Heere Jezus kondigde haar ontstaan Zijn discipelen aan. Eerst moest Hij sterven en als de Overwinnaar over dood en graf in heerlijkheid worden opgenomen. Als dat geschied was, zou Hij de gemeente bouwen. Met den verheerlijkten Christus is de gemeente één: Hij is haar Hoofd en zij is Zijn lichaam.

Aan Paulus werd opgedragen deze wonderbare

verborgenheid te openbaren. Hij had de gewichtige roeping haar voor allen in het licht te stellen. Van alle eeuwen was ze verborgen geweest in God.

Welk een genade, dat God deze verborgenheid heeft willen openbaren, en dat gedaan heeft op zulk een geheel eenige wijze. Omtrent de gemeente heeft God ons treffende onderwijzingen geschonken. Indien iemand dienaangaande onwetend is, dan ligt het niet aan den Heere. Indien het Woord geraadpleegd wordt, blijkt hoe de apostel der volken ons volledig heeft mogen mededeelen, wat Gods bedoeling en Zijn voornemen zijn met de gemeente.

De oorsprong der gemeente is het eeuwig voornemen Gods en ligt dus in Zijn hart. Zij rust op een onwankelbaren grondslag, op Hem, die van eeuwigheid en tot in eeuwigheid is. Haar fundament is Christus, die gestorven en opgestaan is. Zij bestaat, wanneer wij haar van Gods zijde beschouwen, uit levende steenen, eerst levend gemaakt en daarna ingevoegd door den Heiligen Geest. Haar roeping is voor den hemel; zij wordt weldra binnengevoerd in den hemel. Daar zal zij het geslachte Lam omringen en als de vrouw des Lams aanzitten aan het hemelsch bruiloftsmaal. Met haar Hoofd zal ze uit den hemel nederdalen op de aarde, wanneer Christus regeeren zal in heerlijkheid, duizend jaren. Tenslotte is ze de tabernakel Gods, die na het duizendjarig vrede-

rijk uit den hemel nederdaalt op de nieuwe aarde. Ze wordt genoemd de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem. Een groote stem roept uit den hemel: „Zie, de tabernakel Gods is bij de menschen!”

De gemeente is door God gesteld tot een zegen op deze aarde. Dat is zij nu reeds. Maar zij zal het in de toekomst niet minder zijn. Integendeel! Bij haar is „de waarheid.” (1 Tim. 3:15.) Zoolang zij op de aarde is, kan de vijandschap tegen God zich niet volkomen openbaren; de afval komt niet, tenzij de Heilige Geest van de aarde is weggenomen, en deze verlaat de aarde niet, alvorens de gemeente is opgenomen in den hemel. „Want de verborgenheid der wetteloosheid werkt reeds; alleen, die hem nu tegenhoudt, zal dit doen, totdat hij (d. i. de Heilige Geest) uit het midden zal weggenomen zijn. En dan zal de wetteloze geopenbaard worden.” (2 Thess. 2:7, 8.) Buiten haar is geen waarheid. De Geest en de bruid roepen om de komst van den Bruidegom. En die het geroep hoort, moet er door worden opgewekt om persoonlijk met dat geroep in te stemmen. En de zondaar, die dorst heeft, wordt uitgenoodigd te komen en het water des levens te nemen om niet. De Bron van het levende water is Christus, maar de gemeente is het kanaal, waardoor het den dorstende tegenvloeit.

Tijdens de duizendjarige regeering van Christus is zij op de aarde een licht, en de volken zullen

in haar licht wandelen. Haar poorten worden des daags niet gesloten. De heerlijkheid en de eer der volken worden tot haar gebracht. Het karakter van vernedering en verachting is dan verwisseld voor dat van heerlijkheid en erkenning. Hoewel de gemeente geen schatting vraagt, zoo wordt ze haar toch vrijwillig gebracht en deze bestaat in *hulde*. Maar — vergeten we het niet — ze is ook zoo nauw met Christus verbonden en, Christus is dan openbaar in heerlijkheid, een heerlijkheid, die zoowel door Israël als door de volken wordt erkend. Uit haar midden vloeit een stroom van louter zegen: een rivier van water des levens, klaar als kristal, welke ontspringt in den troon Gods en des Lams. De gemeente is derhalve niet zelve de bron. De Bron blijft God, de Vader, en het Lam. Maar de zegen, uitgaande van God, bereikt de aarde en die er op zijn, door de gemeente. In haar midden is de boom des levens, die elke maand zijn vrucht geeft en welks bladeren tot genezing der volken zijn. (Openb. 22 : 1, 2.) Zij ligt op een grooten en hoogen berg; wordt door allen gezien, en is voor allen bereikbaar. Ze heeft de heerlijkheid Gods. O, wonderbare genade, nimmer te peilen!

Was de gemeente niet op den bodem der diepe wateren? (Matth. 13 : 46.) Was ze niet eenmaal onder de macht van Satan? (Efeze 2 : 2, 3.) Moest ze niet gekocht worden door het bloed des Lams?

(Openb. 5 : 9.) Was ze niet onder de zonde verkocht; niet zwart van zonde? Ja, voorwaar! Maar haar Heer en Heiland zag haar. Hij kwam tot haar neder; daalde voor haar af in de diepe kolken des doods, betaalde voor haar den duren prijs Zijns bloeds, toen Hij haar redde uit de kaken des doods. Hij reinigde haar van al haar vlekken. Hij vond haar zwart, maar noemde haar liefelijk. Hij bracht haar tot God; maakte haar aangenaam voor God; bereidde haar een woning bij God, zoodat ze staan zal voor den troon van God — zonder vlek of rimpel of iets dergelijks. O, rijkdom der heerlijkheid der genade Gods!

De Bruid, dien Heer gegeven
 Om steeds met Hem te leven,
 Met Hem te deelen 't heerlijk loon,
 Zij bracht Hem van Gods troon.

De heerlijkheid Gods is op haar. Haar licht is — in dien toekomstigen dag — aan het kostelijkst gesteente gelijk. Alle onreinheid blijft van verre. Haar toegangen prediken louter heerlijkheid en worden door hemelsche deurwachters bewaakt. Aan haar twaalf poorten twaalf engelen, elk der poorten is een paarl. De gemeente, de heilige stad genaamd, ligt op een berg, onwankelbaar, onbeweeglijk. Haar groote en hooge muur heeft twaalf fondamenten. Lees de namen dier fondamenten: het zijn de namen der apostelen des Lams. Niet de naam alleen van den discipel, dien

Jezus liefhad; niet slechts de naam van Petrus, den apostel der besnijdenis; neen, de namen van alle twaalf. Hier vinden we harmonie met de leer van den apostel Paulus, die aangaande de gemeente in Efeze 2:20 en 21 leert: „gebouwd op het fundament der apostelen en profeten, terwijl Jezus Christus zelf hoeksteen is, in wien het gansche gebouw, wel te zamen gevoegd, opwast tot een heiligen tempel in den Heer.” De gestorven en opgewekte Christus werd overal gepredikt, als de eenige grondslag, waarop de zondaar voor God kan bestaan. Ziedaar de kern van de leer der apostelen. Zelf stonden ze op dien bodem. De waarheid, door hen gepredikt, staat of valt hiermede. Ernstige, doch tevens versterkende gedachte voor ieder onzer. We hebben ons af te vragen, of we wel waarlijk met beide voeten staan op die waarheid, die door de apostelen gepredikt werd, want dat is het eenige fundament. Rusten we daarop, dan rusten we op Christus, het „fondament Gods.” We maken dan mede deel uit van de heilige stad, het nieuwe, het hemelsche Jeruzalem. Laat ons de genade verheerlijken, die eerst het eenige fundament gelegd en ons daarna tot dien waren, onbedrieglijken grondslag geleid heeft.

Geen tempel is in haar. De Heer, God, de Almachtige is haar tempel, en het Lam. Er is een vrij verkeer, een heerlijke gemeenschap, een on-

belemmerde dienst. Geen tempel, met de onderscheiding van „heilige” en „heilige der heiligen,” en ook geen voorhang meer. Is het mogelijk een duidelijker aanwijzing in juister beeld te vinden van de geheel eenige betrekking, die er is tot in eeuwigheid tusschen de gemeente en Hem, die haar in de sfeer van hemelsche heerlijkheid geplaatst heeft? Onmogelijk! Beelden hebben we hier, zeer zeker! Het beeld van een stad, zooals elders dat van het lichaam, en weer op een andere plaats dat van een huis. Maar hoe liefelijk zijn juist die beelden. Hoe nemen we ze in het hart op. Een uiteenzetting in woorden bereikt niet, wat een beeld bereikt. Sprak onze Heer niet in gelijkenissen? Is niet het ware Brood een beeld; en het water; en het beste kleed? Hoe kunnen we Hem danken, die in Zijn Woord afscheid van de Zijnen neemt met zulk een beeld!

Laat ons nu nog eens lezen, wat we boven dit artikel schreven. „Hem zij de heerlijkheid in de gemeente, in Christus Jezus, tot in alle geslachten van alle eeuwigheid! Amen.” Hem, dat is de „Vader van onzen Heer Jezus Christus, uit Wien elke familie in de hemelen en op de aarde genoemd wordt.” **Hem zij de heerlijkheid.** Wanneer we denken aan de gemeente in haar diep verval, in haar lustelooze, vaak wereldsgezinde openbaring, dan zijn we huiverig om door te lezen: „in de gemeente.” En toch er staat: „Hem zij

de heerlijkheid in de gemeente." Maar zie, alle schuchterheid wijkt, indien we voortgaan en dan lezen: „in Christus Jezus." Daar hebben we de gemeente, zooals God haar altijd ziet. Zelfs van eeuwigheid, hoewel nog een verborgenheid. En tot in eeuwigheid, maar niet meer verborgen, doch geopenbaard: op haar hemelsch standpunt; in haar hemelsche roeping; met haar hemelsche bestemming; en, gelijk we het samen hebben mogen nagaan in Openbaring 21 en 22, in hemelsche heerlijkheid. Ja, door dit alles wordt God verheerlijkt. Wie roept, als Hij? Wie vergeeft, als Hij? Wie bewaart, als Hij? Wie bekleedt, als Hij? Wie gaf een offer, gelijk Hij? Maar wie wordt ook verheerlijkt, als Hij?

Verheerlijkt, tot in alle geslachten?

En tot in eeuwigheid?

Uit Hem, en door Hem, en tot Hem zijn alle dingen!

Ook de heerlijkheid der gemeente.

Zijn Naam zij alleen de eere!

Door Christus Jezus, onzen Heer!

J. T.

De blinkende Morgenster.

Wanneer de Heere Jezus Zich aan onze harten en voor onze oogen stelt als „de blinkende Morgenster,” dan doet Hij ons op een bijzondere wijze de innige betrekking ondervinden waarin Hij ons als de zijnen, met Zich verbonden heeft. De wereld kent Hem als zoodanig niet, en zal Hem ook nimmer als „Morgenster” aanschouwen, maar wel als haar Rechter. De geloovigen kennen Hem als hun Hoop, en behooren Hem eeuwig toe. Hij heeft ons lief en heeft Zichzelven voor ons in den dood overgegeven. Wij weten, dat de Heer zucht naar het oogenblik, om ons voor eeuwig bij Zich te hebben in Zijn onmiddellijke tegenwoordigheid en heerlijkheid. Daar zullen wij alles met Hem deelen en die liefde, waarmede Hij ons liefheeft, volmaakt genieten. Nu reeds mogen wij ons in Zijn liefde verheugen; nu reeds bestaat zulk een innige liefdeband tusschen Hem en ons, waaraan de wereld gansch vreemd is. Wij kunnen niet anders, dan Hem ook verlangend toeroepen: „Kom, Heere Jezus!”

Ons hart mag soms voor een oogenblik afgeleid worden door de dingen dezer aarde, doch zoo spoedig de Heer Jezus als „de blinkende Morgenster” voor ons staat, ontwaken onze zielen opnieuw en wordt het bewustzijn weer levend omtrent onze betrekking tot Hem, en roepen wij in gemeenschap met den Heiligen Geest zielsverlangend uit:

„Kom, Heere Jezus!”

Omhoog!

OMHOOG UW HART!

Vandaar zal Jezus komen!

Gij, kind van God, vertroost u met dit woord.

Verhef vol hoop uw hart en wil niet schromen:

De tijd breekt aan, waarin gij ongestoord,

Bevrijd van zwakheid, zonde, ramp en druk,

U baden zult in eindeloos geluk!

OMHOOG UW HOOFD!

Wil toch niet hooploos treuren!

Dra voert de Heiland u in 't Vaderhuis!

Daar wordt van al, wat hier ook mocht gebeuren,

Niets meer gekend: de kroon vervangt het kruis.

Dan zult gij Jezus, die u liefhad, zien,

Hem eeuwig eer en dankbre hulde biën!

OMHOOG UW OOG!

Gij zult uw Heer aanschouwen!

Dat zegt u Zijn onfeilbaar Woord.

Volhard daarom in uw geloofsvertrouwen,

Zet aan Zijn hand uw weg slechts lijdzaam voort.

„Ik kom welhaast,” zóó roept uw Bruidegom.

„Kom, amen, kom! Ja, kom, Heer Jezus, kom!”

Noach.

(*Vervolg van bladz. 74.*)

De aarde is door Adams val verloren gegaan als het tooneel van het welbehagen Gods en als de plaats van het burgerschap van Gods volk. De hoop en erfenis der heiligen, ook in de dagen vóór den zondvloed, waren hemelsch. Daardoor heeft de Heer, al is het ook vaag, een gedeelte geopenbaard van de groote raadsbesluiten Zijns harten, de raadsbesluiten n.l. van Zijn eeuwig welbehagen. De hemel en de aarde zouden worden vereenigd ten behoeve van den mensch. De hemel werd geopend voor den mensch, toen Adam, de mensch van de aarde, had gezondigd. (Gen. 5 : 24).

Maar de aarde werd niet gesloten, wíjl de hemel op die wijze geopend was. Het raadsbesluit van God nam een anderen weg. Dit was Zijn voornemen, dat Hij „alles onder één hoofd te zamen brengen zou in Christus, wat in den hemel en wat op de aarde is.” (Efeze 1 : 10.) En waar de hemelsche roeping der heiligen alreede geopenbaard is in de geschiedenis van de geloovigen vóór den zondvloed, daar was nu de tijd gekomen om Gods groote voornemen in betrekking tot de

aarde te openbaren en bekend te maken, dat Hij de aarde niet opgegeven had, omdat Hij in de wegen Zijner voorzienigheid den hemel had opgenomen.

Zooals we zien in Openbaring 4. Als de hemelsche heiligen, „de volheid der volken,” de oudsten, gezeten zijn op hun hemelsche plaatsen, dan gaan de gedachten van Hem, die op den troon zit, terug naar de aarde. Opeens wordt *de regenboog* gezien rondom den troon, het heerlijke getuigenis, dat het verbond, hetwelk veiligheid schonk *aan de aarde*, weldra de drijfveer worden zou om te handelen in den hemel. En zoo ook in de dagen van Noach. Toen de hemelsche familie haar loop had beëindigd en Henoeh was opgenomen, keerden Gods gedachten terug naar de aarde en wel *op eens*, mag ik zeggen, want het eerste, wat meegedeeld wordt na de wegneming van Henoeh door den Geest van God is de *profetie van Lamech*, God en diens genade plechtig aan de aarde verbindende en Noach invoerende. „*Deze zal ons troosten over ons werk en over de smart onzer handen, van wege het aardrijk, dat de Heere vervloekt heeft.*”

Dit is zeer eenvoudig en kan nauwelijks misverstaan worden. De profetie van Lamech zegt ons, wat wij hebben te verwachten van en hebben te verstaan onder de geschiedenis van Noach. De sleutel van de gelijkenis ligt aan de deur. Het herstel van de aarde, de terugkeer van Gods rust en Zijn welbehagen daarin, zal gehandhaafd wor-

den in de toekomst, als de ware Noach verschijnt, in Wien alleen Gods beloften ja en amen zijn.

Een daad van het hoogste gewicht moest evenwel eerst in die dagen worden aangekondigd. De roeping van het hemelsch volk is iets geheel anders, gelijk blijkt uit de roeping der heiligen, die vóór den zondvloed leefden. Er was in die dagen geen bemoeiing met wat buiten die heiligen stond. Kains geslacht werd in het bezit gelaten, in het rustige, onbetwiste bezit van hun steden en rijkdommen. God zonderde, gelijk immer bij de hemelsche roeping, een volk af, zonder evenwel de wereld te regelen of te oordeelen. Ze wordt gelaten in den toestand, waarin ze gevonden wordt. Maar Gods aanspraak op de aarde en Zijn voornemen haar weder op te nemen is noodzakelijkerwijze iets geheel anders. Dan bemoeit God Zich volkomen met alles, gelijk Hij te voren, naar Zijn „veelvuldige wijsheid,” alles laat, zooals het is. Want door een oordeel moest Hij de aarde reinigen, om ze geschikt te maken tot een voetbank Zijner voeten.

In deze gelijkenis, in deze dagen van Noach, lezen wij een belangrijke les in betrekking tot Gods bedoelingen. God herinnert Zich de aarde; zij wordt weder opgenomen in Gods handelingen, maar door reinigende oordeelen. Alles draagt het oordeel des doods in zich, opdat het moge staan, als geheel nieuw, in de kracht en door de genade

van Hem, die de dooden levend maakt. De aarde zelve was in het water of onder het water, en het uitverkoren overblijfsel werd gered — als in een door God aangewezen vrijstad — uit de hand van den bloedwreker. En alles verschijnt daarom opnieuw als opgestaan uit de dooden. Vee en vogelen, kruipend gedierte en dieren van iedere soort gingen in de Ark. En daar, in die toevlucht, die alles wat zij bevatte, in vrede bewaarde van de vreeze des kwaads, sleten de verlost en de dagen in lijdzaamheid of volharding.

Maar zij waren niet alleen veilig. Daar is nog iets: *God gedacht aan hen.* „En God gedacht aan Noach en aan al het gedierte en aan al het vee, dat met hem in de Ark was.” Zóó gedacht Jozua aan Rachab. Een tooneel van dood en gericht omgaf onze patriarch. Het was één uitgestrekte, machtige ruïne — één wijd uitgestrekt vervloekt Jericho — één wijd land van Faraö, waarop de vloek des Heeren zwaar en somber rustte. Maar Hij, die achter Noach had toegesloten, gedacht nu aan hem. En in die gedachtenis lag voor het heden *leven* en voor de toekomst *een heerlijke, schoone erfenis.*

Zoo zal het wezen met een ander uitverkoren overblijfsel in de toekomst. Voor het aangezicht van denzelfden Verbonds-God, die nu Noach in gedachtenis hield, wordt een gedenboek geschreven voor hen, „die dien God vreezen en aan

Zijn Naam gedenken.” (Mal. 3.) En van hen zegt de Heere: „En zij zullen, zegt de Heere der heirscharen, te dien dage, dien Ik maken zal, Mij een eigendom zijn; en Ik zal hen verschoonen, gelijk als een man zijnen zoon verschoont, die hem dient.” Omdat God aan Noach gedenkt, gebiedt Hij een wind om over de aarde te gaan, en de wateren worden stil en de Ark rust op de bergen van Ararat.

Deze herinnering van Gods zijde was allerkostelijkst. Maar Noach had in zijn vrijstad andere vertroosting. De goddelijke herinnering was de verborgen vertroosting des geloofs, maar Noach had ook gezegende, welbewuste oefeningen des geestes. De Ark had een venster. De deur was in de hand des Heeren, maar het venster was voor Noachs gebruik. Hij, die de deur had gesloten, Hij alleen kon Noach uit de Ark laten; de tijden en gelegenheden waren in *Zijn* hand. Doch terwijl de tijd van de pelgrimsreize niet kan bekort worden, toch kan de hoop van den pelgrim, die „vanwege de hoop een gevangene” is, op een kostbare wijze worden gevoed en zijn geest geoefend worden. Noach kan het venster openen, het deksel van de Ark afnemen, uitzien en verspieders (zijn Kaleb en Jozua en hun medege-nooten), uitzenden, om het land te verspieden en hem te melden, of het een vruchtbaar of mager land is en hem de vrucht er van te brengen.

Welk een schoonheid en welk een wijsheid aanschouwt hier het oog en geniet hier het hart! Dit venster in de Ark en deszelfs gebruik zijn zoo vol beteekenis! De goddelijke handelwijzen zijn in zulk een volmaakt waardige overeenstemming met de Goddelijke mededeeling. „Gouden appelen op zilveren gebeelde schalen” zijn de woorden des Heiligen Geestes. De onderwijzingen in typen, symbolen, en gelijkenissen zijn zoo aannemelijk voor het hart en vinden daar zoo gemakkelijk een plaats. Dit ondervinden wij allen, gelijk kinderen veel van prenten en verhalen houden. Niet alleen worden leerstellingen op deze wijze onderwezen, niet alleen de groote verborgenheden der heerlijkheid, maar ook — en dit wensch ik hier op te merken — de ervaringen der ziel, de persoonlijke inwerking des Heiligen Geestes worden op deze wijze voorgesteld. Overtuiging en bewustzijn van schuld b.v. wordt voorgesteld in het zich terugtrekken van Adam, als Gods stem hem roept. Het verlangen en de vragen van een ontwaakte ziel naar een recht inzicht in zijn toestand, of er ook een weg tot gelukkige ontkoming is, worden ons te aanschouwen gegeven in den Israëliet, die in de deur van zijn tent staat, ontbloot en zonder versierselen, den middelaar naoogend, als hij den Tabernakel binnentreedt. (Ex. 23.) En Mozes, met zijn beurtelings gesluierd en onbedekt gelaat spreekt ons van de oefening

en de ervaring des harten, hetgeen de Geest ons ten overvloede bij het licht van het woord des apostels in 2 Kor. 3 doet verstaan.

Zoo zouden we nog een duizendtal voorbeelden kunnen beschouwen. En door deze wijze van doen bindt God ons de belangrijkste waarheden op het hart. Door deze voorbeelden staat de Heer zeer nabij ons hart en klopt. Het is niet Zijn welbehagen zich op verren afstand te houden of van verre te schijnen, neen Hijzelf, zoowel als Zijn zegen, komt zeer nabij om ons geheel aan te nemen. Wij mogen bewonderen, maar wanneer wij bovendien niet genieten, is het doel van de openbaring niet bereikt.

Deze wijze van doen wordt door God op schoone wijze gehandhaafd in Noachs dagen. Inderdaad is heel Genesis vol er van. Het is een allegorisch Boek — goddelijke verhalen, geschreven voor de school van God.

De Ark had, gelijk ik reeds opmerkte, haar deur en venster en Noach had zijn verspieders, om ze uit te zenden in het Beloofde Land. De zending dezer verspieders, van de raaf en de duif, drukken de ervaring van den geloovige uit in de tegenstrijdige werkingen van den Geest en het vleesch, die in hem tegenover elkaar staan.

De raaf keert nimmer terug. De aarde is weliswaar nog niet gereinigd, maar de onreine natuur kan dit wel voor liefnemen. De „tegenwoordige

booze wereld" is goed genoeg voor den gevallen, ontaarden mensch. Voorzeker, de Ark was voor de onreine raaf meer een gevangenis, dan een plaats des behouds en der veiligheid. Ze keert er nimmer weer, als zij er eenmaal aan ontsnapt is. Maar Noach stelt geen vertrouwen in haar. Schoone leering voor den geloovige! De raaf mag buiten blijven, maar voor Noach is dat geen bewijs, dat de aarde rein is of reeds geschikt voor het hol van zijn voet. Hij zendt haar een reine natuur achteraan. En de tijding is dan ook zoo geheel anders. Hier hebben we in beginsel de twist tusschen Kaleb en Jozua en hun medeverspieders. De duif keert door haar instinct terug. Voor haar was geen rust in een plaats, die nog onder het oordeel lag van God en nog niet gereinigd was. En Noach, zich bewust, dat hij de duif kon vertrouwen en dat de vraag voor hem tot oplossing komen zal, zendt haar een tweede en derde maal uit. En hij kan haar vertrouwen schenken. Zij zoekt het onderpand van den vrede eener nieuwe schepping. Den tweeden keer brengt zij een olijfblad mede, en na haar derde zending keert zij niet weder.

(Wordt vervolgd.)

Beschouwingen over het boek Daniël

door Dr. A. H. BURTON.

(Vervolg van bladz. 56.)

„Geruchten van het Oosten en van het Noorden.”

(Dan. 11 : 44, 45.)

Het blijkt uit de profetieën van Jesaja en Zacharia, zoowel als uit de Psalmen, dat Jeruzalem in de toekomst tweemaal belegerd zal worden. Den eersten keer wordt de stad ingenomen door de volken, die tegen haar optrekken, inzonderheid van het Noorden en Oosten, in een verbond staande met den koning van het Noorden, maar de tweede maal worden juist deze zelfde volken verstrooid en Jeruzalem wordt verlost door den Heer, die tot dat doel zal tusschenbeiden treden.

Wanneer we naar Jesaja 28 en 29 terugkeeren, zien we daar in schetslijnen al de gebeurtenissen aangegeven, die in en rondom Jeruzalem zullen plaats grijpen, geheel in overeenstemming met wat we reeds gelezen hebben in de slotverzen van Dan. 11. In de eerste plaats wordt een wee uitgesproken tegen Ephraïm: *De koning van het*

Noorden dringt het land binnen op zijn veroveringstocht tegen Palestina en Egypte. Als „*een vloed der sterke wateren, die overvloeien*” zal hij over hen komen, waar Jehovah hem gebruikt als een roede Zijns toorns om het wederstrevende, huichelachtige volk te straffen, hetwelk te dier tijd, wat de stoffelijke dingen belangt, zeer welvarend is. (Jesaja 10:5, 6; 28:3, 4.)

Vanaf Jes. 28:14 komt vooral Jeruzalem voor ons oog. Teneinde „den overvloeienden geesel” te ontkomen, hebben de afvallige heerschers des volks een verbond gesloten met zulke booze machten, dat ze niet anders kunnen worden aangeduid dan met de woorden: „dood en hel.” Dit verbond vinden we in Dan. 9:27. Het hoofd van het herstelde Romeinsche Rijk maakt een verbond met de menigte, dat is het afvallig deel der Joden, die „*den koning*” of Antichrist te Jeruzalem zullen erkennen. Dat verbond wordt gesloten voor den tijd van 7 jaar, de laatste van de zeventig weken van Daniël (Dan. 9); maar in het midden dier week komt er een crisis voor het volk der Joden; hun herstelde offerdienst wordt gestaakt, en de verschrikkelijke afgodsdienst van den Antichrist ingesteld. Om die reden zendt God den Assyriër, den koning van het Noorden tot straf. Indien we Dan. 9:27 aandachtig lezen vinden we daar *drie* personen: a. „*Hij zal velen het verbond versterken* (letterlijk met de velen of de

massa een verbond maken) . . .” *b.* „en over den gruwelijken vleugel (letterlijk om de verspreiding der gruwelen) zal een *verwoester* zijn;” *c.* „die zal uitgestort worden over den *verwoeste*.” We hebben hier *a* den Keizer van het herstelde Romeinsche Rijk, *b* den koning van het Noorden, den Assyrier; *c* de stad Jeruzalem.

Letten we nu op Jesaja 29, dan wordt ons daar meegedeeld, dat ten spijt van de voorzorgen van de vorsten des volks Jeruzalem belegerd en verwoest wordt. (vers 1—7.) Hierover spreekt Psalm. 74 : 3. „*Hef uwe voeten op tot de eeuwige verwoestingen; de vijand heeft alles in het heiligdom verdorven.*” En ook de 79ste: „*O, God! de heidenen zijn gekomen in uwe erfenis; zij hebben den tempel uwer heiligheid verontreinigd, zij hebben Jeruzalem tot steenhoopen gesteld.*” Klaarblijkelijk hebben de belegeraars, de verbonden volken, de stad ingenomen.

Maar verder wordt ons in Jesaja 29 vanaf vers 7 een heel andere staat van zaken beschreven. Jehovah neemt het voor de belangen van Zijn volk op en al de volken, die tegen den berg Zion ten strijde vergaderd zijn, smelten weg, gelijk de droom van een nachtgezicht vervliegt. Twee belegeringen van Jeruzalem derhalve: de eerste, die voorzooverre het den volken betreft, welslaagt, en de tweede, die er de keerzijde van is. „*Alzoo zal de Heere der heirscharen neder-*

*dalen, om te strijden voor den berg Zions . . . . .
beschuttende zal Hij haar ook verlossen . . . . .
En Assur zal vallen door het zwaard, niet eens
mans en het zwaard, niet eens menschen, zal hem
verteren . . . . . En hij zal van vreeze doorgaan
naar zijnen rotssteen, en zijne vorsten zullen voor
de banier verschrikken, spreekt de Heere, die te
Zion vuur, en te Jeruzalem eenen oven heeft.”*
(Jes. 31 : 4—9.) In het volgende hoofdstuk volgt
dan een beschrijving van de heerlijkheid van het
duizendjarige Rijk. Het zwaard „niet eens mans,
niet eens menschen” ziet op de onmiddellijke
tusschenkomst van Jehovah, die geen volk zal
gebruiken, maar Zelf de legerscharen verteert.

De profeet Zacharia geeft dezelfde voorstelling
met wat meerdere bijzonderheden. De drie laatste
hoofdstukken wijzen ongetwijfeld op Israëls toe-
komst. Nadat in Zach. 11 over de verwerping
van den Messias is gesproken (vs. 12, 13), worden
we dadelijk bepaald bij den grooten tegenstander;
„de nietige herder” is zonder twijfel de Anti-
christ, dien wij reeds beschouwd hebben onder
den titel: *„de Koning.”* Want ziet, *Ik zal eenen
herder verwekken in dit land.”* Dit is het land
Palestina. Maar deze valsche herder zal niet, ge-
lijk de Goede Herder, zijn leven geven voor de
schapen. Integendeel, hij *„zal het vleesch van het
vette eten, en derzelve klauwen verscheuren.”* De
heele periode der Gemeente, van den Pinksterdag

af tot de opneming der geloovigen in de lucht toe, wordt stilzwijgend voorbijgegaan en van de verwerping van Christus gaan wij over tot de aanneming van den Antichrist, zooals de Heer gezegd heeft: „Ik ben gekomen in den naam mijns Vaders, en gij neemt mij niet aan; zoo een ander komt in zijnen eigenen naam, dien zult gij aannemen.” (Joh. 5 : 43.) „Een ander” is de „nietige herder,” waarover in Zach. 11 wordt gesproken.

Dit brengt ons tot de gebeurtenissen van de laatste dagen, voornamelijk die, waarbij Jeruzalem het centrum uitmaakt. Vele volken zullen vergaderd worden tegen haar en Jeruzalem zal belegerd worden. Dit zijn de volken, die in een verbond staan met den koning van het Noorden, m. a. w. de Noord-Oostenvolkerenbond, en niet het Beest of het Romeinsche Rijk van West-Europa. Maar zij zullen Jeruzalem en de Joden en de belangen van Palestina vinden als „*een lastigen steen.*” Het moge eenvoudig schijnen voor een overweldigend getal menschen een klein, zwak volk uit Juda weg te vegen, maar in die dagen zal des Heeren oog rusten op Zijn volk en Hij zal hun belangen behartigen. „*En het zal te dien dage geschieden, dat Ik zal zoeken te verdelgen alle Heidenen, die tegen Jeruzalem aankomen.*” (Zach. 12 : 9.)

Maar tegelijkertijd wordt ons getoond, welk een

machtig, zedelijk werk plaats grijpt in het hart en geweten des volks. „Over het huis Davids, en over de inwoners van Jeruzalem, zal Ik uitstorten den Geest der genade en der gebeden, en zij zullen mij aanschouwen, dien zij doorstoken hebben,” enz. Van hunnentwege zal er zijn een veroordeeling van zich zelve in het aangezicht van God en een verafschuwing van hun zonde der verwerping van hun Messias. (9—14.) Dan, en niet eerder, „zal er een fontein geopend zijn voor het huis Davids, en voor de inwoners van Jeruzalem, tegen de zonde en tegen de onreinheid.” Het is niet een fontein van bloed, maar van water; het is „de wassching des waters door het Woord.” De afgoden en valsche profeten worden uit het land gedaan.

Vervolgens worden we bepaald bij wat de Messias ondergaan en doorgemaakt heeft, eerst uit de hand Zijns volks (13:16), en dan uit de hand van Jehovah (vers 7). Hij is geslagen in het huis Zijner liefhebbers; gegeeseld en bespuwd. Maar aan het kruis werd Jehovah's zwaard tegen Hem gekeerd, tegen den Metgezel Gods. Het onmiddellijk gevolg er van was, dat de schapen verstrooid werden (Matth. 26:31), maar ook werd toen het groote werk volbracht, hetwelk een waarborg is voor de eeuwige zegeningen.

Hier zien we opnieuw, hoe in het Oude Testament de geheele, tegenwoordige tijd van de

roeping en bijeenvergadering der Gemeente, wordt voorbijgegaan. De verborgenheid der Gemeente, het lichaam van Christus, was in de voorgaande tijden niet bekend gemaakt, was onbekend vóór den Pinksterdag en vóór de roeping van den apostel Paulus, die het uitverkoren vat is waaraan mededeeling gedaan is van deze geheel eenige en wonderbare waarheid. Als met één schrede stappen we van de verstrooiing van de Joodsche schapen, dewelke onmiddellijk volgt op het kruis (vs. 7), over op het oordeel, hetwelk het volk treffen zal „in het gansche land,” in het laatst der dagen, onmiddellijk vóór zij weder erkend worden, als Gods volk en hun Messias komen zal, nu niet in vernedering, maar in kracht en heerlijkheid. (vs. 8 en 9).

Het zal een tijd van onvergelykelyk lijden zijn. „Twee deelen zullen uitgeroeid worden en den geest geven” en het derde deel zal uit den smeltkroes gelouterd te voorschijn gebracht worden. De eerste verzen van hoofdstuk 14 vereenigen de twee toekomstige belegeringen van Jeruzalem. Al de volken zien wij tezamen tegen haar ten strijde vergaderd, in vereeniging met den koning van het Noorden. Eerst slagen zij, want de stad wordt genomen en de helft der inwoners gaat in gevangenschap. Maar dan — en dit is er duidelyk van onderscheiden — dan verschijnt de Heere-Zelf om voor Zijn volk tegen deze volkeren

te strijden, en alles verandert. Hij komt op de aarde; „Zijne voeten staan op den Olijfberg;” de dag des Heeren is daar. Hij komt niet in de lucht voor de Gemeente; (dit is dan reeds lang te voren geschiedt); Hij komt tot de aarde om Israël te verlossen en hun vijanden tē verpletteren.

Dit alles te zamen werpt een stroom van licht op het slot van Dan. 11. We hebben gezien den koning van het Noorden, het land binnendringende met een zekere mate van succes. Dit zal ongetwijfeld de tijd zijn van de eerste belegering van Jeruzalem. Maar hij gaat door tot in Egypte, mogelijk met het oog op een verlamming van de macht van den koning van het Zuiden, die — we kunnen het gemakkelijk verstaan — niet zonder tegenstand zal aanzien, dat de koning van het Noorden zijn voornemens in betrekking tot Palestina en de Joden uitvoert.

Terwijl de koning van het Noorden in Epypte zal zijn, geschieden er in en rondom Jeruzalem dingen, die geheel niet verwacht worden. „Geruchten van het Oosten en van het Noorden zullen hem verschrikken.” Misschien vraagt iemand, wat die geruchten kunnen zijn, die zulk een plotselinge uitwerking hebben op den tot op dat oogenblik zegevierenden koning. Zij kunnen tweevoudig zijn: 1°. het is misschien de aanvang van de groote beweging onder de volken van de *tien stammen*, die — hoe lang ook verloren — zullen terugkeeren

naar Palestina; 2°. de legerscharen uit het Westen, de heirscharen van het Beest en de koningen der aarde, die naar Jeruzalem optrekken om tegen het Lam den krijg te voeren, die, gelijk we zagen, tusschen de twee belegeringen in als Verlosser tot Zion is teruggekeerd. (Jesaja 59 : 20.)

De richting, vanwaar deze opschrikkende geruchten komen, is wel waard te overwegen. Uit het *Oosten* en uit het *Noorden*." Uit Palestina, hetwelk Oostelijk en Noordelijk van Egypte ligt, in welk land de koning uit het Noorden vertoeft!

„Daarom zal hij uittrekken met groote grimigheid om velen te verdelgen en te verbannen.” In groote verbolgenheid keert hij zich dus tot Palestina, weinig vermoedende, Wien hij daar ontmoeten zal. *„Hij plant de tenten van zijn paleis tusschen de zeeën aan den berg des heiligen sieraads; (tusschen de Middellandsche- en de Doode zee) en*

hij zal tot zijn einde komen

en

zal geenen helper hebben.”

Het gordijn valt over al dezen militairen luister.

Niets is in de oogen der wereld zoo heerlijk, als militaire machtsvertooning, maar dit alles is bestemd om te verwelken en te versmelten, gelijk Sanheribs legerscharen, blinkend in purper en goud, die een ware type zijn in Jesaja's dagen van tooneelen hier door Daniël beschreven. Hoe

gezegend is het deel van degenen, welker koninkrijk niet van deze wereld is. Een onverwelkelijke en onverderfelijke en onbevleete erfenis is hun deel, als al het geschitter en al de luister dezer arme wereld in het stof vertreden ligt.

(*Wordt vervolgd*).

---

* * *

Het Moab der Schrift.

„Maar in het laatste der dagen zal ik Moabs gevangenis wenden, spreekt de Heere.” (Jer. 48 : 47.)

”**E**n de eerstgeborene baarde eenen zoon, en noemde zijnen naam Moab: deze is de vader der Moabieten, tot op dezen dag.” (Gen. 19 : 37.)

Deze woorden herinneren ons den schandelijken oorsprong van een volk, dat zooveel invloed heeft gehad op Israëls geschiedenis, en in de toekomst weder nauw met Gods aardsche volk zal verbonden zijn.

Israël is uit *Abraham*; *Moab* is uit *Lot*. Maar gelijk *Lot* zoo'n geheel anderen weg bewandeld heeft dan zijn oom *Abraham*, zoo verschilt ook

de geschiedenis en het pad der twee volkeren, die uit de zoo nauw verwante stamvaders gesproten zijn, hemelsbreed. Moab heeft wel gewoond op de grens van Israël, maar hij was steeds Israëls verklaarde vijand en openbare tegenstander.

De Moabieten woonden ten Oosten van de Doode zee, nadat ze het reuzenvolk der *Emieten* hadden verdreven. (Deut. 2 : 10.) God had hun deze woning bereid. „De Arnon is de landpale der Moabieten.” (Richt. 11 : 18.) Tot Mozes luidde eenmaal 's Heeren bevel: „Beangstig Moab niet, en meng u niet met hen in den strijd: want Ik zal u geen erfenis van hun land geven, dewijl Ik aan Lots kinderen Ar ten erfenis gegeven heb.” (Deut. 2 : 9.)

Aan de overzijde van de Arnon woonden de stammen *Gad* en *Ruben*. Israël had het gebied van Moab gemeden op de reis naar Palestina. Zij „kwamen niet binnen de landpale der Moabieten,” maar „hadden zich gelegerd op gene zijde van de Arnon.” Toen was hun verzoek tot Sihon, den koning der Amorieten: „Laat ons toch door uw land doortrekken tot aan mijne plaats.” Maar Sihon had den krijg tegen het volk Gods aangeboden en de Heere, de God Israëls, gaf Sihon met al zijn volk in de hand van Israël. En zij namen erfelijk in de gansche landpale der Amorieten, van de Arnon af tot aan de Jabbok, en van de woestijn tot aan den Jordaan.” (Zie Richteren 11.)

Uit het verbod, niet door de landpale van Moab te trekken, blijkt Gods zorg voor Zijn volk. God voorzag het gevaar, dat de Israëlieten zich zouden vermengen met de afgodendienaars. En hoe scherp de scheidingslijn moest getrokken worden, blijkt wel uit Deut. 23 : 3: „Geen Ammoniet, noch Moabiet (beide nakomelingen van Lot) zal in de vergadering des Heeren komen; zelfs hun tiende geslacht zal in de vergadering des Heeren niet komen tot in eeuwigheid.” Maar de booze raad van Bileam, die Israël niet vloeken, maar wel door zijn misleidenden raad voor een deel verontreinigen en verderven kon, heeft het treurig gevolg, dat Israël zijn door Jehovah voorgeschreven afzondering vergeet en zich met de kinderen Moabs in afgoderij vermengd heeft. Denken we aan de verootmoedigende geschiedenis van Numeri 25. „Het volk begon te hoëreeren met de dochteren der Moabieten.” En zij noodigden het volk tot de slachtofferen harer goden; en het volk at, en boog zich voor hare goden.” In het voornemen Gods vermag echter niemand, ook geen Bileam, verandering te brengen. De vloek, die door Balak, den vorst der Moabieten, over Israël uitgelokt was, kwam op het hoofd van den vloeker zelven, en het ernstige woord, eenmaal tot Abraham gesproken, wordt vervuld: „Ik zal vervloeken, die u vloekt.” (Gen. 12 : 3.) Bileams lippen spreken dien vloek uit: „Er zal eene ster voortgaan uit Jakob,

en er zal een scepter uit Israël opkomen; die zal de palen der Moabieten verslaan." (Num. 24 : 17.)

Hoe beschamend voor het volk Gods, dat de Moabieten door den Heere worden gebruikt als een tuchtroede ter kastijding van Israël. „De kinderen Israëls voeren voort te doen, dat kwaad was in de oogen des Heeren; toen sterkte de Heere Eglon, den koning der Moabieten, tegen Israël. En de kinderen Israëls dienden Eglon achttien jaren." (Richt. 3.) Eglon eischte schatting, maar ging daarenboven zoo ver, dat der Moabieten afgoden een plaats verkregen binnen de grenzen van het land, om Israëls God te honen. Hier gaat de tuchtroede het gestelde doel voorbij en daarom wordt zij op haar beurt verbroken. Zoo is het overal in de Schrift. *God verwekte een Eglon om Zijn volk te tuchtigen en daarna een Ehud om de roede te verbreken.* „En Ehud kwam tot hem in.... en zeide: „Ik heb een woord Gods aan u." Ehud reikte zijn linkerhand uit en nam het zwaard van zijne rechterheup, en stak het in zijnen buik.... En ziet hunlieder heer lag ter aarde dood." Ook behaalde Israël een overwinning op Moab, gelijk we lezen: „Alzoo werd Moab te dien dage onder Israëls hand te ondergebracht. (Richt. 3 : 20—30.)

Gods genade komt op treffende wijze uit in de geschiedenis van

RUTH, DE MOABIETISCHE.

Deze vreemdelinge werpt zich op de vrijmachtige

genade Gods. Zij verlangt niets; zij eischt nog minder. Alleen heeft zij dezen wensch, dat zij in het land des Heeren mag wonen onder de vleugelen des Almachtigen. „UW GOD IS MIJN GOD.” En hoe wonderbaar openbaart zich de genade aan haar. De wet krijgt haar eisch: Ruth wordt gelost. En dan kan de genade heerschen. Ze wordt ingelijfd bij het volk Gods en de getuigen, de oudsten, spreken: „De Heere make deze vrouw *als Rachel en als Lea*, die beiden het huis van Israël gebouwd hebben.” (Ruth. 4.)

Dit liefelijk tooneel is een heerlijk voorspel van hetgeen in de toekomst zal geschieden. De profeet Jesaja daarvan profeteerende, zegt: „En DE VREEMDE, die zich tot den Heere GEVOEGD HEEFT, spreke niet zeggende: „De Heere heeft mij gansch en al van zijn volk gescheiden. En de vreemden, die zich tot den Heere voegen, om Hem te dienen, en om den naam des Heeren lief te hebben, om Hem tot knechten te zijn: al wie den sabbat houdt, dat hij dien niet ontheilige, en die aan mijn verbond vasthouden, die zal Ik ook brengen tot mijnen heiligen berg, en Ik zal hen verheugen in mijn bedehuis; hunne brandoffers en hunne slachtoffers zullen aangenaam wezen op mijn altaar: want mijn huis zal een bedehuis genoemd worden voor alle volken.” (Jes. 56 : 3, 6, 7.)

Ruth, de Moabietische, ervaart op treffende wijze, waartoe de genade bekwaam maken kan. Zij heeft

het groote voorrecht de moeder te worden van Obed, den vader van Isai, den vader van David. Uit haar wordt derhalve het huis Davids gebouwd, en uit haar is, zoover het vleesch aangaat, de Zoon Davids, onze hooggelooft Heer, Jezus Christus. (Matth. 1 : 5 enz.)

Maar als volk behoudt Moab de plaats, die het is aangewezen. En in zijn openbaring blijft het een vijandig volk.

Saul strijdt ook tegen Moab en „oefent straf.” (1 Sam. 14 : 47.) David maakt dit volk schatplichtig. Hij „mat ze na de overwinning met een snoer: met twee snoeren mat hij om te doden, en met een vol snoer om in het leven te laten.” Moab is — zoo heeft iemand opgemerkt — de hoogmoedige vijand, die zich tegen God en Zijn Gezalfde verheft; het wreedaardig volk zonder medelijden voor Israël. David vernietigt twee derden van hen, maar bewijst genade aan een overblijfsel, dat hij in het leven laat.

De Moabieten zijn cijnsbaar gebleven ook na Salomo's regeering. Ze zijn na de scheuring des rijks onderworpen aan het 10-stammenrijk en blijven dat tot na Achabs dood. Toen „viel Moab van Israël af.” (2 Kon. 1 : 1.) Dit was voor Israël een groot verlies. De cijns bedroeg 100.000 lammeren en een gelijk getal rammen met de wol. Deze schade wilde Joram, Achabs zoon en opvolger van Ahazia, niet lijden. Vandaar dat hij in

bond met Juda's koning, Josafat, en den koning van Edom tegen de Moabieten optrok. Bij die gelegenheid sprak Elisa om Josafats wil: „Maakt in dit dal vele grachten.” We weten, wat er geschied is. De Moabieten zagen het water rood als bloed en meenende, dat de verbondenen elkander uit naijver verslagen hadden, wierpen ze zich op den vermeenden buit. Evenwel tot hun eigen verderf, zoodat ze verslagen werden, terwijl Moab werd verwoest. Zelfs in de vesting *Kir-Haréseth* konden zij zich niet staande houden. (2 Kon. 3.)

Deze nederlaag wilden de Moabieten niet ongewroken laten. Ze vormden nu op hun beurt een driebond, die later nog versterkt werd, en in vereeniging met de *Ammonieten* en *Edomieten* (die van het gebergte Seïr), wierpen zij zich op *Josafat*, den koning van Juda. Deze zoekt geen hulp in Israëel, maar spreekt de schoone woorden: „Onze oogen zijn op U.” Door Jehovah vertroost en uitgeholpen, behaalt hij een schitterende overwinning, zonder dat hij een pijl schiet. Hij vindt de verbonden volkeren verteerd door onderlingen strijd en heeft een overvloedigen buit mede te voeren, als het treffend bewijs van Gods hulp. En het dal, waar zij God loofden, noemden ze *Beracha*, d. i. *dal der zegening*. (2 Kron. 20.)

En zoo was de geschiedenis van Moab er een van vernedering en verheffing. Vernederd door God; verheven door eigen kracht. Het land had

bronnen van welvaart en schijnt rijk geweest te zijn aan vette weiden, aan wijnbergen, aan ooft-boomen en vruchtbare akkers. Maar het heeft Moab tot hoovaardij gebracht. „Wij hebben gehoord — zoo zegt Jesaja — de hoovaardij van Moab, hij is zeer hoovaardig; zijn hoogmoed, en zijne hoovaardij, en zijne verbolgenheid, zijn alzoo zijne grendelen niet. Daarom zal Moab over Moab huilen, altemaal zullen zij huilen, over de fondamenten van Kir-Haréseth zult gijlieden zuchten; gewisselijk zij zijn gebroken.” (Jes. 16 : 6, 7.)

Volgen we daarom Moabs geschiedenis op den voet, dan hebben we nog melding te maken van hun vernieuwden inval in het land van Israëel onder de nakomelingen van Jehu. (2 Kon. 13 : 20.) Maar hun grenzen konden ze niet naar het Noorden verleggen, alvorens de Rubenieten en Gadieten in ballingschap waren weggevoerd door *Tiglath-Pilezer*. Na deze wegvoering hebben ze zich over het geheele Over-Jordaansche uitgebreid, en geen erbarming betoond ten opzichte van de achtergebleven Joden. Jesaja smeekt: „Laat mijne verdrevenen onder u verkeereren, o Moab! wees gij hun eene schuilplaats voor het aangezicht der verstoorders: want de onderdrukker heeft een einde, de verstoring is te niet geworden, de vertreders zijn van de aarde verdaan.” (Jes. 16 : 4.) Zij maakten zich vroolijk over Israëls val, deden hun voordeel met diens ongeluk, genoten de vruchten van het schoone

land, zonder te vragen naar den Heer van dat land. Daarom kwam het oordeel Gods over Moab. Herhaaldelijk was het aangekondigd, ja drie jaren te voren bepaald genoemd. (Jes. 16 : 14.) *Salmanésér*, de koning van Assyrië, nam, alvorens Samarië te belegeren (2 Kon. 17 : 5), zijn weg over het gebied der Moabieten én veroverde het.

Later is Moab schatplichtig geworden aan *Nebukadnézar*. Deze versterkt zijn leger met de benden der Moabieten en gebruikt ze tegen Jeruzalem. Allen worden nu onderworpen aan den machtigen heerscher uit Babel. Jeremia zendt gezanten tot hun vorsten met het woord: „Ik heb al deze landen gegeven in de hand van Nebukadnézar, mijnen knecht. En alle volken zullen hem, en zijnen zoon en zijn zoons zoon dienen, totdat ook de tijd zijns eigenen lands kome....” (Jer. 27 : 6, 7.) Ook de koning van Moab ontving dit woord. De grenzen zijn derhalve door den wereldheerscher uitgewischt, zoodat we niet verwonderd zijn de kinderen Israëls te vinden in het land Moab. *Jeremia* maakt daarvan melding in de geschiedenis van *Gedália*. (Hfdst. 40 : 11.)

Nadat de Joden uit de ballingschap waren teruggekeerd, hebben ze zich vermengd met de Moabieten. Ja, we lezen zelfs van de vorsten onder hen, dat ze zich Moabietische vrouwen hadden verkozen. (Zie Ezra 9 en Neh. 13.)

Ernstig en menigvuldig zijn de profetieën, die

uitgesproken zijn tegen Moab. De psalmist ASAF, zoowel als de profeten JESAJA, JEREMIA, EZECHIËL, AMOS en ZEFANJA, laten hun bedreigingen in den Naam des Heeren hooren. En wanneer we al die profetieën met aandacht lezen, dan zullen we als uitgangspunt bij ieder hunner vinden de hoovaardij en de verachting van Gods volk van de zijde der Moabieten. Ernstige les! Wie Gods volk aanraakt, raakt Zijn oogappel aan. Halen we van de vijf profeten slechts *Zefanja* aan. Hoe ernstig klinkt zijn woord: „Ik heb de beschimping van Moab gehoord, en de scheldwoorden der kinderen Ammons, waarmede zij mijn volk beschimpt hebben, en hebben zich groot gemaakt tegen deszelfs landpale. Daarom, spreekt de Heere: Moab zal zekerlijk zijn als Sodom, eene netelheide en eene zoutgroeve, en eene verwoesting tot in eeuwigheid! De overigen mijns volks zullen ze berooven, en het overige mijns volks zullen ze erfelijk bezitten. Dat zullen zij hebben in plaats van HUNNEN HOOGMOED; want zij hebben beschimpt en hebben zich groot gemaakt tegen het volk van den Heere der heirscharen.” (2 : 8—10.)

„Het overige mijns volks zullen ze erfelijk bezitten, de overigen mijns volks zullen ze berooven.” Israëel heeft een belangrijke toekomst en Moab is daarvan niet te scheiden. Volgens de profetie van Daniël zal in de dagen van den antichrist, den afvalligen koning van Palestina,

„de koning van het Noorden tegen hem (d.i. de antichrist) aanstormen met wagenen, en met ruiters, en met vele schepen.” (Dan. 11 : 40.) Voor dien geweldenaar zal alles wijken. Drie landen en volken zullen evenwel aan zijn hand ontkomen. „En hij zal komen in het land des sieraads (Palestina) en vele landen zullen ter nedergeworpen worden; doch deze zullen ontkomen: Edom en Moab en de eerstelingen der kinderen Ammons. (Dan 11 : 41.)

Moab ontkomt derhalve aan het geweld van den Assyriër. Toen Israël Kanaän binnentrok werden Ammon en Moab gespaard. Zij waren geen Kanaänieten, en dus niet onder den vloek met hen. Ondanks hun schandelijke oorsprong waren zij toch in familiebetrekking met het volk Gods. Zij behielden het land, hun ter erfenis aangewezen. Zóó zullen ze ook in de toekomst weder datzelfde land ontvangen, en geen machtige wereldbeheerschers zullen dit verhinderen.

Maar als Moab, evenals Ammon en Edom, ontkomt aan de hand van den koning van het Noorden, dan is het, om het rechtvaardig verdiende oordeel te ontvangen uit de hand van het volk Gods, het door hen gehate en geminachte Israël. „Aan Edom en Moab zullen zij hunne handen slaan, en de kinderen Ammons zullen hun geoorzaamt zijn,” zegt Jesaja. (11 : 14.) En Ezechiël noemt in hoofdstuk 25 het zelfde drietal en spreekt:

„En Ik zal mijne wraak doen aan Edom door de hand van mijn volk Israël.” Op Moab en de twee andere grensvolken daalt derhalve het oordeel Gods neer uit de hand van het volk, dat eenmaal in Palestina zal hersteld worden. In verband hiermede wijzen we op Psalm 108. In dien Psalm vinden we het volk Israëls door God verlost en hersteld in het land, maar nog niet vrij van allen tegenstand, en nog niet geheel in het bezit van het toegezegde land. God is tusschenbeiden gekomen en in Israëls toestand is een groote verandering ten goede gekomen. Daarom is er veel lof en dank in het hart der heiligen. Maar zij hebben Gods kracht verder van noode in betrekking tot de nog niet onderworpen volken. Den vollen zegen en den vrede hebben zij nog niet. In het eerste deel van den Psalm verheft het hart zich door het geloof in lof en dank tot God. Maar ook de bede komt over de lippen: „Verhef U, o God! boven de hemelen, en uwe eer over de gansche aarde, opdat Uwe beminden bevrijd worden; geef heil door Uwe rechterhand, en verhoor ons.” (vs. 6, 7.) In het tweede gedeelte komt het antwoord. God spreekt in Zijn heiligdom. En de volkeren en de landen worden opgenoemd, die in bezit zullen genomen worden door Israël. God laat Israëls rechten gelden, als Zijn rechten. Dan heet het: „Ik zal Sichem deelen, en het dal van Sukkoth (het Over-Jordaansche) zal Ik afmeten.

Gilead is mijn, Manasse is mijn, (Gilead en Manasse zijn ook het Over-Jordaansche), en Efraïm is de sterkte mijns hoofds. Juda is mijn wetgever. Moab is mijn waschpot; op Edom zal ik mijn schoen werpen; over Palestina (de naam voor het land der Filistijnen, ook wel Filistéa genoemd) zal Ik juichen."

Moab zal dus Israël niet het rechtmatig erfdeel blijven betwisten. Een zwaar oordeel valt op Moab, maar toch is er een vonk van hoop voor dit arme volk. Gelijk er voor Lot eenmaal ont-koming was, maar als door vuur, zoo zal het in de toekomst zijn voor de kinderen Lots. De profetie van Jeremia (48 : 47) zal vervuld worden: „Maar in het laatste der dagen zal Ik

MOABS GEVANGENIS WENDEN,

spreekt de Heere." In dien heerlijken tijd, hier aangeduid met de woorden: „het laatste der dagen," zal „Ar aan Lots kinderen ter erfenis gegeven worden," en de volle stroom van zegen, die uit Jeruzalem zal uitgaan, zal ook Moab bereiken. Dan zal Christus, de ware Koning en Messias, regeeren en „alle koningen zullen zich voor Hem nederbuigen en alle heidenen zullen Hem dienen." (Ps. 72 : 11.)

J. T.

Beantwoording van vragen.

Een onzer lezeressen vraagt verklaring over de woorden in Efeze 3:10: „Opdat *nu* aan de overheden en de machten in de hemelsche gewesten door de gemeente bekend gemaakt worde de *veelvoudige* wijsheid Gods, naar het eeuwig voor-nemen, dat Hij opgevat heeft in Christus Jezus, onzen Heer.”

In de eerste schepping heeft God een openbaring gegeven van Zijn wijsheid, almacht, kracht, voorzienigheid en rechtvaardigheid. (Job 28; Ps. 104.) Door de intrede van de zonde is alles bezoedeld geworden. De engelen zagen op dat alles neder. (Job 38:7.) Toen Christus op aarde wandelde, zagen zij in Hem de openbaring van de volheid der genade Gods. (Joh. 1:14, 52.) In de toekomst zullen zij ook toeschouwers en mede uitvoerders zijn van de rechtvaardige en wijze oordeelen Gods. (Openb. 7:11 en 12.)

Vanaf de opstanding van Christus is er sprake van **een nieuwe schepping**. (2 Kor. 5:16, 17.) Allen, die in Christus zijn, *zijn* een nieuwe schepping. De Gemeente, die het *lichaam* van Christus is, bestaat *alleen* uit nieuwe schepselen Gods in Christus Jezus. In hen wordt niet alleen de *kracht* Gods (Ef. 1:19), maar ook de *liefde* Gods aanschouwd. (1 Joh. 4:17.) Doode zondaren zijn levend gemaakt; onreine en bezoedelde schepselen, die in hun verantwoordelijkheid ten volle gefaald hebben, zijn gereinigd. Zij zijn onderling vereenigd tot één lichaam en ieder afzonderlijk leden van Christus. (1 Kor. 12:13.) Christus, de verheerlijkte Zoon des menschen, is het Hoofd. (Efeze 1:22, 23; Kol. 2:19.) Er is een eeuwige, niet te verstoren betrekking tusschen het lichaam en het Hoofd. De roeping der Gemeente is voor den hemel. Voorwaar dit is, wat nimmer te voren geopenbaard is. De Gemeente als zoodanig is in haar oorsprong, haar openbaring en haar roeping tot in alle eeuwigheid een levende verkondiging voor de verhevenste aller schepselen, d.z. de engelen, niet alleen van de wijsheid, maar van de **veelvoudige wijsheid Gods**.

Indien we in het oog houden, wat naar Gods hart is en door Zijn Woord ons bekend gemaakt is, en voor een oogenblik niet letten op de praktische verwezenlijking van de geopenbaarde beginselen, dan verstaan we nog beter onze tekst.

Christus is volgens 1 Korinthe 10 het eenige Middelpunt van de Gemeente in haar dienst, de Bron van haar kracht, het

Voorwerp harer vereering (vs. 15—21.) Volgens 1 Korinthe 12 is de Persoon des Heiligen Geestes de Gezaghebbende in het midden der Gemeente. (vs. 11.) Hij woont in haar midden, zoowel als in elk der leden afzonderlijk. Hij deelt gaven uit. Hij geeft kracht en wijding aan den dienst. Hij houdt onderworpen, zoodat hetgeen Gode niet welbehaaglijk is, onderdrukt wordt. Hij verwekt liefelijke vruchten tot verkwikking van allen.

Wonderbaar heerlijk is dit alles!

De Vader zoekt, die Hem aanbidden in Geest en waarheid; de Zoon is de Persoon van elken dienst en de Heilige Geest is de kracht, die alles te voorschijn roept.

„Om der engelen wil” moet zelfs de vrouw gedekt zijn. (1 Kor. 11:10.) Daaruit zien we (want de apostel spreekt hierover in aansluiting met zijn onderwijzingen aangaande de inrichting en de orde in de Gemeente), dat de Gemeente bedenken moet, dat de engelen, die reine en tevens afhankelijke wezens, op haar neerzien.

Welk een genade! Als in den *hemel* de heiligen zullen nedervallen en aanbidden, dan zullen de engelen getuigen zijn van dezen God verheerlijkenden dienst. Doch *nu* wordt reeds op *aarde* ditzelfde *beginsel* aanschouwd.

Letten we evenwel op de zeer gebrekkige verwezenlijking van al het bovengenoemde, dan hebben we ons diep te schamen. Hoe zeer heeft de Gemeente gefaald!

Doch eenmaal wijkt alle zwakheid, alle tekortkoming. God brengt Zijn eeuwig voornemen in Christus Jezus, onzen Heer, ten uitvoer. Hij zal eenmaal de Gemeente tot bewondering van de engelen en der wereld openbaar doen worden en haar deelgenoot maken van de macht en heerschappij van Christus, wanneer de Heere Jezus „komen zal om verheerlijkt te worden in Zijn heiligen en bewonderd te worden (niet door, maar) in allen, die geloofd hebben.” (2 Thess. 1:10).   RED.

Op den heiligen berg.

„Wij zijn geen kunstig verdichte fabelen gevolgd.”

(2 Petr. 1 : 16.)

De Heilige Geest deelt ons viermaal mede, dat de Heere Jezus op deze aarde verheerlijkt geworden is, en dit door menschenoogen is aanschouwd geworden. Mattheüs, Markus én Lukas gewagen er van, en de apostel Petrus — een van de ooggetuigen — herinnert de geloovigen aan dit glorievol en heerlijk feit.

Hoe en wat lezen we in de Evangelien? Vóór ons de verheerlijking op den berg beschreven wordt, gaat er een zeer belangrijke en wondervolle mededeeling vooraf. De Heer zegt ons in Luk. 9 : 27: „En ik zeg u in waarheid: er zijn sommigen van die hier staan, die den dood niet zullen smaken, totdat zij **het koninkrijk Gods** zullen gezien hebben.” Lukas vestigt alzoo onze aandacht op het koninkrijk zelf; hij stelt ons **de majesteit**, de heerlijkheid van het koninkrijk voor het oog. — In Mark. 9 : 1 lezen wij: „Voorwaar,

ik zeg u: er zijn sommigen van die hier staan, die den dood geenszins zullen smaken, totdat zij zullen hebben gezien, dat *het koninkrijk Gods met kracht gekomen is.*" Markus, over de heerlijkheid van het koninkrijk sprekende, deelt ons alzo mede, dat het komen zal **met kracht**. De kracht gaat aan de openbaring der heerlijkheid vooraf. En in Matth. 16 : 28 luiden de woorden des Heeren: „Voorwaar, ik zeg u: er zijn sommigen van die hier staan, die den dood geenszins zullen smaken, totdat zij *den Zoon des menschen zullen hebben zien komen in Zijn koninkrijk.*" Mattheüs geeft ons niet alleen het koninkrijk te aanschouwen met de te ontvouwen heerlijkheid en *majesteit*, voorafgegaan door betooning van *kracht*, maar hij wijst ons op Hem, die eerst openbaar moet worden, al eer er sprake kan zijn van de oprichting. Hij *komt*; ja Hij *komt met kracht!* Maar hoewel Hij als zoodanig zal openbaar worden, zoo wordt Hij genoemd *de Zoon des menschen*, de titel Zijner vernedering, maar tevens ook die Zijner verhooging. Tot Kajafas zeide de Heer: „ . . . . Ik zeg u: van nu aan zult gij *den Zoon des menschen* zien, zittende aan de rechterhand der *kracht*, en *komende* op de wolken des hemels." (Matth. 26 : 64.)

En wat zegt nu Petrus? Deze apostel, geleid door denzelfden Heiligen Geest, die de evangelisten in hun schrijven heeft geleid, schrijft ons:

„Want wij zijn geen kunstig verdichte fabelen gevolgd, toen wij u bekend gemaakt hebben de **kracht** en de **komst** van onzen Heer Jezus Christus, maar wij zijn ooggetuigen zijner **majesteit** geweest.” (2 Petr. 1 : 16.) Welk een Goddelijk volmaakte overeenstemming in de Schrift! Welk een bevestiging der waarheid, dat het Woord door den Heiligen Geest is ingegeven! Petrus spreekt dus ook van *de kracht* (Markus); van *de komst* (Mattheüs); en van *de majesteit* (Lukas).

Waar de evangelisten Mattheüs en Markus ons doen lezen: „Na zes dagen,” daar zegt Lukas: „En het geschiedde, *omtrent acht* dagen na deze woorden.” Dit is geenszins met elkaar in tegenspraak, want „na zes dagen” en „omtrent acht dagen na deze woorden,” duiden denzelfden tijd aan, alleen met verschil in nauwkeurigheid, wat de begrenzing betreft. „En het geschiedde omtrent acht dagen na deze woorden,” lezen wij dan in Luk. 9 : 28, „dat hij medenam Petrus en Johannes en Jakobus, en op den berg klom om te bidden.” Uit deze woorden blijkt, dat de verheerlijking op den berg de vervulling was van de woorden des Heeren. Petrus, Johannes en Jakobus waren de „sommigen,” die den dood niet zouden smaken, totdat zij den Zoon des menschen in Zijn koninkrijk hadden zien komen. „Wij zijn ooggetuigen Zijner majesteit geweest. Want hij ontving van God, den Vader, eer en heerlijkheid, toen van de

luisterrijke heerlijkheid zulk een stem tot hem gericht werd: „Deze is mijn geliefde Zoon, in Wien Ik welbehagen gevonden heb.” (2 Petr. 1 : 16, 17.) De verheerlijking op den berg is alzoo een verkleind beeld der heerlijkheid van Christus in Zijn koninkrijk.

De eerste bijzonderheid nu, die onze aandacht moet trekken, is, dat Mozes en Elia in *dezelfde* heerlijkheid met Jezus gezien worden. Christus, de door de Joden verworpen Koning, zal eens door Zijn aardsche volk (het getrouwe overblijfsel Israëls in de laatste dagen) in heerlijkheid gezien worden, en dan zal èn de Koning, èn zij die dan met Hem in heerlijkheid geopenbaard zullen worden, d. i. de Gemeente, aanschouwd worden als met Hem een en dezelfde heerlijkheid deelachtig te zijn. „Wanneer Christus zal geopenbaard zijn, die uw leven is, dan zult ook gij met Hem geopenbaard worden in heerlijkheid.” (Kol. 3 : 4.) „Wij weten, dat, als hij zal geopenbaard zijn, wij hem zullen gelijk zijn; want wij zullen hem zien, gelijk hij is.” (1 Joh. 3 : 2.)

Op den heiligen berg wordt ons dit te aanschouwen gegeven. Mattheüs en Lukas — alzoo twee getuigen — deelen ons mee, dat Mozes en Elia in *dezelfde* heerlijkheid *met Hem* gezien werden, terwijl Petrus, Johannes en Jakobus *aanschouwers* dier heerlijkheid waren. Ziedaar een voorstelling van hetgeen eenmaal in het koninkrijk

van Christus gezien zal worden. Mozes is het voorbeeld van alle geloovigen, die *ontslapen* zijn; Elía van die geloovigen, die *levend* overgebleven zijn bij de komst des Heeren Jezus in de lucht, en die, *zonder te sterven*, door den Heer zullen worden opgenomen; terwijl Petrus, Johannes en Jakobus die heiligen voorstellen, die gedurende de regeering van Christus — het duizendjarig rijk — zich op aarde zullen bevinden.

De verheerlijkte heiligen hebben dan lichamen, gelijkvormig aan het lichaam der heerlijkheid van hun Heer en Heiland, Jezus Christus. (Fil. 3 : 21.) Die Heer en Heiland is „de Erfgenaam van alles” (Hebr. 1 : 2); aan Hem heeft de Vader „alle dingen onderworpen” (Hebr. 2 : 8); en wij zijn „Zijne mede-erfgenamen” (Rom. 8 : 17); wij zullen met Hem heerschen „als koningen op aarde” (Openb. 5 : 10). Geen onderscheid zal er zijn tusschen Jezus en de Zijnen, wat betreft de geopenbaarde heerlijkheid. Het spreekt van zelf, dat, als wij dit schrijven, wij niet denken aan de Godheid van den Heer Jezus; als zoodanig kan niemand Hem gelijk zijn. Neen, maar wij zullen Hem gelijk zijn en dezelfde heerlijkheid met Hem als Zoon des menschen deelen. Welk een onuitsprekelijke genade! Wij, die van nature verloren zondaars, vijanden Gods en kinderen des toorns waren, wij zullen eens dezelfde heerlijkheid met den Heere Jezus deelen.

Een tweede bijzonderheid lezen wij in Luk.

9 : 30 en 31 : „En zie, twee mannen *spraken met hem*, ... zij spraken van *zijn*en *uitgang*, dien hij zou volbrengen te Jeruzalem.” Mozes en Elía waren *met Hem*. Wanneer de apostel in 1 Thess. 4 : 13—18 ons de volgorde aangeeft der opstanding van de ontslapenen in Christus en de verandering der levend-overgeblevenen, en de opneming der Gemeente van deze aarde Hem tegemoet in de lucht, dan eindigt hij met deze liefelijke en troostvolle woorden : „*en aldus zullen wij altijd met den Heer zijn.*”

Ja, wij zullen eens, en dat eeuwig, *met den Heer zijn*. Doch wij zullen niet alleen met den Heer zijn, maar volgens Lukas in *vertrouwelijken omgang met Hem* verkeerem. „Twee mannen spraken met Hem.” Er staat niet, dat de Heer met hen sprak — hoewel zonder twijfel dit ook het geval zal zijn geweest — maar indien Hij met hen gesproken had, zouden Mozes en Elía zich op een zekeren afstand van Hem kunnen gevoeld hebben. Maar, waar wij lezen, dat *zij met Hem* spraken, krijgen wij een voorstelling van een zeer vrijen en vertrouwelijken omgang. Petrus, Jakobus en Johannes wisten, wat het was, in zulk een verhouding te staan tot Jezus in vernedering; wat zal het voor hen een vreugde geweest zijn, hier het bewijs te aanschouwen, dat zij ook in de heerlijkheid eens in dezelfde verhouding zich verheugen zullen!

Er is echter nog meer. Het is niet alleen, dat zij *met den Heer* zijn, dat zij *in heerlijkheid met Hem* verschijnen, en *met Hem spreken*, maar wij kunnen ons verblijden in het voorrecht, te mogen weten, wat het onderwerp van hun gesprek is geweest. Zij „spraken van Zijnen uitgang, — Zijn dood — dien Hij zou volbrengen te Jeruzalem.” In de heerlijkheid met den Heer, is *het kruis*, het lijden van Christus, het onderwerp van hun gesprek. Zonder twijfel zal het ook de vreugde onzer zielen uitmaken, de gansche eeuwigheid door, met dit onderwerp vervuld te zijn; met Hem in heerlijkheid te spreken over Zijn dood, over „Zijn uitgang te Jeruzalem!”

Zij spraken dus vertrouwelijk met den Heer over Zijn lijden en sterven, over datgene, wat het hart van Jezus op dat oogenblik het meest vervulde, en waartoe Hij in de wereld gekomen was. Zoo zal het met ons zijn, als wij met den Heer in het huis des Vaders zullen wonen. Dit moet ons hart het meest bekoren. De heerlijkheid is groot, maar met Jezus vertrouwelijk omgaan, is grooter. Een kroon is heerlijk, maar gemeenschap met den Heer is meerder.

Ja, dierbre Heer! hoe heerlijk schoon

Die kroon ook wezen moog’,

Wat is zij bij die beetre hoop:

U-zelf te zien omhoog?

O, dat wij reeds nu door het geloof die gemeen-

schap met den Heer oefenen, welke wij eenmaal in werkelijkheid genieten zullen! — De Heer was bij het afdalen van den berg, met Zijn discipelen op dezelfde vertrouwelijke wijze in gesprek over Zijn lijden en sterven, als Hij dit op den berg was, in de heerlijkheid, met Mozes en Elia. Hoe treffend! Het onderwerp van Jezus' onderhoud met Zijn discipelen, was hetzelfde aan den voet van den berg, als boven op den berg; hetzelfde in de vernedering, als in de heerlijkheid. Ja, hoewel de Heer nu verheerlijkt in den hemel is, en wij op aarde nog wandelen, kunnen wij die innige gemeenschap en dien vertrouwelijken omgang met Hem genieten, welke Mozes en Elia op den berg, en Zijn discipelen gedurende Jezus' omwandering op aarde genoten. Welk een onuitsprekelijk voorrecht! Zóó nabij Jezus zijn wij gebracht, dat wij met Hem kunnen spreken, gelijk een vriend spreekt met zijn vriend. Mochten wij veel van dien zaligen omgang genieten!

(Wordt vervolgd.)

Jozefs geschiedenis als toekomstbeeld.

(*Vervolg van bladz. 47.*)

III. *Jozef wordt bekend aan zijn broederen.*

Wat Jozef en zijn geschiedenis kenmerkt, als hij gescheiden leeft van zijn broederen, is o. a. dat hij in het bezit gesteld is van die bronnen, waarvan zoowel de broeders als de geheele wereld afhankelijk zijn om in het leven te blijven. De voor de wereld bestemde tijd om van die bronnen gebruik te maken, was aangebroken en daarmee de tijd voor Jozefs herstelling in het midden der broederen.

Jozef is tot macht en aanzien gekomen. De dag der vernedering en smart is voorbij. Hij zit aan de rechterhand der kracht in Egypte en is de machtige drager van het gezag in het land. Zonder hem kan niemand hand noch voet oplichten. Des konings ring is aan zijn hand, en hij rijdt in den tweeden wagen. Hij is de rentmeester aller schatten der natie; hij opent en hij sluit de voorraadschuren naar zijn welbehagen. Hij, die in den put was, zit nu op den troon.

Hier hebben we Jozef *als verzezen. Als verzezen*, zeg ik. Want de eigenlijke opstanding uit de dooden, dat wonderbare feit, zou niet plaats

vinden, alvorens de Zoon des levenden Gods, uit het graf zou opstaan. Hoewel we dus niet vinden „*het beeld zelf der zaken,*” toch aanschouwen we „*de schaduwen*” ervan, soms in zekere instellingen der wet, en soms in zekere geschiedenissen der uitverkorenen. De geslachte en de levende vogel in Leviticus 14, de twee bokken in Leviticus 16, zijn zulke instellingen onder de wet; en het ontbinden van Izaäk op het altaar van den Moria, of de bevrijding van Jona uit het ingewand van den visch zijn zulke geschiedenissen. En het tijdperk van Jozefs leven, als de dag der kracht en van het gezag in Egypte gekomen is, na dien der verbreking en der smarten in den kuil, biedt ons eveneens een schaduw van hetzelfde gezegende feit der opstanding uit de dooden. We zien Jozef, *als verrezen.*

Als de Geest van God in Genesis 49 een terugblik werpt op Jozef in dezen tijd, spreekt Hij door den mond van Jakob deze waarheid: „Jozef is een vruchtbare tak, een vruchtbare tak aan een fontein; elk een der takken loopt over den muur. De schutters hebben hem wel bitterheid aangedaan, en beschoten, en hem gehaat; maar zijn boog is in stijvigheid gebleven, en de armen zijner handen zijn gesterkt geworden, door de handen van den Machtige Jakobs.” En na deze woorden over Jozef, gaat de Heilige Geest verder en neemt hem als een beeld van Een,

grooter dan hij, want Jakob vervolgt: „Daarvan is hij een herder, een steen Israëls.” In Jozef als beeld, zien we den Heer, den opgestanen Christus, die alle macht bezit in hemel en op aarde. Hij is gezeten aan de rechterhand der Majesteit in den hooge. Zijn aanspraak op de bronnen der gansche schepping is verzekerd door de waarheid der plaats, die Hij nu inneemt. En de bronnen, die Hij nu *bezit*, zal Hij straks *gebruiken* voor Israël en voor de geheele aarde, naar het voorbeeld. dezer verborgenheid ons gegeven in Jozefs geschiedenis. Dit willen we thans met elkander beschouwen.

De honger, en daarmee de opening der voorraadschuren, begint aan het einde van hoofdstuk 41. Maar dan verandert het geheele tooneel voor een wijle, en de historie van het berouw der broeders en hun aanneming door Jozef wordt ingevoerd. Wonderbare schoonheid kenmerkt deze mededeelingen. De herstelling *aller* dingen wacht, gelijk we weten, op het berouw, de bekeering en de volheid van Israël. Daarom is de inlassching van dit nieuwe verhaal in de hoofdstukken 42—46 vol schoone leering. De korenschuren gaan voor Egypte en de heele aarde eerst geheel open in hoofdstuk 47. „Want indien hunne verwerping de verzoening is der wereld, wat zal de aanneming zijn, anders dan het leven uit de dooden?” „En indien hun val de rijkdom is der wereld, en hunne

vermindering de rijkdom der volken, hoeveel te meer hunne volheid?" (Rom. 11 : 15, 12.) Daarom gaat ook in onze hoofdstukken de bekeering der broeders de volkomen zegening der aarde vooraf.

Het is me onmogelijk, niet even stil te staan bij de bearbeiding van de harde harten der broeders onder de hand van Jozef. Onze eigene harten zullen er wél bij varen. Denken we ons daarom de gansche historie levendig in, teneinde ze te genieten en te bewonderen, en dat met dankbare harten. Ze is zoo vol van trekken der meest getrouwe toegenegenheid, en zoo diep in de blootlegging van de zedelijke beginselen onzer natuur en zoo gewichtig, in betrekking tot de werkzaamheid des Heiligen Geestes aan de harten van zondaren, om ze door bekeering en de erkenning van hun diepen val te leiden tot berouw en nieuwhed des levens, dat ze overwaard is er afzonderlijk over te spreken.

God werkt aan de harten der broeders van Jozef in een tijd van kommer en nood, gelijk we dat gewoonlijk vinden in de wegen van den God aller genade. Hij weigert niet, als hij door ons gezocht wordt, wanneer wij ten einde raad zijn. Zóó was het bij den verloren zoon, en zóó ook bij de broeders, en het zal ongetwijfeld ook af en toe zoo geweest zijn bij velen dergenen, die Zijn Naam tot in eeuwigheid zullen prijzen. De verloren zoon kon zich zelve in geen enkel opzicht meer

helpen, en hij moest terug naar zijn vader en zijns vaders huis. Zoo moesten Jozefs broederen nu in hun nood naar de voorraadschuren van Egypte. Het moge min en heel laag zijn, dat de mensch zich tot God wendt, als hij geen uitweg meer heeft, maar de Heer wil gevonden worden door zulk een laag en zelfzuchtig hart. Hij wil zich nederbuigen om er intrek te nemen, al is het ook, zooals sommigen zich uitdrukken, door deze verachtelijke deuren der natuur. Twintig jaren lang hadden Jozefs broederen gemakkelijk en weelderig geleefd van hun opgelegde schatten en omringd door een rijkdom van zegeningen, terwijl Jozef in zijn smarten geheel vergeten werd. Gedurende eenigen tijd had ook de verloren zoon zijn geld, het deel van het goed zijns vaders, en daarmede joeg hij, zoolang het toereikend was, zijn vermaak na, zijn vader den rug toekeerend. Maar de honger kwam, zoowel in „het vergelegen land,” als in „het land Kanaän” en dan, of zij willen of niet, moeten het vaderlijk huis zoo goed als Jozefs schuren worden gezocht. *„Ik zal henegaan en keeren weder tot mijne plaats, totdat zij zich zelven schuldig kennen en mijn aangezicht kennen; als hun bange zal zijn, zullen zij Mij vroeg zoeken.”* (Hosea 5 : 15.)

Zoodra Jozef de broeders ziet, kent hij ze. Hij „gedacht aan de droomen, die hij van hen gedroomd had,” en begint dan onmiddellijk aan den heerlijken

arbeid van de herstelling hunner ziel. Hij zeide tot hen: „Gij zijt verspieters, gij zijt gekomen om te bezichtigen, waar het land bloot is.” (42 : 9.)

Vreemd, maar — verheven schoon! In zijn droomen was hij de meerdere zijner broeders geweest. Had hij genoeg gehad aan de erkenning van hunnentwege, dat zijn droomen waren verwezenlijkt geworden, dan had hij ze slechts die droomen te herinneren gehad, om zich daarna aan hen bekend te maken. Als de eene schoof, die stond; als de zon, de onder de hemellichamen met gezag bekleede zon, zou hij ze dan op hun aangezichten voor zich gebogen hebben gezien. Maar zijn doel is niet zichzelf te verheffen; integendeel, hij wenscht hun zielen te herstellen. Dat was de overlegging zijns harten, toen hij heenzag over het oogenblik, dat zijn eigen grootheid en hun vernedering in overeenstemming met zijn droomen zouden worden verwezenlijkt. Hoe gezegend is dit! Eeuwen later is er een geweest, die, wetende dat Hij van God uitgegaan was en tot God henen-ging en dat de Vader Hem alle dingen in handen gesteld had, Zijn opperkleed aflegde, zich omgordde en de voeten Zijner discipelen begon te waschen. Het bewustzijn der waardigheden leidde Hem er slechts toe om op de nooden der heiligen te letten. Wie kan uitspreken het ware karakter van zulk een oogenblik! Jozef doet mij aan dit oogenblik denken. Hij gedenkt aan de droomen,

die droomen, die alleen van zijn verhooging spraken, en dan keert hij zich tot de bezoedelde voeten, de schuldige harten, de onreine gewetens zijner broederen. Opdat hij ze heele, ze wassche, ze herstelle.

Vreemd, ik herhaal het. Verband lag er niet tusschen de herinnering der droomen en de handeling, die er op volgt. Of het moet zijn — genade, goddelijke genade, zooals ze door Jozef betoond wordt aan zijn broeders en in Johannes 13 door den Heer Jezus aan Zijn discipelen.

Het woord: „Gij zijt verspieders,” was vernederend en pijnlijk, maar Jozef spreekt het om daarmee het werk der herstelling aan te vangen. Moest er iets gedaan worden, dan was het een trouwe behandeling van hun geweten. Jozef gaat recht op het doel af. Hij houdt zich als een vreemde. Hij spreekt door middel van een tolk, en hij spreekt hard. Het geweten moest in beweging gezet worden, al kostte het nog zoo veel aan Jozef voor diens eigen gevoelvol hart. *) Zijn liefde moest krachtig optreden, teneinde te verteederen. De erkenning dier liefde zou later komen, nu moest hij slechts *dienen*. In hun

---

*) Jozefs wijze van optreden doet ons denken aan het woord van den Spreukendichter: „*Ijzer*, scherpt men met *ijzer*, *alzo* scherpt een man het aangezicht zijns naasten.” (27 : 17.) Het hart der broeders was zwaar gegrendeld en het wegschuiven dier grendelen was een pijnlijk werk. (Noot van den vertaler.)

vijandige gezindheid hadden zij te Dothan gezegd: „Daar komt de meester-droomer aan,” en nu zegt Jozef van hen: „Gij zijt verspieters.” Eens hadden zij hun broeder verkocht, toen hun hart geen medelijden kende; en nu wordt een hunner met een beslistheid, die geen voorbehoud kent, gebonden en gevangen gezet. Toch is dit alles met het oogmerk om in genade de pijn diep in het geweten te doen ingaan, en het vonnis des doods op het geweten te schrijven.

Als God handelt, gaat de raadslag der liefde de kracht des Geestes vooraf. Het is gelijk Elíhu Job toevoegt: *En zoo zij, gebonden zijnde in boeien, vastgehouden worden met banden der ellende, dan geeft Hij hun hun werk te kennen, en hunne overtredingen, omdat zij de overhand genomen hebben; en Hij openbaart het voor hunlieder oortucht, en zegt, dat zij zich van de ongerechtigheid bekeeren zouden.*” (36:8, 9.) Als met één geweten zeggen de broeders, — en het is de eerste vrucht van Jozefs werk —: „Voorwaar, wij zijn schuldig aan onzen broeder, wiens benauwdheid der ziele wij zagen, toen hij ons om genade bad, maar wij hoorden niet! daarom komt deze benauwdheid over ons.”

Hier hebben we dus een begin; al veel reeds! Maar Jozef moest nog voortgaan in den dienst der liefde. Had hij naar zijn gevoelens gehandeld, dan zou hij nu zich hebben bekend gemaakt. Maar noch

met zijn naam, noch met zijn hart raadpleegt hij. Gelijk de landman, zoo moest ook Jozef in de bearbeiding der zielen met volharding verbeiden, zoowel den vroegen als den spaden regen. De liefde zoekt zichzelf niet; zij *dient*.

Dit was een gelukkig en tevens een hoopvol begin, omdat het het *ware* begin was. Jozef moest nog onderzoeken, of zij een hart hadden voor den vader en voor den broeder, of wel, of zij nog, als te Dothan, doof waren voor het geschrei van den broeder en ongevoelig voor den smart van den vader. En daarom duurt de oefening voort. Harde woorden en vriendelijkheid — bemoediging en ontsteltenis — berispingen en feesten — gunst en verwijtingen — worden om beurt gebezigd en werken tot hetzelfde doel samen. Maar voor een schuldig geweten is het alles hetzelfde. Een zoodanig geweten houdt Jezus voor Johannes den Dooper, opgestaan uit de dooden. Door een ritselend blad wordt het opgeschrikt als door een heirleger. Vriendelijkheid en hardheid schudden het wakker. De broeders waren bevreesd, toen zij in Jozefs huis werden genood. Zij vreezen, waar geen vrees is. Maar alles werkt een berouw, hetwelk niet berouwd wordt en spoedig de gewenschte vrucht dragen zal.

(*Wordt vervolgd.*)

Noach.

(*Vervolg van bladz. 104.*)

Heerlijke waarheid! De aarde was nu van den vloek verlost en kon in haar nieuwe geboorte de duive behagen. Alles is nieuw, en jong geboren in de sfeer, waarin zij zich bewegen kan. Nu is het het land van de tortelduif en den olijfboom, en Noach verstaat het wegblijven van deze reine natuur. Hij neemt terstond het deksel van de Ark en ziet uit. *En de God der heerlijkheid laat hem spoedig uit, gelijk de God aller genade achter hem had toegesloten.*

Voorzeker, hier vinden we de wegen van een geloovige, de wegen van den geest van Christus! Ik ken geen handeling zoo vol van beteekenis. Daar hebben we de Ark met haar venster en haar deur. De Ark zelve was tot redding, het venster tot een uitzicht, en de deur voor een exodus, een uittocht ter bestemder tijd. Geloof en hoop, en het einde van den pelgrimstocht in de plaats der heerlijkheid, die beloofd is.

Noach inspecteerde de Ark niet. Hij hield zich niet bezig met een angstvallig onderzoek van de

naden en reten, of wel inderdaad het water buiten bleef. Hij voedde geen twijfel dienaangaande. Hij had geen pomp in zijn schip, als ik het zoo eens zeggen mag. Hoe doodgewoon ook, ik merk het op, wijl het Jezus verheerlijkt in de zekerheid, welke Hij den zondaar biedt. De Schrift zelve spreekt op deze wijze.

De les, die geleerd wordt, moge van den diepsten zin zijn naar de meening des Geestes, maar de school, waar zij onderwezen wordt kan een ver-smade plaats zijn. Zie eens naar Genesis 48. Gij zijt daar aan het sterfbed van een oud man, ook zeker wel een heel gewone plaats. Maar daar worden ons in een symbolische handeling eenige van de diepste en rijkste geheimen van het hart Gods ontvouwd: het groote wonder onzer aan-neming tot kinderen naar het Goddelijk welbe-hagen, en daarna onze welkome opneming onder de familie Gods op den dag onzer bekeering en belijdenis. En zijn er nog rijker voornemens der genade dan deze? En hoe worden ze toch onder-wezen op de allergewoonste wijze.

Of nog vroeger, b.v. in Genesis 16. Daar worden we in den familiekring van Abraham ingevoerd en zijn getuigen van den twist tusschen Sara en haar dienstmaagd. En toch ligt in dit alles de hoogst belangrijke leering aangaande de twee verbonden. (Gal. 4.) En wederom in de gewone handeling van het wegzenden eener slavin vinden

we een andere zijde van dezelfde waarheid. Gen. 21. De wijsheid Gods vindt er haar welgevallen in deze tooneelen te gebruiken. Zij werpen de onware gedachte neder, die de mensch voedt, dat gewichtige dingen moeten worden megedeeld door indrukwekkende woorden — dat „de profeet zal uitkomen en met de hand strijken zal over de plaats.” (2 Kon. 5 : 11.) Met ruwe, niet kunstige werktuigen, wordt de wijsheid en de kracht Gods gewoonlijk gezien. Ramshoornen sloegen Jericho terneder, en visschers brachten de wereld in beroering, gelijk men ook van hen gezegd heeft. Maar deze wijze van doen dient om Gods wijsheid ingang te verschaffen in het hart van den mensch en ze te bewaren in zijn geheugen. Daarom mag ik ook wel zeggen, dat de Ark geen pomp had. Het kón ook niet. Een pomp zou een getuigenis geweest zijn *tegen* de Ark. Gods middel om te voorzien in den nood zou onvoldoende verklaard zijn. En dat kon onmogelijk. Gods werken zeggen, *wiens* zij zijn door *wat* zij zijn. Eenvoud, en daarnaast volmaakte doelmatigheid zijn er het kenmerk van. „Daar zij licht.” — „En er was licht.” „Geloof in den Heere Jezus Christus, en gij zult behouden worden,” — en de zondaar, geloovende, verheugt zich in God met geheel zijn huis.

Diezelfde eenvoud in vroeger dagen. In het hart van Noach was geen twijfel. Hij rustte in de zee-

waardigheid van zijn schip, op grond van Gods aanwijzingen en omdat God het beproefd had bevonden. Neen ik mag het sterker zeggen: omdat God het gebouwd had. *Het geloof* houdt zijn hart in rust en doet het verzekerd zijn in betrekking tot het oordeel, en *de hoop* vervult datzelfde hart, waar het gaat om de toekomstige heerlijkheid.

Dit is het heerlijke pad van hem, die een gevangene is om de hoop.

„Gij gebondenen, die daar hoopt!” is een der namen, die de Geest Gods bezigt voor al de heiligen! Jeremia was er een in zijn dagen. Deze profeet was opgesloten in het voorhof der bewaring, dat in het huis des konings van Juda was (Jer. 32 : 2), en wel om Christus' wil. Hij was Gods gevangene, en zulk een is altijd een gebundene, die daar hoopt! Jeremia wordt aangezegd Hania's veld te koopen, en dit was voedsel, om de hoop te versterken, gelijk het olijfbblad in den snavel der duif. Het kondigt den profeet goede dagen aan, ofschoon hij op dat oogenblik in de gevangenis zuchtte, de Chaldeeusche heirscharen voor de poorten stonden en het land verwoest was. De wateren omgaven hem van alle zijden, wijd in het rond; maar de Ark van den profeet had, gelijk die van Noach, een venster.

Zoo was Israël een „gebundene, die hoopt” in den Paaschnacht. Geschoeid, den staf in de hand, de lendenen omgord en wachtende te midden van

Gods oordeel. Maar evenals Noach, wachtende om uit te trekken naar de erfenis des Heeren. En Hij, die in alle dingen de eerste plaats inneemt, Jezus, doet ons telkens opnieuw een weg aanschouwen van een, die het oog gericht heeft naar de toekomst en op het deel der opstanding. Als Hij in Joh. 12 Jeruzalem is binnengegaan en de Joodsche schare en Grieksche vreemdeling, tot een dichte menigte samengepakt, naar Hem vragen, en al de waardigheden en al de vreugde van den Zoon Davids Hem schijnen te wachten, richt Zijn hart zich naar de hoop der opstanding, op de „vreugde welke Hem voorgesteld was,” en in die gezindheid en van dit heerlijke standpunt der verwachting, spreekt Hij over het tarwegraan, dat in de aarde moet vallen en sterven, zal het veel vrucht dragen. Ongestoord en met verlangen ziet Hij op de heerlijkheid, welke niet lag *in* die ure, maar *achter* die ure. In een geest van algeheele toewijding en opoffering, geeft Hij *die ure* (hoewel schoon voor Hem in de wereld, zooals zij was, en ook vol van de belofte van al hare koninkrijken en heerlijkheid) aan den Vader over: en dan versterkt de stem uit den hemel dezen volmaakten, gezegenden „Gebondene, die daar hoopt” met de verzekering dat ter rechter tijd, na de opstanding, Zijn naam en zegepraal en heerlijkheid zullen verzekerd zijn.

Vlekkelooze Jezus! Deze stem uit den hemel was opnieuw het voedsel der hoop. En wat was

de verheerlijking op den berg anders? Jezus had tot Zijn discipelen gesproken over Zijn dood, en om hen te bemoedigen (gelijk ook ons) zegt Hij, dat zij hun eigen leven niet zullen liefhebben in deze wereld, en dan neemt Hij na zes of acht dagen hen met Zich op den berg, waar het licht van den opstandingsmorgen en der duizendjarige heerlijkheid straalt. En al die heerlijkheid, wat was zij anders dan de druiven van Eskol, uit Kanaän gebracht naar het leger van God in de woestijn, of de terugkeer van de duif in de Ark met het olijfblad?

De tijd, „dat de Heere *dubbel zal wedergeven*, die gebonden” zijn (Zach. 9 : 12), breekt aan naar Gods bestek. En God sprak tot Noach: „Ga uit de Ark, gij en uwe huisvrouw, en uwe zonen en de vrouwen uwer zonen met u. Al het gedierte, dat met u is, van alle vleesch, aan gevogelte en aan vee, en aan al het kruipend gedierte, dat op de aarde kruipt, doe met u uitgaan.” En Noach ging uit. Hij landde op de vernieuwde aarde, waar op dat heerlijk oogenblik alles weer was naar Gods gedachte. Niet langer verderf, gelijk toen hij er den laatsten keer den voet zette, maar rein gemaakt door het oordeel. Niets was er, dat dertien maanden te voren in de Ark gegaan was, of het kwam er uit. Kleinen en grooten waren er veilig geweest, het kruipend diertje uit de haag, zoo vrij van alle gevaar of overlast, als Noach zelf. We.

mogen al klein zijn — *en wij zijn klein* — maar de hemel of de toekomstige heerlijkheid is geschikt, gelijk de Ark, om de kleinen te ontvangen, zoo goed als de grooten. „En van den troon ging een stem uit, zeggende: Prijst onzen God, gij, al zijne slaven, en gij, die Hem vreest, *kleinen en grooten.*” (Openb. 19 : 5) Wij kunnen gerust zijn, ofschoon wij weten in alle opzichten *klein* te zijn, zooals het kruipend diertje, dat met Noach inging, want zulk een klein schepsel was evengoed opgenomen in het verbond, hetwelk ieder op zichzelf en allen te zamen gelijkelijk erfgenamen deed worden van de nieuwe wereld. Het huis des vaders houdt stellig rekening met de verschillen tusschen kleinen en grooten. Gelijk in de dagen van typische heerlijkheid de heele vergadering Israëls, van Dan en Nafthali, zoogoed als de vorsten van Juda, vereenigd werd in den triumfzang, toen het vuur neerdaalde en symbolisch het koninkrijk aanving. (Lev. 9). Clemens en anderen waren niet gelijk aan Paulus in de mate van den arbeid of in de kracht des Geestes, maar hun namen waren, gelijk die van Paulus, geschreven in het boek des levens. (Fil. 4 : 3.) De vader heeft Zijn huis gebouwd in den hemel zóó, dat Hij er de heiligen ontvangen zal, zoo goed als Jezus-Zelven. Het maakt een deel uit van Zijn eeuwig voornemen. Vóór de fondamenteen werden gelegd, was het bestek ontworpen. In den raad Zijner eeuwige

liefde werd het bepaald, dat het Huis des Vaders *vele* woningen zou bevatten, opdat *alle kinderen* er mochten zijn.

Wat zullen we hiertoe zeggen? Doen onze gedachten over deze dingen of onze blikken er op, recht wedervaren aan deze liefde Gods? Gij zoudt evengoed kunnen zeggen, dat uw vergezicht van den hoogsten der bergen recht deed wedervaren aan Gods schepping. Kan uw blik dan wel het tienduizendste partje van de aarde overzien? Immers neen. De lengte, de diepte, de hoogte en de breedte — de liefde van Christus gaat de kennis te boven!

(*Wordt vervolgd.*)

Is het tweede zegel geopend?

„En toen het 't tweede zegel opende, hoorde ik het tweede dier zeggen: Kom en zie! En een ander paard, dat rood was, ging uit; en aan hem, die daarop zat, werd gegeven, den vrede van de aarde weg te nemen, en te maken, dat zij elkander zouden slachten, en hem werd een groot zwaard gegeven.”

(Openb. 6 : 3, 4.)

De vreeselijke dingen, die in onze onmiddellijke omgeving plaats grijpen, vestigen onze aandacht op de bovenstaande woorden. Zij, die bekend zijn met de aangehaalde Schriftwoorden, zien elkander aan met de vraag in het hart, of niet misschien reeds het *roode* paard uitgegaan is; zijn berijder den vrede van de aarde heeft weggenomen en de slachting met het groote zwaard een aanvang genomen heeft.

Laat ons rustig deze uitspraak der Schrift in het onderling verband met andere overwegen.

Het **roode** paard gaat uit bij de opening van het **tweede zegel**. In 't geheel worden **zeven zegelen** geopend, en bij de opening van elk dier zegelen, worden zware oordeelen op de aarde gezonden. Dit wordt ons medegedeeld in het zesde hoofdstuk van de Openbaring. Hoofdstuk 7 stelt

ons voor, hoe de vier engelen, aan welke gegeven was de aarde en de zee te beschadigen, daarin worden verhinderd, opdat er gelegenheid zij „*de slaven Gods*” aan hun voorhoofden te „*verzegelen*,” teneinde ze te vrijwaren voor de vreeselijke oordeelen, die zullen worden uitgegoten. Deze „slaven Gods” zijn de honderd vier en veertig duizend uit de twaalf stammen Israëls. Daarop wordt ons voorgesteld een groote schaar, die niemand tellen kan; en, op de vraag, wie dezen zijn, luidt het antwoord: „Dezen zijn het, die *uit de groote verdrukking* komen.” Met de opening van het zevende zegel heeft evenwel de reeks oordeelen over deze aarde geenszins een einde genomen. Integendeel, de oordeelen nemen in schrikkelijheid toe. Er worden **zeven bazuinen** geblazen. En bij het blazen dier bazuinen worden de oordeelen al heviger. Tenslotte vangt hoofdstuk 16 aan met de voorstelling van de **zeven fiolen** of **zeven schalen** der gramschap Gods, die een over de gansche aarde verspreid oordeel brengen. Al die gerichtten te zamen zijn een voorbereiding voor het groote oordeel, hetwelk gegeven is in de hand van Christus, die op een wit paard gezeten den hemel verlaat, gevolgd door de heirlegers, die in den hemel zijn, ook gezeten op witte paarden en bekleed met wit, rein, fijn lijnwaad. (Openb. 19).

De heirlegers, die in den hemel zijn en Christus

volgen, zijn in den hemel opgenomen, voordat al die oordeelen over de aarde komen. De voorstelling daarvan vinden we in Openbaring 4 en 5. In deze hoofdstukken wordt ons een blik gegund in den geopenden hemel. Daar zien we den troon Gods. Rondom dien troon staan vier en twintig tronen. Daarop zitten de vier en twintig oudsten. Ze zijn bekleed met witte kleederen en zingen een nieuw lied; het lied der verlossing, waarin zij Hem prijzen, die hen kocht met Zijn bloed. Die vier en twintig oudsten stellen de verlostten voor, hen, die „van Christus” zijn, en de beloften ontvangen hebben, dat zij door den Heer zullen **„bewaard worden uit de ure der verzoeking, die over de geheele aarde komen zal.”** (Openb. 3 : 10.) Zij zijn uit deze booze wereld tot God bekeerd geworden, hebben den levenden en waarachtigen God gediend en Zijn Zoon uit den hemel verwacht, dien Jezus, die, gelijk de apostel het de Gemeente zoo vertroostend toeroept, ons **„redt van den toekomstenden toorn.”** (1 Thess. 1 : 10.) Zoolang derhalve de Gemeente niet in den hemel is opgenomen, blijve het oog der geloovigen in Christus ten hemel geslagen, in de verwachting van de komst des Heeren Jezus in de lucht, om *de Gemeente, Zijn Bruid, op te nemen in de heerlijkheid.*

Eerst nadat dit geschied is, wordt het eerste zegel geopend. Een korte tijd van vrede zal

aanbreken. Een wit paard gaat uit. Die daarop zit heeft een boog. Hem wordt een kroon gegeven, en hij gaat uit *overwinnende* en om te *overwinnen*. Door de openbaring van groote macht worden alle beroeringen voor korten tijd tot rust gebracht. Er zal een angstig, onderworpen stilzwijgen zijn, hetwelk evenwel spoedig verbroken wordt door het oorlogsgeweld, gevolgd door honger en dood — **het roode, zwarte en vale paard.** —

De oorlogen, die heden woeden, zijn derhalve niet de oordeelen, die worden uitgegoten bij de opening der zegelen. Wat dit betreft, geeft ons de Schrift zeer duidelijk aan, wat we te denken hebben. Iets anders is het echter, of niet al de vreeselijke tijdingen ons hebben te stemmen tot diepen ernst. Ze wijzen ons, geloovigen, op de zeer spoedige komst van onzen Heer. En die de hoop in het hart heeft op die zalige wederkomst, reinigt zichzelf, gelijk Hij, die te wachten staat, rein is. Veel oppervlakkigheid, lichtvaardigheid, wereldgelijkvormigheid doen ons geloovigen beschaamd de oogen neêrslaan. De Heer spreekt tot ons, loutert ons in deze bange dagen. Sluiten we ons oor niet voor de stem, die tot ons komt, en onttrekken we ons niet aan den heiligenden, verootmoedigenden en daarom gezegenden invloed van de benauwdheid dezer tijden. J. T.

God doet alles ter rechter tijd.

(Prediker 3 : 1.)

De grootste, zoowel als de kleinste dingen, hebben hun bestemden tijd bij God; met niets komt Hij te vroeg of te laat. Daarom is het goed in alles acht te geven op *Gods tijd* en te wachten op *Zijn ure*.

Dikwijls willen wij den Heer vooruitloopen, handelen vóór den tijd en willen medehelpen. Dan weer houden wij geen gelijken tred met Hem en blijven achter, terwijl wij in het geloof behoorden voorwaarts te gaan in overeenstemming met Zijn Woord, om op deze wijze praktisch te wandelen in het licht, hetwelk God ons geschonken heeft.

Wanneer wij in nood of beproeving verkeerden, zoo laat ons vol vertrouwen volharden en ons willig „vernederen onder de krachtige hand Gods.” Hij zal ons dan „verhoogen *te Zijner tijd*.”

God heeft „*in de volheid des tijds*” Zijn Zoon gezonden tot ons heil. „*Ter rechter tijd*” is Christus voor goddeloozen gestorven, toen wij nog krachteloos waren. Waar dit zoo is, zou God daar met het oog op onze omstandigheden en bezwaren met Zijn hulp *te laat* komen? Zal Hij onze beproeving en ons lijden te lang laten voortduren? Dit is onmogelijk!

Tot de gemeente te Smyrna zegt de Heer: „*Gij zult een verdrukking hebben van tien dagen.*” Het waren *niet elf* dagen, evenmin *acht* of *negen*. Laat ons onze lessen leeren, opdat de Heer met ons het doel bereiken moge, hetwelk Hij bereiken wil.

Jesaja vijf en dertig.

Juichen zal de wildernis,
Vreugd de woestenij doorklinken;
Als een roos zal zij eens blinken,
Die zoo pas ontloken is.
Bloeien zal zij, lustig bloeien,
Hupplen in gewiechten dans,
Want zij zal van Sarons glans
En van Karmels schoonheid gloeien,
Schittren als de Libanon
In de volle zomerzon!
Al haar groene lustlandouwen
Zullen met vernieuwd gelaat
's Heeren heerlijkheid aanschouwen,
In heur sierlijk feestgewaad!
Komt, versterkt de slappe handen,
Zet de wankle knieën vast!
Weg met alle pijn en banden,
En der zorgen looden last!
Laat de ziel van geestdrift branden,
Nu Gods zegen u verrast!
Want Hij komt, de Langverwachte,
Bij der heemlen julchgeschal,
De Gerechtighe en Almachte,
Wiens genade u redden zal! . . . . .

Dan licht Hij de schellen van de oogen der blinden;
Dan spreekt Hij, en het oor van den doove ontsluit;
Dan springen de kreuplen als hupplende hinden;
Dan roepen de stommen hun dankbaarheid uit.
Dan zullen fonteinen de heide doorklaäten,

De dampende poel zal een vijverkom zijn;
De rotsen versmelten, en levende waatren
Vervangen het drogbeeld der heete woestijn!
Ter plaats, waar, in rietbosch en biezen verloren,
Het drakengebroed zich onthield bij 't moeras,
Daar fluit nu de vlasvink in 't golvende koren,
Daar dartlen de runders door 't klaverrijk gras.
Men zal er een weg voor Gods heiligen banen;
Hij-zelf voert de zwaksten als gids bij de hand!
Daar schudt geen leeuwinne de dreigende manen,
Daar bliksemt geen ondiër met hongrigen tand!
Geen onheil bejegent de vrienden des Heeren,
Zij wandlen er veilig, verlost voor altijd.
Zij trekken naar Zïon — zij komen en keeren
Met jubelgezangen, hun Heiland gewijd.
De bloeiende meien bestrooien hun wegen,
Een hemelsche vreugd gaat hun vroolijk ter zij;
Daar rust op hun hoofden een eeuwige zegen,
Voor eeuwig zijn kommer en zuchten voorbij!

J. J. L. TEN KATE.

Op den heiligen berg.

(*Vervolg van bladz. 136*).

Doch de heilige berg geeft ons nog meer te aanschouwen. Lukas deelt ons niet alleen mede, dat Mozes en Elia in heerlijkheid met Christus verschenen, maar ook dat zij in de onmiddellijke tegenwoordigheid van God waren.

„Er kwam een wolk en overschaduwde hen; en zij werden bevreesd, toen zij (Mozes en Elia) in de wolk ingingen.” De wolk nu is de woning van God. Zij was „de Schechinah” der heerlijkheid, in het Oude Testament herhaaldelijk vermeld. Zie o.a. Exod. 13 : 21 ; 16 : 10. Toen de kinderen Israëls door de Schelfzee trokken, ging de wolk achter hen en maakte scheiding tusschen hen en de Egyptenaren, zoodat deze hen niet konden bereiken. En op hun reis door de woestijn ging de wolk voor hun aangezicht henen, om hun den weg te wijzen. Het was uit de wolk, dat de God Israëls met Mozes sprak. „Toen kwam de Heere af in de wolk en sprak tot hem . . . .” (Num. 11 : 25). De wolk stond boven den ingang des tabernakels en bij de inwijding van denzelven „bedekte de wolk de Tent der samenkomst, en de heerlijkheid des Heeren ver-

vulde den Tabernakel." (Exod. 40 : 34.) Hetzelfde lezen wij ook bij de inwijding van den tempel. — Zie 1 Kon. 8 : 10, 11. — De Heer sprak uit de wolk met Mozes. (Exod. 19 : 9.) Zoo ook komt op den heiligen berg uit de wolk de stem des Vaders: „Deze is mijn geliefde Zoon; hoort Hem!" God, de Vader, was alzoo in de wolk. Mozes en Elia gingen in die wolk, zij gingen in de woning van God, in het huis des Vaders. Dit is het deel der geloovigen. „In het huis mijns Vaders zijn vele woningen; ware het anders, ik zou het u gezegd hebben; want ik ga heen om u plaats te bereiden. En wanneer ik heengegaan ben en u plaats bereid heb, kom ik weder en zal u tot mij nemen, opdat gij ook zijn moogt, waar ik ben." (Joh. 14 : 2, 3.) Ja, als de Heere Jezus wederkomt, zal Hij ons brengen in het huis des Vaders. Dit is nog oneindig meer dan in dezelfde heerlijkheid met Jezus te verschijnen. Let maar op! De drie apostelen werden niet bevreesd voor de heerlijkheid, die zij zagen, maar toen Mozes en Elia *in de wolk ingingen*, werden zij bevreesd. Zij wisten zeer goed, dat de wolk de woning van God is; het was echter nimmer gezien of vernomen, dat de geloovigen in die woning ingingen. Wel had Mozes met God, die in die wolk was, gesproken, maar hij was niet in de wolk ingegaan. Dit was iets geheel nieuws. En, inderdaad, dit is het beste, wat er zijn kan.

Het huis des Vaders, de woning Gods, is de beste, de hoogste plaats, die er is. En dáár zal onze plaats zijn tot in eeuwigheid! Het is zeer zeker een onuitsprekelijke genade met Christus dezelfde heerlijkheid te deelen en in dezelve met Hem openbaar te worden; maar nog grooter en rijker is de genade, die ons bewezen wordt, als wij in het *Vaderhuis* zullen ingaan, om daar met Jezus te verkeerem, met Hem vertrouwelijik om te gaan en te spreken.

„*Deze is mijn geliefde Zoon!*” — De Vader waakt voor de eer van Zijn geliefden Zoon. Als Petrus — niet wetende wat hij zeide — zijn Heer en Meester op gelijke lijn plaatst met Mozes en Elia, door te zeggen: „laat ons drie tenten maken, één voor U, en één voor Mozes en één voor Elia,” dan lezen we in Matth. 17 : 5 : „Terwijl hij nog sprak, zie een lichte wolk overschaduwde hen, en zie, een stem uit de wolk, zeggende: „Deze is mijn geliefde Zoon, in wien Ik mijn welbehagen heb; hoort Hem.” Het is geen gebod, om den Zoon lief te hebben en ons in Hem te verblijden, wat wij hier vernemen. Neen, wij vinden hier geheel iets anders, iets veel heerlijkers! De Vader geeft getuigenis omtrent den Zoon; Hij deelt ons Zijn gedachten mede, en laat niet toe, dat Zijn Zoon gelijk gesteld wordt met den zoon van Amram, of met den Thisbiet. „Deze is mijn geliefde Zoon!” Die arme, nede-

rige Persoon, die geen plaats vond, waar Hij het hoofd kon nederleggen; die door allen gehaat, miskend en vervolgd werd, is de Zoon van God, de Persoon van des Vaders welbehagen. Aanbiddelijke Heer en Heiland! Hij, het Voorwerp van Gods liefde en welbehagen, wordt ons van uit „de luisterrijke heerlijkheid” door den Vader aangewezen, als het Voorwerp ook van onze aanschouwing, onze vreugde en onze aanbidding! Maar tevens als Degene, Wien wij hebben te gehoorzamen.

„*Hoort Hem!*” Mozes en Elia verdwijnen; Jezus blijft; en naar Hem alleen moeten wij hooren. Niet dat de wet en de profeten — voorgesteld in Mozes en Elia — geen waarde voor ons hebben en ons niet door God gegeven zijn. O ja! zij getuigen van Christus en van de heerlijkheid, die komen zal. Het geheele Oude Testament is ons als het Woord van God gegeven en „is nuttig tot leering, tot wederlegging, tot verbetering, tot onderwijzing in de gerechtigheid.” (2 Tim. 3: 16.) De Heere Jezus Zelf gebruikte Mozes en de profeten, om den duivel te verslaan en de farizeën den mond te stoppen. Maar voor Christus moeten wet en profeten verdwijnen. Naar *Hem, en Hem alleen* moeten wij hooren. „God, voortijds vele malen en op velerlei wijze tot de vaders gesproken hebbende in de profeten, heeft aan het einde dezer dagen tot ons gesproken *in*

den Zoon." (Hebr. 1 : 1.) „Wij weten, dat de wet goed is, zoo iemand haar wettig gebruikt." (1 Tim. 1 : 8.) Maar de wet kan niets geven. Zij kan eischen, en omdat wij niet zijn in ons zelven, zooals zij verlangt, dat wij zijn zullen, moet zij ons veroordeelen, maar kan ons niets aanbrengen.

De wet veroorzaakt angst en beving,
En zendt den zondaar ledig heen.
Maar 's Heilands vrije schuldvergeving
Verbreekt en smelt het hart van steen.

Jezus alleen kan ons alles geven, wat wij voor dit en het eeuwige leven behoeven. Hij is het eenige en volmaakte Voorwerp onzes geloofs en onzer beschouwing; „ziende op den Oversten Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus." (Hebr. 12 : 2.) Een geheel nieuwe bedeeing is aangebroken. Alles verdwijnt en geraakt op den achtergrond, zelfs de door God aan Israël ingestelde eeredienst; doch *Jezus blijft!* En de Vader getuigt van uit den hemel en roept ons toe: „Hoort Hem!" Voorzeker, dit is een allerbelangrijkste waarheid. Hoeveelen zijn er toch, die zich meer geneigd gevoelen om naar Mozes en de profeten te luisteren, en wier oor niet gewend is te hooren naar Jezus, den Zoon van God. O, zegene de Heer in zijn genade deze overdenking, opdat wij allen meer verstaan mogen, dat Mozes en Elia, de wet en de profeten, op den achtergrond traden

op den berg en Jezus alleen overbleef, van Wien de Vader zeide: „Hoort hem!”

„En toen de stem geschied was, werd Jezus alleen gevonden.” De verschijning was geheel en al geëindigd; de wolk, de heerlijkheid, de stem, Mozes en Elia, alles was voorbij, maar — *Jezus bleef!* Hoe gelukkig voor de discipelen, en ook hoe gelukkig voor ons! Jezus bleef; en *Jezus is en blijft Dezelfde*, Dezelfde in welk opzicht ook. Is het niet wonderbaar heerlijk en vertroostend, wat wij lezen in Matth. 17 : 6 en 7? „De discipelen, dit hoorende, vielen op hun aangezicht en werden zeer bevreesd. En Jezus, tot hen komende, raakte hen aan en zeide: „Staat op en vreest niet.” Wie is Hem gelijk? Gelijk in macht en kracht, in majesteit en heerlijkheid? Wie is Hem gelijk in liefde en teederheid, in genade en nederbuigende goedheid? Na „eer en heerlijkheid” van den Vader ontvangen te hebben; een heerlijkheid, waarbij alle aardsche heerlijkheid in het niet verdwijnt; en nadat de Vader aangaande Hem getuigd heeft: „Deze is mijn geliefde Zoon, in wien Ik welbehagen gevonden heb,” is Hij voor de zijnen de Onveranderlijke in liefde en genade, in hun gevoelen en gemoedsstemming volmaakt ingaande en vol teedere, liefdevolle zorg Zijn hand op hen leggende en hen het „vreest niet” toesprekende. Ja, zóó is de Heere Jezus voor allen die in Hem gelooven; die in Hem,

den geliefden Zoon des Vaders, hun Heiland en Redder erkennen! Met Hem mochten de discipelen hun weg verder voortzetten, met Hem, dien zij nu kenden in het licht der heerlijkheid Gods, des Vaders.

En dit is ook ons gezegend voorrecht. Ook wij mogen onze pelgrimsreis met Jezus voortzetten, door het geloof, en tevens in het licht en de kracht der kennis van Zijn alles-overtreffend heerlijken Persoon en in het genot der gemeenschap aan de vreugde des Vaders in Hem; het oogenblik verbeidende, waarop Hij wederkomen zal, wanneer dit alles op zulk een wijze en in zulk een mate, dat het verre onze gedachten zal overtreffen, vervuld zal worden.

Tot Hem nader, voert ons elken dag!

„De behoudenis is ons nu nader, dan toen wij geloofd hebben. De nacht is ver gevorderd en **de dag is nabij!**” (Rom. 13 : 11, 12).

D. R.

Zielsverlangen.

Ik wacht naar U, ik dorst naar U,
Ik hijg naar U alleen!
Och kwaamt Gij heden, kwaamt Gij nu;
Mijn smart waar eeuwig heen.

Ik wacht op U, ik zucht naar U,
Mijn harte scheurt vareen.
Och kwaamt Gij haastig, kwaamt Gij nu;
'k Waar nimmermeer alleen.

Uw Bruid roept: „Kom, kom haastig Heer!”
„Kom!” roept ze, „o, Bruidegom!”
De Geest roept: „Kom en toef niet meer!”
En ik, die 't hoor roep: „Kom!”

Daal uit Uw hoogen hemel neêr;
Dat 'k aan Uw boezem val;
Waarvan geen zonde of dood mij meer
Voor eeuwig scheiden zal.

Dan vind ik tot in eeuwigheên,
In U mijn vreugd en lust;
In u, Wiens voeten 'k met geweên,
Op aarde heb gekust.

P. H.

Jozefs geschiedenis als toekomstbeeld.

(*Vervolg van bladz. 145.*)

Wanneer de broeders den tweeden keer zich gereedmaken om met koren voor zich en hun gezinnen naar Kanaän terug te keeren, dan wordt Jozefs beker in Benjamins zak gedaan en zij gaan op reis. Maar — hoe eenvoudig het ook is — dit is de crisis. Hun eigen mond zal nu de veroordeeling uitspreken. Nu moet blijken, of zij nog waren als weleer, of dat een vleeschen hart hun gegeven is. Zullen de smarten van Benjamin hen bewegen, waar eenmaal die van Jozef het niet vermochten? Zal de droefheid van den ouden vader nu hun hart wonden, waar zij er weleer geen gevoel voor hadden? Deze plaats, dit oogenblik, was een nieuw Dothan voor hen. Zouden zij, nu Benjamin als een gevangene staat, wyl de beker in zijn zak is gevonden, dezen broeder, die leven en vrijheid heeft verspeeld, aan den „heer van Egypte” offeren, en dan in onbezorgde voldaanheid en zonder bezwaar terugkeeren in hun woning?

Deze wijsheid van Jozef om in den geest en in zedelijken zin zijn broeders opnieuw in Dothans velden terug te leiden, wordt door niets over-

troffen. Dezelfde vraag — hier zoo goed als daar — dringt zich met allen ernst aan hen op. Juda — „hem zullen zijn broeders loven” — beantwoordt deze vraag. Zij waren in betrekking tot den beker onschuldig. Maar hiermede houdt zich hun geweten niet bezig en — Juda spreekt er dan ook niet over. Een overtuigd geweten ziet niets anders dan — de zonde. Voor al het andere sluit het het oog. Het houdt zich met de schuld bezig. „*Ik ken mijne overtredingen en mijne zonde is steeds voor mij.*” (Ps. 51 : 5.) We zouden ons kunnen voorstellen, dat de broeders waren gaan spreken over hun onschuld en zich geraakt hadden gevoeld, dat zij keer op keer verdacht en valsch beschuldigd waren. Zij waren verspieters genoemd, toen zij oprechte mannen waren, en nu werden zij behandeld als gemeene dieven, hoewel zij eerlijke lieden waren. Zij hadden dit *te erg* kunnen noemen. Zij konden veel verdragen: een harde behandeling en onrechtmatige woorden, maar zóó te worden behandeld, dat was te veel voor vleesch en bloed. Maar neen, niet alzoó bij Jozefs broeders. Hun schuld hadden zij eenmaal verborgen onder de leugen, die zij tot hun vader zonden; hun onschuld in betrekking tot den beker willen zij nu voor Jozef verbergen onder hun belijdenis. Juda geeft uiting aan deze nieuwe gezindheid in hen. Onschuldig waren zij voorzeker in al deze dingen, van het begin tot het eind.

Zij waren nu *geen* verspieders en *geen* roovers, maar ongeveer twintig jaar geleden waren zij schuldig geweest aan wat dezen vreemdeling in Egypte — gelijk zij wel moesten veronderstellen — onbekend was, doch door God en hun geweten gekend werd. Zij belijden en zij rechtvaardigen zich niet. „*Wat zullen wij spreken? en wat zullen wij ons rechtvaardigen? God heeft de ongerechtigheid uwer knechten gevonden,*” zoo vloeit van Juda's lippen.

Jozef doet, alsof dit alles hem niet aangaat. Het moge hun zaak zijn, maar Benjamin is zijne. Benjamin, de schuldige, voor zoover het Jozef betreft, moet achterblijven en de anderen kunnen, zoo spoedig zij willen, huiswaarts gaan. „*De man, in wiens hand die beker gevonden is, die zal mijn slaaf zijn; doch trekt gijlieden op in vrede tot uwen vader.*”

Waardoor kon deze wijsheid — zoo vraag ik — worden overtroffen? Door Salomo's wijsheid in zake het geschil tusschen de twee moeders? Ontdekte niet Salomo het *moederhart*, zooals Jozef, met gelijke wijsheid hem van God verleend, het *broederhart* wist te vinden? Het gaat al onze bewondering te boven. *Het hart wordt opengelegd!* Na deze woorden van Jozef treedt Juda naar voren, en met de gevoelens van een *zoon* zoowel als van een *broeder* pleit Juda voor Jakob en Benjamin. De woorden „*vader*” en

„jongeling” keeren in deze pleitrede telkens terug, dewijl zijn hart van beiden vol is. Hij wil slaaf worden, indien de jongeling slechts moge wederkeeren tot „zijn vader.” Indien maar des vaders hart kon worden vertroost, en Benjamin in onschuld kon worden losgelaten, dan zou Juda dankbaar zijn, wat er ook over zijn hoofd komen mocht.

Het resultaat was bereikt, het van den aanvang af nauwkeurig overwogen en in uitzicht gestelde doel. **De goedertierenheid Gods had tot bekeering geleid.** Jozef was nu inderdaad verhoogd; de schoof had zich opgericht en stond, en de zonde der broeders kon worden weggedaan. Zoo is ook, gelijk we lezen, „**Christus verhoogd om een Vorst en Zaligmaker te zijn, en Israël te geven bekeering en vergeving van zonden.**” (Hand. 5 : 31.)

Nu mag de voorhang gescheurd worden, en zij wordt ook gescheurd. Jozef zal door zijn broeders van dit oogenblik af gekend worden.

Welk een uiterst moeilijk en aandoenlijk oogenblik! Jozef, dien zij hadden gehaat en verkocht, stond opnieuw voor hun oogen, en de herinnering aan hetgeen zij met hem hadden gedaan, had hun zielen diep geschokt. Daarom was deze verschijning zoo overweldigend voor hen. Indien het licht, dat hen plotseling bestraalde, niet werd getemperd, dan zou het blijken in zijn kracht

onverdraaglijk voor hen te zijn. De liefde evenwel is vindingrijk. Ze speurt naar wegen en gebruikt verschillende instrumenten, al naar de omstandigheden. „Ik ben Jozef!” zoo zegt hij tot zijn broederen, maar in één adem voegt hij er aan toe: „leeft mijn vader nog?”

Hoe schoon zien we hier de genade werkzaam; hoe fijngevoelig de liefde! Jozef had de vraag zelf kunnen beantwoorden. Juda's woorden hadden hem reeds doen vernemen, dat de vader nog in leven was. Jozefs vraag is evenwel een weerklink op de rede van Juda, en daarom haast hij zich een *derden persoon* in te voeren. De dienaren zijns huizes mochten hier geen getuigen zijn, maar dit niet alleen, hij vreesde, dat het alleen zijn met zijn broeders óók nog te veel voor hen zijn zou. En daarom voert hij een *derden persoon* in, die in dit oogenblik met hen wezen moet om het met hen te doorleven, en deze derde was de beste van allen, het was de vader.

Hoe heerlijk is dit! Het roept mij de Jakobsbron voor den geest. „Ik ben het, die met u spreek,” zeide de Heer tot de vrouw, die juist aan zichzelf ontdekt was in al haar boosheid. Hij zegt niet alleen: „Ik ben het,” maar „Ik ben het, die met u spreek.” Met deze woorden omsluiert Hij zijn heerlijkheid. Hij stond voor haar als de Messias, die haar, gelijk zij zelf zeide, alle dingen zeggen kon, die zij gedaan had en

die haar, gelijk zij had ondervonden, werkelijk dingen zeide, die voor haar ontwaakt geweten ontzettend waren, om aan te hooren. Maar Hij omsluiert dat helle licht, hetwelk volkomen openbaar maakte, met de zoete, afdalende, vriendelijk uitnoodigende genade van Een, die nederzat en met haar sprak. En daardoor bezweek zij niet, maar kwam tot de vrijheid, die zij voor haar ziel behoefde en ook vond.

Jozef gaat nog verder. Hij zegt tot hen: „Ik ben Jozef,” en voegt er aan toe: „Uw broeder, dien gij naar Egypte verkocht hebt.” Doch onmiddellijk gaat hij verder met hun te ontvouwen, hoe Gods raad was vervuld en hoe gewichtig het was geweest voor Faraö, voor Egypte, voor de geheele wereld en ook voor hen en hun kinderen, dat hij uit zijns vaders huis was weggevoerd. De liefde geeft geen tijd om met zichzelf bezig te zijn. Jozef vermenigvuldigt hun gedachten, en daarna kust hij ze en weent met hen.

Nu mogen Faraö's knechten aanschouwers worden van dit heerlijk tooneel. Ze mogen nu in de bezoekers uit Kanaän, Jozefs broederen en niet zijn vervolgers zien. Alleen in dat karakter zijn zij het paleis binnengeleid. Net als in de gelijkenis van den verloren zoon. De Vader ziet hem in zijn ellende. De lompen, de honger, de schande, ja, dat alles te zamen, verhindert den vader niet den zoon te kussen en hem welkom te heeten;

doch de knechten moeten hem zien aanzitten als zoon aan 's vaders disch. „Doet alle man van mij uitgaan,” sprak Jozef, toen hij zich zou bekendmaken. Nu moet evenwel het huis van Faraö vernemen, dat Jozefs broederen zijn gekomen. De geest van Hem, die ons door de Evangelieën wordt voorgesteld, ademt ons uit dit alles tegen. We zijn in Johannes 4, zoo goed als in Lukas 15, als in Genesis 45.

Er zijn van die gelegenheden in het leven van den mensch, die *het hart* geheel voor zich alleen opeischt. Zulke gelegenheden heeft onze Heer gekend tijdens Zijn omgang met de discipelen. In Zijn handelingen met dezijnen was Hij volmaakt getrouw. Hun fouten liet Hij niet voorbijgaan, zonder ze te berispen, wijl Hij hen volmaakt liefhad en liever hun zielen oefende, dan zich toegeeflijk te betoonen. Toch komt er een oogenblik, dat de teedere liefde de plaats inneemt van de getrouwheid. Dat is in de ure van afscheid geweest, zooals we ze vinden in *Johannes veertien tot zestien*. Toen sprak niet de Heer: „O, gij kleingeloovigen,” of „Hoe verstaat gij niet?” Die laatste oogenblikken zijn alleen voor het hart. Nu is een tijd van *verzoening*, als een ure van afscheid. Daar spreekt alleen het hart. Daar past teederheid; en getrouwheid zou een indringer zijn. Zóó vinden we het hier in de geschiedenis van Jozef. Hij weent luid, zoodat

het heele huis Faraö's het verneemt. Hij weent aan den hals van al zijn broeders en kust ze; hij omhelst Benjamin en kust hem afzonderlijk. En als hij spreekt door zijn tranen heen, dan is het alleen om hun harten te bemoedigen en ze overvloedige bewijzen te geven, opdat ze vertrouwen in hem zouden hebben en zich op hun gemak zouden gevoelen.

Wanneer echter deze ure der verzoening voorbij is, en de broeders voor Faraö gesteld zijn en gereed staan naar Kanaän terug te keeren, dan is het de tijd voor een waarschuwend woord.

Ze staan nu èn met Benjamin èn met Simeon gereed om den ouden vader naar Egypte te halen, en verheugen zich in die overgelukkige omstandigheden. En dan is juist het woord op zijn plaats, hetwelk Jozef hun medegeeft op hun reis: „*Verstoort u niet op den weg.*” Dit was een ernstige vermaning. Ze hadden nu verder in vrede te zamen te leven. Toen eenmaal de ure van Petrus' herstel aan de zee van Galiléa voorbij was, en deze discipel in het ongescheurde net 153 visschen gevangen, en hij gegeten had met den Meester, dien hij had verloochend, toen — en niet eerder — sprak de Heer zoo aangrijpend ernstig tot Zijn geliefden dienstknecht: „Simon, zoon van Jona, hebt gij mij lief?” Maar bij het kolenvuur had de zoon van Jona des Meesters liefde gesmaakt. En zoo kwam ook geen hard

woord over Jozefs lippen in die ure, dat hij zijn broederen bekend werd en het oordeel over hun zonde wel werd voltrokken, maar — *in hun eigen hart!* „Zulks komt ook voort van den Heere der heirscharen: „Hij is wonderlijk van raad, Hij is groot van daad.”

---

* * *

Bij de laatste bazuin.

„Wij zullen niet allen ontslapen, maar wij zullen allen veranderd worden, in een punt des tijds, in een oogenblik, *bij de laatste bazuin.*” (1 Kor. 15 : 51, 52.)

Bij de laatste bazuin! — De apostel Paulus gebruikt een beeld, ontleend aan het Romeinsche krijgswezen.

Is het niet merkwaardig, wijl het dienen moet om een der grootste voorrechten, een der heerlijkste waarheden voor te stellen?

Wij zullen veranderd worden in een punt des tijds, en dan de heerlijkheid ingaan. Wij zullen veranderd worden om het tooneel van strijd en lijden te ontvliesen, en het zalige oord des vredes voor eeuwig binnen te gaan. Wij zullen Hem zien, die vrede gemaakt heeft door het bloed

des kruises. Wij zullen Hem ontmoeten, die onze vrede is. En dat geschiedt, zegt de apostel, bij de laatste bazuin.

De Korinthiërs waren vertrouwd met dit beeld. De Romeinsche legioenen kenden *drieërlei* bazuingeschal. Het eerste geklank was een *voorloopige waarschuwing*; het tweede beduidde: „houdt u gereed!” maar het derde of laatste was het „*Voorwaarts!*” Dan was alles in orde. Dan stonden de gelederen geschaard. Dan moest er niets meer geschieden. En daarom is het zoo treffend heerlijk, dat de Apostel niet zegt: „Wij zullen veranderd worden, als de bazuin klinkt,” maar dat hij zegt: „**bij de laatste bazuin.**”

Het is maar een beeld, denkt misschien deze of gene. Maar ik antwoord: „De Heilige Geest neemt het *juiste* beeld.” Juist door dit woord: „bij de laatste bazuin,” worden we opmerkzaam gemaakt op een heerlijke waarheid in betrekking tot de komst des Heeren voor Zijn Bruid, n.l. deze waarheid, dat Hij alles voor haar reeds gedaan heeft, wat haar noodig is, om met Hem deel te hebben in de heerlijkheid des Vaders.

Wij wijzen ditmaal op ons *standpunt in Christus*. Andere keeren hebben we op praktische heiliging, afzondering gewezen. Met ernst herinnerd aan het woord: „Die deze hoop op Hem heeft, reinigt zichzelf, gelijk Hij rein is,” en aan dit even ernstige: „Die heilig is, heilige zich nog.”

Maar nu wijzen we op het heerlijk standpunt in Christus. En dan zien we: **Alles is geschied!** Er is niets te doen overgebleven. Christus stierf, en wij werden aan de macht van dood en graf ontruikt. Christus stond op. En wij hebben deel met Hem in het heerlijk opstandingsleven, ja wij zijn zelfs **in Hem** gezet in den hemel. We wachten op het oogenblik, dat we **met Hem** zullen zijn in den hemel.

We staan voor uittrekken gereed! Met Rebekka zeggen ook wij: „Ik zal trekken.”

De hemelsche legerschaar wacht het „Voorwaarts.” Als dat klinkt, mag ze den hemel binnengaan. Nu moet ze volhardend wachten, maar verblijdt zich intusschen, dat gesproken kan worden van de laatste bazuin.

Wij zullen veranderd worden en de dooden zullen onverderfelijk worden opgewekt. Dät is, wat geschieden moet. Verder is alles in orde. De woning, om ons te ontvangen, is gereed. De Vader wacht ons! Jezus, onze Hemelsche Bruidgom, verlangt naar ons!

Maar wanneer zullen we veranderd worden; wanneer zullen de dooden worden opgewekt met een onverderfelijk lichaam? Als Jezus komt. Dan zal Hij komen *met een geroep, met de stem eens aartsengels en met de bazuin Gods*. Daarom is het *niet een beeld* meer, zoals eerst, als de Apostel voortgaat met de woorden: „Want

de bazuin zal klinken

en de dooden zullen onverderfelijk worden opgewekt, en wij zullen veranderd worden. Hier is sprake van de bazuin Gods. Onwillekeurig worden we herinnerd aan de zilveren trompetten, die geblazen werden om het gansche volk Israëls bijeen te vergaderen voor het aangezicht des Heeren. Dan werd *niet* geblazen met een „gebroken klank.” Dan klonk het langgerekte, volle geluid van de bazuin. (Num. 10.) En „*welgelukzalig is het volk, hetwelk het geklank kent.*” (Ps. 89 : 16).

De machtige stem van den Zoon Gods zal de graven doorklinken. De ontslapenen roept Hij uit het graf. Die Hem kennen, „hooren zijne stem.” En allen staan ze daar, zij, die door den dood heengegaan zijn, en zij, die levend overgebleven zijn, om Hem te volgen, die tot hen kwam. Ze worden Hem tegemoet gevoerd in de lucht. *Alles ligt achter hen* : zonde, wereld, smart, dood en graf, terwijl de geopende hemel met al deszelfs heerlijkheid hen ontvangt.

Daar is de Vader ! Daar is het Lam ! Daar is licht en leven en eeuwige vreugde !

Daar aan het hart des Vaders zal de Bruid „aanschouwen die gena, waardoor haar losprijs werd betaald op 't angstig Golgotha.”

O, hoe heerlijk te letten op de vertroosting des Woords :

De bazuin zal klinken.

De dooden **zullen** worden opgewekt in onverderfelijkheid.

Wij **zullen** veranderd worden.

Wij **zullen** in wolken opgenomen worden den Heer tegemoet.

Wij **zullen** met den Heer zijn.

Tot in alle eeuwigheid!

Geen wensch blijft ons meer, dan daar bij den Heer, te leven bij stroomen van zegen.

J. T.

---

* * *

„Het kleine licht.”

„**G**od dan maakte die twee groote lichten; dat groote licht tot heerschappij des daags, en dat kleine licht tot heerschappij des nachts.” (Gen. 1 : 16.)

De maan heeft geen licht van zichzelf en is des nachts tot heerschappij gesteld. Haar licht is dat der zon. Zoo is dan de maan een getuigenis voor het werkelijk bestaan en voor de heerlijkheid der zon, tijdens haar afwezigheid. Zij is „*een getrouw getuige in den hemel,*” (Ps. 89 : 38).

Dit is van zeer eenvoudige toepassing. De maan is een juist beeld der Gemeente, niet wat betreft haar innerlijk karakter als het lichaam van Christus of de tempel Gods, want als zoodanig wordt ze niet waargenomen door het oog

der menschen; maar in haar karakter van een getuige van Christus in deze wereld, gedurende den nacht van diens afwezigheid. In deze roeping heeft de Gemeente schromelijk gefaald. Haar licht is onregelmatig, veranderlijk en onzeker.

De dienst der maan in betrekking tot de aarde hangt af van haar stand, zoowel ten opzichte van deze, als van de zon. Zij moet geheel in het licht der zon staan, en haar lichtende zijde de aarde toekeeren, zoodat deze in haar alleen het licht der zon ziet. De belijdende kerk heeft droevig gefaald in het innemen van de haar toegewezen plaats, en als gevolg daarvan heeft de wereld niet het licht ontvangen gedurende den langen nacht. Iedere belijder moet dit erkennen, en zijn aandeel erin voor God betreuren.

We zien soms donkere plekken op de maan, die haar licht verduisteren. Het is de zwarte schaduw van de aarde, die tusschen haar en de zon intreedt. Zóó is het ook vaak de wereld gelukt, haar verduisterenden invloed te laten inwerken op de Gemeente, waardoor haar getuigenis is bedorven. Als het licht der maan wordt onderschept door de aarde, kan zij de aarde onmogelijk tot dienst zijn, en zoo kan een wereldsch christendom evenmin tot zegen zijn voor de wereld.

PH. M.

Beschouwingen over het boek Daniël

door Dr. A. H. BURTON.

(Vervolg van bladz. 114).

„Een tijd der benauwdheid.” (Dan. 12.)

 an het slot van hoofdstuk 11 worden we beziggehouden met de omstandigheden van de laatste dagen, inzonderde ze betrekking hebben op de machten dezer aarde, die met het land Palestina in verbinding staan. Drie koningen zullen in hoofdzaak de aandacht trekken. In de eerste plaats regeert te Jeruzalem „de Koning,” d. i. de Antichrist. Hij wordt beschreven in de verzen 36—40. We merkten reeds op, dat van zijn einde niets gemeld wordt. Dat hebben we in 2 Thess. 2 en Openb. 19 : 20, 21.

Behalve dezen koning hebben wij de koningen van het Noorden en het Zuiden, wier handelingen en optreden ons voorgesteld wordt in de verzen 40—45. Het is de *laatste* koning van het Noorden, die ten einde gaat, zonder dat iemand helpt.

Hij valt op de bergen van Judea, door de hand des Heeren-Zelf. (Jesaja 14 : 25; 30 : 31; 31 : 8, 9; Micha 5 : 5, 6.)

Dit brengt ons tot den tijd van het einde, d.i. „de voleinding der eeuw,” waarover in Matth. 24 : 3 en elders gesproken wordt. Deze uitdrukking heeft niets uitstaande met den tijd der Gemeente, den tijd der Christenheid, die een tusschenperiode uitmaakt in Gods handelingen op aarde. Deze woorden slaan op de Joden. Voor hen, voor Gods aardsche volk, waren er twee bedelingen of eeuwen, n.l. „deze eeuw” en „de toekomstige,” zie Matth. 12 : 32. De uitdrukking, die zoo herhaaldelijk voorkomt, b.v. in Matth. 13 en 24, n.l. de „voleinding der eeuw,” betreft niet het einde der wereld in haar bestaan, maar die eeuw, waarin de Joden zich bevonden, n.l. de bedeling der wet, welke onderscheiden is van de toekomstige eeuw, d. i. de tijd van Christus’ tegenwoordigheid op de aarde. Deze eeuw gaat voort na de opneming van de Gemeente in den hemel, tot Christus in heerlijkheid op aarde komt.

De Geest van God openbaart nu, in welken toestand het volk, waartoe Daniël ook behoorde, zal zijn aan het einde, benevens de omstandigheden, die het moet doormaken. „Te dier tijde” — n.l. de tijd van de gebeurtenissen aan het slot van hoofdstuk 11 beschreven — „te dier tijde

zal Michaël opstaan, die groote vorst, die voor de kinderen uws volks staat," (vers 1.) We zien hier de tusschenkomst eens engels ten gunste van de Joden. Het is nog niet de onmiddellijke, persoonlijke verschijning van den Messias op den berg Zion, maar Michaël, een der hoofdvorsten, bepaaldelijk gezonden om te waken over de belangen van dat volk, die opstaat om ze ter hulp te snellen, ofschoon hij niet gezien wordt, noch door het volk, noch door de vijanden. (Zie Dan. 10 : 13—21; Openb. 12 : 7 enz.) Er zijn machten en overheden, zoowel onzichtbare, als zichtbare. (Col. 2 : 16.)

Te dier zelfder tijd zal er „een tijd van benauwdheid zijn, als er niet geweest is, sinds dat er een volk geweest is." Deze periode is „de tijd der groote verdrukking," of „de tijd van benauwdheid voor Jakob." (Jeremia 30 : 7.) Het is een vergissing te meenen, dat dit iets te maken heeft met de Christenheid, of ook, dat de Gemeente door zulk een verdrukking zal heengaan. Wel verre van daar! Hooren we dit heerlijke woord: „Omdat gij het woord mijner volharding bewaard hebt, zoo zal ik ook u bewaren uit de ure der verzoeking, die over het geheele aardrijk komen zal, om te verzoeken, die op de aarde wonen." (Openb. 3 : 10.) Anders gezegd: De Gemeente zal niet op de aarde zijn, wanneer deze verdrukking daar is. De geheele wereld

zal het gevoelen, maar de Joden zullen het in bijzondere mate ervaren en wel, omdat ze den Messias hebben gekruisigd.

Aan dezen tijd denkt onze Heer, sprekende in Matth. 24: „Want alsdan zal groote verdrukking zijn, hoedanige niet geweest is van het begin der wereld tot nu toe en ook niet weer zijn zal,” terwijl de Heer het in verband brengt met ons twaalfde hoofdstuk uit Daniël, zeggende: „Wanneer gij dan zult zien den gruwel der verwoesting — waarvan gesproken is door Daniël, den profeet — staande in de heilige plaats,” enz. Deze tijd staat den Joden te wachten, als zij in Palestina zullen zijn weergekeerd; en zóó vreeselijk zal deze tijd zijn, dat „indien die dagen niet verkort werden, geen vleesch behouden zou worden; maar om der uitverkorenen wil zullen die dagen verkort worden.” God heeft op Zijn volk het oog gericht, en temidden van het oordeel gedenkt Hij hunner in genade.

Onmiddellijk na deze periode van verdrukking volgen de teekenen in den hemel (Jes. 13 : 10; Amos 5 : 20; Hand. 2 : 20), en dan verschijnt het teeken van den Zoon des menschen in den hemel, dien men zal zien „komende op de wolken des hemels, met groote kracht en heerlijkheid.” Dit is de „dag des Heeren,” zoo vaak door de profeten des Ouden Testaments aangekondigd. Het zal de tijd zijn van verlossing voor het god-

vruchtig overblijfsel te Jeruzalem en van vernietiging hunner vijanden, als zij vergaderd zijn om krijg te voeren tegen het Lam.

Maar hier rijst een vraag: Wat is er geworden van de zoo lang verloren **tien stammen**? Zijn zij geheel vergeten? Het antwoord hebben we in vers 2 van ons hoofdstuk: „*En velen van die, die in het stof der aarde slapen, zullen ontwaken, dezen ten eeuwigen leven en genen tot versmaadheden en tot eeuwige afgrijzing.*”

We moeten niet meenen, dat hier sprake is van de opstanding des lichaams. Het is de tijd van Israëls nationaal ontwaken, waarover ook in andere profeten gesproken wordt, onder het beeld der opstanding. Zie Jes. 26 : 12—21; Ezechiël 37 : 1—15. De tien stammen zijn voorbestemd door de verdrukking te gaan, alvorens zij het land Palestina hebben bereikt. „Ik zal u brengen in de woestijn der volken en Ik zal met u aldaar rechten, aangezicht aan aangezicht. Ik zal, die rebel zijn en die tegen Mij overtreden, uit ulieden uitzuiveren; Ik zal hen uit het land hunner vreemdelingschappen uitvoeren en zij zullen in het land Israëls niet wederkomen.” (Ezech. 20 : 33—35.)

Voorts wordt ons medegedeeld, dat een bijzondere belooning zal worden geschonken aan hen, die in dien tijd van groote beproeving niet alleen zelf trouw blijven, maar bovendien hun

invloed oefenen ten goede op degenen, die door hun onderwijzing hen volgen in den weg, die welbehaaglijk is voor God: „*De leeraars nu zullen blinken, als de glans des uitspansels, en die er velen rechtvaardigen, gelijk de sterren, altoos en eeuwiglijk.*” (vs. 3.)

Maar de tijd van het einde was nog niet aangebroken en Daniël wordt bevolen „deze woorden toe te sluiten en dit boek te verzegelen, tot den tijd van het einde; velen zullen het „naspeuren en de wetenschap zal vermenigvuldigd worden.” Het verschil tusschen Daniël en de Openbaring moet ons wel opvallen, wijl Johannes het bevel krijgt de woorden der profetie *niet* te verzegelen (Openb. 22 : 10), wijl de tijd nabij was. Voor de Gemeente is de komst van den Heer een hoop, die onafhankelijk is van de vervulling van allerlei gebeurtenissen, terwijl voor de Joden bepaalde profetieën moeten vervuld worden, alvorens de Heer kan komen als hun Messias, om in hun midden de regeering in kracht en heerlijkheid te aanvaarden.

Hierna ziet Daniël twee anderen, „de een aan deze zijde van den oever der rivier, en de ander aan gene zijde van den oever der rivier,” behalve „den man bekleed met linnen,” (vers 5, 6.) Een dezer twee mannen vraagt: „*Tot hoelang zal het zijn, dat er een einde van deze wonderen zal wezen?*” m. a. w.: Hoe lang zal de tijd der

groote verdrukking duren? Het antwoord is duidelijk: Het zal zijn voor *een bestemden tijd, bestemde tijden en eene helft.*” Dit is de periode van drie en een half jaar of de tweede helft van de 70ste week, waarover aan het slot van het 9e hoofdstuk sprake is. We zijn allerminst in twijfel, wanneer dit alles wezen zal of op wie het betrekking heeft. Het slaat op de Joden — in 't geheel niet op de Christenen — die in de laatste helft van de 70ste week zoo diep gezonken zullen zijn, dat ze de afschuwelijkste afgoderij van den Antichrist zullen huldigen in den tempel.

Daniël vraagt daarop: „*Mijn Heere, wat zal het einde zijn van deze dingen?*” Doch de tijd voor meerdere openbaarmaking was nog niet gekomen. Hier wordt weer de tegenstelling gevonden tusschen den toestand der heiligen dier bedeeing, hoe godvruchtig ook, gelijk Daniël, en de Gemeente. Wij hebben „de zalving van den Heilige en — zoo zegt de apostel — gij weet alle dingen.” (1 Joh. 2:20.) Deze woorden gelden evenzeer „de kinderkens” in de Gemeente. In de Oud-Testamentische bedeeing was er veel ware *godsvrucht*, en wie zal zeggen, dat we daaraan ook in onzen tijd niet grootelijks behoefte hebben? Maar dit neemt niet weg, dat er iets is, waardoor de geloovigen uit onze dagen worden gekarakteriseerd, n.l. *de inwoning* des Heiligen Geestes in iederen waren geloovige. Dit was

zoo niet in de dagen van David en Daniël. In de toekomst evenwel „*zullen de verstandigen het verstaan,*” (vers 10.) Welk een merkwaardige plaats nemen de wijzen, de „verstandigen” in dit toekomstig vergezicht in. Het zijn de zedelijk wijzen; niet dezulken, die slechts wijs zijn in louter wetenschappelijke, materieele dingen. „*Geene van de goddeloozen zullen het verstaan,*” hoe wijs ze misschien in aardsche dingen verder ook wezen mogen.

„De man met linnen bekleed” had aangekondigd, dat de tijd der verdrukking drie en een half jaar of twaalf honderd zestig dagen duren zal. Maar nu worden er nog twee getallen genoemd, n.l. 1290 en 1335 dagen. Waarop mogen deze getallen betrekking hebben? In de aller-eerste plaats is het goed nog eens op te merken, dat ze niets te doen hebben met dezen tijd, dien der Gemeente. Ze op dezen tijd toe te passen is een ijdel streven en, die het deden, zijn in de war geraakt met al hun pogen om met deze getallen de komst des Heeren met Zijn heiligen te berekenen. Deze begrensde tijden vangen aan, *nadat de Gemeente door den Heer is weggenomen.*

Wat is het uitgangspunt der telling? Dit staat in vers 11. „*Van dien tijd af, dat het gedurig offer zal weggenomen en de verwoestende gruwel zal gesteld zijn.*” Maar wanneer zal dat zijn? Het heeft niets uitstaande met de Turken of den

Islam. We vinden de verklaring in Dan. 9 : 27. Het verbond, hetwelk de keizer van het hersteld Romeinsche Rijk, of het Beest in de toekomst, oprichten zal met het Joodsche volk, wordt verbroken, en een gruwelijke afgoderij zal in den tempel gepleegd worden. De toorn daarover is de verdrukking van 1260 dagen.

De volkomen zegen breekt dan evenwel voor Israël nog niet onmiddellijk daarna aan. Wel zal de Antichrist worden vernietigd, maar andere booze en vijandelijke machten zullen zich openbaren, gelijk de koning van het Noorden, Gog en Magog (Ezech. 38 en 39) en minder aanzienlijke. Dit vraagt een zekeren tijd, wel een korten tijd, want het is duidelijk uit de profetieën, dat de koning van het Noorden „*tot zijn einde zal komen*” na de verdelging van den Antichrist. Deze wordt vernietigd door de verschijning van den Heer; en de koning van het Noorden keert terug uit Egypte naar Palestina, nadat de Heer tot Zion gekomen is. Het oordeel over Gog en Magog is nog weer later dan dat over den koning van het Noorden. We zeggen niet, dat de 1290 en 1335 dagen betrekking hebben op den koning van het Noorden en op Gog en Magog, maar, wat we aanvoerden, dient slechts om te bewijzen, dat er nog een tijd, zij het ook heel kort, wezen moet na de verdelging van den Antichrist met welke verdelging de groote verdrukking eindigt.

De *volle* zegen komt na de 1335 dagen. Dikwijls heeft men opgemerkt, dat Daniël niet gewaagd van de zegeningen van het Duizendjarig Rijk. Geen beschrijving van de hand van den profeet, die schrijft over „de tijden der volkeren.” Niettemin is hij verzekerd, dat hij „zal opstaan in zijn lot in het einde der dagen.” Hij zal niet afwezig zijn, als dat heerlijk tijdperk zal zijn aangebroken, en al die luister ontvouwd wordt.

Voor de geloovigen van onzen tijd, voor de Gemeente, zijn nóg heerlijker dingen weggelegd. Maar dit is in 't geheel geen reden, om ook maar in de geringste mate de beloften, aan de vaderen geschonken, gering te achten. Zij zagen die zegeningen in het verre verschiet, en zij zijn er door bemoedigd, zoodat zij in het geloof zijn voortgegaan naar dat betere land en de stad, die fondamenten heeft, welker kunstenaar en bouwmeester God is.

Zijn wij, met grootere voorrechten en hooger zegeningen, niet vaak koeler en onverschilliger dan zij?

U-zelf te zien sterk' ons verlangen
 Naar Uwe komst in heerlijkheid.
 O, Heiland! kom, stil ons verlangen,
 Voleindig onze zaligheid!

EINDE.